

3/2706

వ ర త ది న ము వ ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 244

శనివారము 10 } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 10-వ తేది బుధవారము } సంచిక 131
Vol. 17 } MADRAS, WEDNESDAY 10th SEPTEMBER 1930. } No. 131
శ్రీ ప్రమాదూతనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ తృతీయ

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. జెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్ప గొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్, బందరు.

స్థాపితము—1923.

హైదరాబాదు బ్రాంచి

కొందరి హైదరాబాదు పాకల ప్రాంతానామమీద ఆపట్టణమందు యీ బ్యాంకు బ్రాంచి నోకచానిసి
యా మాసానికిములోగా ప్రారంభించుటకు నిశ్చయింపబడినది. నిజాంరాష్ట్రములందుండి జనులు యీ బ్యాంకు తమ
దిగనే భావింతుకొని దాని ఆభివృద్ధికి తోడ్పడగలరు. 200 పేర్లు వారలకిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. బందరు
నందు పేరు 1 కి 100 రూపాయలు వసూలు చేయబడినది. యిప్పు డీ పేర్లను కావలసినవారు రు 150 లు యిచ్చెద
మన్ను అమ్మవారు కనబడరు. ఆయినను హైదరాబాదు బ్రాంచి పేర్లు ప్రైవేట్ కారణమువలన నూములు ధరకే (at par)
యివ్వబడును. పేరు 1 కి ప్రస్తుతము రు. 50 లు వసూలు చేయబడును.

రావుబహదూరు శెడింబి హనుమంతరావు పంతులు,

యిత్ర నివారణలు:—

మేనేజింగ్ డైరెక్టర్,

డి. యస్. శాస్త్రి, యం. ఎ., శైక్రటిరి.

ఏజెంట్:—ఆంధ్ర బ్యాంకు, లి మి టెడ్,

87th రెసిడెన్సీరోడ్డు, హైదరాబాదు-అని వ్రాసిన బడయగలరు.

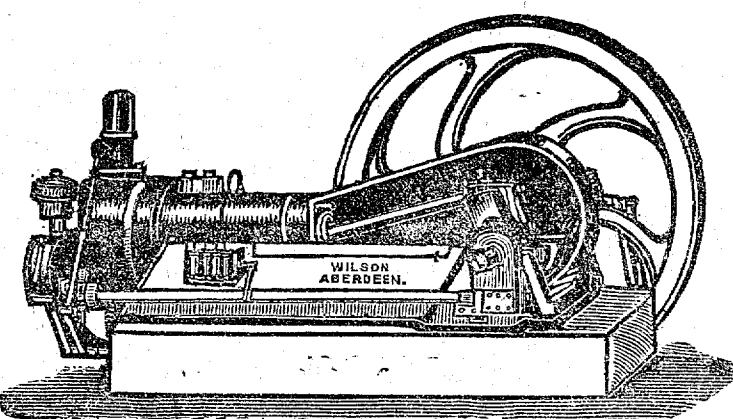
కోలుసార్రింగు—
డెమిడిశలు

‘విల్సన్’

క్రూడాయిలు
యింజనులు

మెకానిజము అతిసులభము—రెండేనిమిషములలో స్టార్టగును—వేవరైజరు లేదు.

క్రూడాయిలు ఖర్చు
యింతల యింజనుల
కన్న చాలా తక్కు—
వని అనేక యోగ్య
తాపత్రములు పొం
రవి. యెంతమండి
క్రూడాయిలు తో
వైసను ఆతిత్వపి
కరముగా పనిచే
యును. ఇంజనులకు
వలయు యావత్తు
స్పేరు సామానులు
సిద్ధముగా నున్నవి.

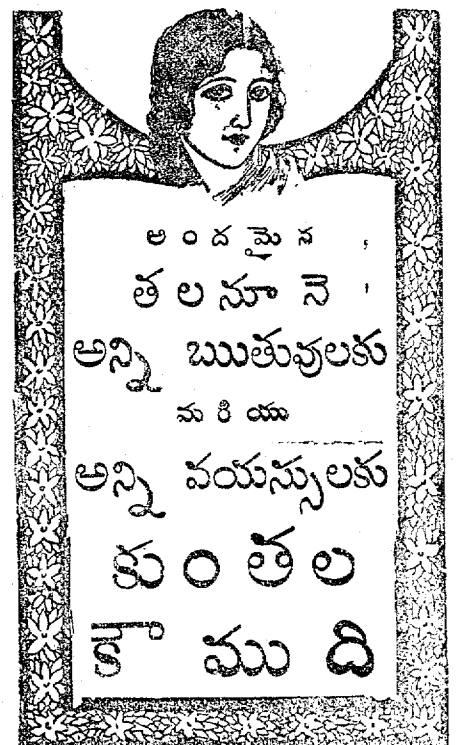

ధరలు బహు సరసము

ఇంజనుల యందు
అనుభవము లేనివా
రైనను సులభముగా
నడుపగలరు. లోడ్లు
లాగులలో దీని కి
మించిన యింజనులు
వేరెవ్వయును లేవు.
7 గుర్రములు మొద
లు 150 గుర్రముల
వరకు యింజనులు
రెండు బయిపుల
లోనూ స్టాక్ లో
సిద్ధముగా నున్నవి

పోల్ ఏజెంట్లు:—ది ఎంపైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308 లింగ్విల్లివీధి, మద్రాసు

బ్రాంచి ఆఫీసు:—బెజవాడ యూనైటెడ్ మంజక్ బిల్డింగ్సు.

అయ్యార్యబోషధ రత్నాకరము 2-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము (1) 6-0-0
ఆంధ్ర ప్రైవేట్ రత్నావళి 2-0-0 భస్మస్రవణ 1-0-0
చార్లెస్ ప్రీమియర్ కన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

WANTED

5 Dy. Supervisors in Madras on a salary of Rs. 100-110-10-250 p.m. Applicants must have a genuine love for country-life and be able to purchase 30 shares of Rs. 10/- each of the company of which Rs. 151/- is payable before appointment. From those unwilling to purchase shares a security of Rs. 1000/- is also accepted. Apply with an anna stamp.

ALL-INDIA FISHERY & POULTRY Ltd.,
20-A, Gopal Bose Lane, Calcutta.

సారూప్యపథశాస్త్రము

అను

హోమా మోపతి (తెలుగు)

700 పేజీలు క్యాలికోరైండు ధర రు 3-0-0.

ఇది చాక్లరు లంక రామరావు హెచ్. ఎం. వి. గారిచే రచించబడినది. దీనియందు హోమోపతి యంతయు విపులముగ చర్చింపబడినది. దీనిసాహిత్యమున ఆంధ్రమునేర్పిన ప్రతివారును చాక్లరుసాహిత్య మవసరము లేకయే తమంతట తాము వైద్యముచేసికొనగల్గుదురు. ఈ గ్రంథములో వ్రాసిన 120 మందులు ఒక చక్కని శేకుపెట్టెయందుంచబడి రు 19 ఖరీదై యున్నవి. 60 మందులపెట్టె రు 10 లు ఖరీదు. పుస్తకముతో సహా ఒకేసారి కొనువారికి పెట్టెలతో ఒక రూపాయి తగ్గించబడును. పుస్తకము ప్రత్యేకము రు 8 ఖరీదు. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. ఇది గాక మాహాయిలో అన్నిరకముల హోమోపతి మందులు అన్ని పవరులలోను సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును.

వైటలీను అను ధాతుపుష్టికరమైన దివ్యోపధము

ఇది శుక్లవర్ణమునకును, నపుంసకత్వమునకును, నరముల నిస్సత్తువకును, గతేరియాకు ప్రభుత్వానా అమృతముగా పనిచేయును. దీని అద్భుతగుణము ఒకేసారి వాడి చూచిన మీకే తెలియగలను.

40 రోజులకు సరిపడు సీసా ఖరీదు రు 5-0-0 మాత్రమే.

ది హోమా మోపతి మెడికల్ హాలు, మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

నెషనల్ యిండియన్ లైపు యిన్స్ట్రు

రెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు

అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.

మేనేజ్మెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయుచును. బలమైన డైరెక్టర్లు.

యా క్రింద వుపహరించిన స్థలములలో పలుకుబడిగల

పెద్దమనుష్యులు ఏజెంట్లుగా కావలెను.

భక్తపూర్వ నెలీమర్ల

బరంపురం విజయనగరం

ఇచ్చాపురం పార్వతీపురం

ఫలాసా విశాఖపట్నం

నాపడా, అనకాపల్లి

పర్లాకిపడి యలమంచిలి

చీపురుపల్లి తుని

టరమ్సుకు ఈ క్రిందివాటికి వ్రాసికొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్యగారు,

హైదరాబాద్ : కలకత్తా చిఫ్ ఏజెంట్సు,

82-2 వార్తరగ నర్కార్సు, బెజవాడ.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా కి రోజులలో కుదుర్చును

(1) ఈ మందు నెగరోగములను నివారించి మాత్రమే ఇడుచుచున్నప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్ లతోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1-కి రు. 3-0-0.

మూర్ఖారిషము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఖత్వమును యెన్నిసం త్వరములనుండియున్న మూర్ఖత్వమునను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు సరిపావు మందు రు. 3-0-0.

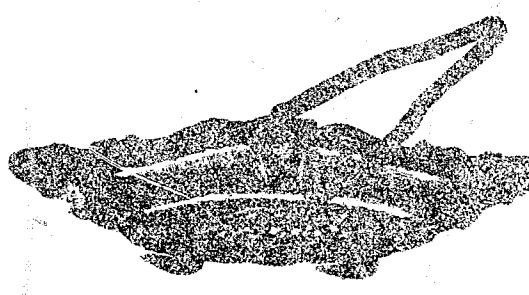
పాడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైలపాడలనేగాక యితరవిధములైన పాడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొమర, గజ్జి, కర్పాణి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలు పిలికి చూర్చును. డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0.

ఏజెంట్లు కావలెను.

తెలివిగను చేయుచును.

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావజ్యము, ఆకర్షణ

వగైరాలు మిక్చర్మెన్స్, కండిటోనూమెంటులు అంబాడో నగలను మాత్రమే ప్రజలకు ప్రస్తుతము ఇవ్వతగినవి. గాన మేము పిటిలో బోక్సేట్లయినను తప్పక అనుభవించుచుండుటలేని మా వ్యాపారాభివృద్ధికిని, కాక జాడలు హెచ్చుటకును వంశవృద్ధికారణము.

ఒకసారి వరీషించిన అన్నియు విభులముగా తెలియదు.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, వగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

చూడ సాగనైనవి!

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” విన సాంపైనవి!!

గ్రామఫోనులు, రికార్డులు. గ్రామఫోనులు మిక్కిలి సాగనైనవి, నమ్మకమైనవి పలురకములలో వివిధ ధరల యందు మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నవి. రికార్డులు ఆంధ్ర, ద్రవిడ, కన్నడ, హిందూస్తాని మొదలగు పలుభాషలలో మేలు రకము రికార్డులు గలవు. వాటిని విన తీరవలయునేగాని వ్రాయవలవికాదు. ఒక పర్యాయము మావద్దకువచ్చి వినిన సర్వము మీకే తెలియగలను. హాట్చిన్స్ అండ్ కో, గ్రామఫోను వర్తకులు, 185, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

హాట్చిన్స్ అండ్ కో, గ్రామఫోను వర్తకులు, 185, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఇండియా ఈక్విటబుల్ ఇన్స్యూరెన్సుకంపెనీ., లిమిటెడ్.

(స్థాపితము 1908)

హెడ్డాఫీసు:—కలకత్తా.

కేవలము హైందవులచే నడుపబడు దేశీయసంస్థలయందు జీవితములను ఇన్స్యూర్ చేయుము. ఇది మీ విధ్యుక్తధర్మమై యున్నది. ఇండియా ఈక్విటబుల్ కేవలము హైందవ ఆఫీసుయై తక్కువవెలలో సరియైన లైఫ్ ఎయ్యూరెన్సు నొసంగగలదు. దీనియొక్క కంట్రాక్టు పద్ధతులు సులభమై ధారాళముగ నుండునేగాని యక్రమపద్ధతు లేవియు నిందులేవు. ధారాళమైన బోనస్సులు. క్లెయిమ్స్ (హక్కు) మొత్తములను యాశ్చర్యమును గలిగించునంతటి త్వరితముగ చెల్లించబడును.

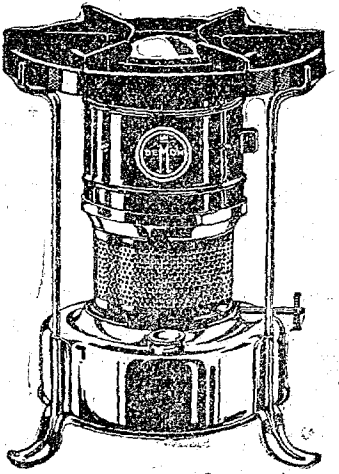
మద్రాసు బ్రాంచి—43, హాన్సరోడ్డు, హాంటురోడ్డు. మేనేజింగ్ డైరెక్టరు—డా. ప. లక్ష్మీవతి. బి. యే., ఎమ్. బి. అండు సి. ఎమ్. బ్రాంచి శైక్రిటరీ—మిస్టర్. ఎమ్. ఎమ్. నాథన్.

3

డి ట్ మార్కు డె మన్

అద్భుతమైన వంట కుపయోగపడు “ప్రెస్”

సామాన్య కిరణనాయిలు ఆవిరిగా మారి, స్వచ్ఛమైన ఊదారంగుల మత్తలు ఎక్కువ వేడితోనుండును. ఈ వెన్నదనము వృధాబోక, సరిగా పాక్ కిందనే యుండగలదు. కొద్దిధరలో కుభ్రమైన, చక్కనిభోజనము. పింట్లు మానెతో 6 గంటలకాలము కాచుటలేక వంటచేసుకొనవచ్చు. కష్టములేదు. పంపుకొట్ట యవసరములేదు. మనీలేదు. పొగలేదు.

సం. 48:—గట్టియి త్రడిపాత్రగలిగి, ప్రతాపమైన ఎనామెల్ బాడిగలది.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును. సులభముగ తీసికొని వెళ్లదగియున్నది.

క్రిందివారివద్ద దొరక గలదు:—

మెనర్సు: పొప్పట్ బహల్ అండ్ బ్రదర్స్, గ్లాస్ బేర్ వర్తకులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. బ్రాంచి:—11, కుబిసింగ్ బజారు రోడ్డు.

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రికెట్టు

ఆస్ట్రేలియనులకును క్లబ్ క్రికెట్టింగ్ జట్టుకును పోటీ

క్లబ్ క్రికెట్టింగ్ జట్టు ఓటము
లండన్, సెప్టెంబరు 8:-ఆస్ట్రేలియనులకును క్లబ్ క్రికెట్టింగ్ జట్టువారికిని క్రికెట్ పోటీ గత శనివారము ప్రారంభింపబడినది. ఆస్ట్రేలియనులు ఒక ఇన్నింగ్సు, 41 పరుగులతో విజయము గాంచినది. ఆస్ట్రేలియనులు మొదటి ఇన్నింగ్సు నందు 278 పరుగులు చేసినది. క్లబ్ క్రికెట్టింగ్ జట్టువారు మొదటి ఇన్నింగ్సునందు 183 పరుగులు మాత్రమే చేసినది. సమ్యక్సంగతుల 58 పరుగులను, నాజర్ అలిగారు 14 పరుగులు చేసినది. ఆస్ట్రేలియనులు వారి మొదటి ఇన్నింగ్సునందు చేసిన పరుగులకు చాలా తక్కువగా క్లబ్ క్రికెట్టింగ్ జట్టువారు చేయబడినది. వీరలే మరల రెండవ ఇన్నింగ్సునందు ఆడవలసి వచ్చెను. రెండవ ఇన్నింగ్సునందునూ వీరలు 104 పరుగులు మాత్రమే చేయగలుగుటచే ఆపజయము గాంచినది. నాజర్ అలిగారు ఆపుటు కాకుండా 24 పరుగులు చేసినది.

* * * *

హాకీ

బెంగళూరులో ఆనంతపూరుకాలేజీ జట్టు
బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 8:-ఆనంతపూరు కాలేజీ హాకీ జట్టు బెంగళూరులో 4 హాకీ పోటీలు ఆడుటకు వచ్చినది. వారు కాలేజీ సాయంకాలము స్థానిక ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ జట్టుతో నాడి ఆపజయము గాంచినది. ఇంజనీరింగ్ జట్టు 1 గోలు చేసినది. ఆనంతపూరుకాలేజీ జట్టు ఒక గోల్ ను చేయబడకుండా ఆపజయము గాంచినది.

వీరలు మరియు పోటీ బెంగళూరు భారతీయుల జట్టు వారితో నాడి. బెంగళూరు భారతీయుల జట్టువారు ఆనంతపూరు జట్టును 4 గోలులతో ఓడించిరి. ఈ పోటీయందునూ ఆనంతపూరు జట్టువారు ఒక గోల్ ను చేయబడకుండా ఆపజయము గాంచినది.

* * * *

ఆస్ట్రేలియనులకు విహోలు విందు

రంగు, సెప్టెంబరు 9:-మెర్బోరు క్రికెట్ క్లబ్ ఆధ్వర్యమున ఆస్ట్రేలియను క్రికెట్ జట్టు సభ్యుల గౌరవార్థము నిన్న రాత్రి విహోలు విందుసంగిరి. హాకీ ప్రభువుగా ఆస్ట్రేలియనులకు వారు బహువిజయమునకు అభినందించి ఆస్ట్రేలియనులకు ఇంకాండుజట్టునను అధిక సామర్థ్యము వెల్లడించినది. ఆస్ట్రేలియనులజట్టు కెప్టెను డేవిడ్ ఫుల్ గారు ఇంగ్లాండుజట్టువారి సంగిన ఆదరణకై వందనములాసంగిరి.

బట్లరు ప్రణాళిక ఇండియా ప్రభుత్వము

సంస్థాన పరిపాలనావిషయమున జోక్యము దీని కొనుటకు సామ్రాట్ ప్రభుత్వమునకు హక్కుగలదు
సిమ్లా, సెప్టెంబరు 7:-ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నైమను నిశేకపై తమయభిప్రాయముల నికను నిర్ణయించుకొనుచు, ఈ వారము వైమానికబలము అందజేయుటకు సర్వప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈలోపుగా బట్లరు ప్రణాళికను గూర్చి మాత్రము ఇండియా ప్రభుత్వపు ప్రాతిపదిక నిర్ణయించినది. ఇది మొదట ఫంజాబ్ సంస్థానములకు గవర్నరుజనరలుగారి ఏజెంటుగానుండిన బి. జె. గ్లానిగారి కరగతము చేయబడినది. వీర జయపూరు మంత్రియైనవెనక కె. యస్. ఫిల్పుపాడిగారి కిచ్చి పూనుకొనిరి. బట్లరు ప్రణాళికతో ఇండియా ప్రభుత్వము చాలవర కేకపించినది. ఇది నైమనుకామిషన్ పట్ల వారికిగల విభేదములకు ప్రతిగాననది. సంస్థానములందు దుష్కరిపాలనా కాలమున సమ్రాట్ ప్రభుత్వము జోక్యము కలగజేసికొనుటకు హక్కు గలిగియున్నదను బట్లరుకమిటీయభిప్రాయము వీరను సమర్థించుచున్నారు. సంస్థానాధీశు లీవిషయమునే చాలవర కాక్షేపించియుండిరి. నుంకముల స్వయంనిర్ణయము మొదలపడవయములగూర్చి ప్రభుత్వమువారి శిరస్సమీప కమిటీయొకటి దీని సామ్రాజ్యముగ పరిశీలించి, ఉపపత్తిసంతుష్ట సమూహపుటకు సంచారము చేయవచ్చునది. (ఫీ. పే.)

లఖింపూర్ లో వికేటింగు

పోలీసువారికిని ప్రజలకును సంఘర్షణము
నాగార్, సెప్టెంబరు 9:-లఖింపూర్ లో ఒక కల్లు దుకాణమునకు వికేటింగు జరుపుచు పోలీసు తాళాకు బోవుచారి కడ్డముగ నిలిచి వాలంటీర్స్ కొంత అల్లరిచేసినదియు అందుచే తుదకు పోలీసువారికిని, ప్రజలకును సంఘర్షణ జరిగినదియు, తెలియుచున్నది. తాళానంద ఒక పోలీసు వాలంటీర్ కడ్డముగా వచ్చి వారిని వెళ్లి పొమ్మనెను. ఇట్లు వీధిలో ప్రజలు నడుచుండ చున్నప్పుడు పోలీసువారి కధికారములేదని అచ్చటి ప్రజలు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారి కేసెన హానిచేయ వచ్చునని ఆ పోలీసు ప్రజలలో ఒకరినికొట్టి క్రింద బడవెంచి అరెస్టు చేసెను. అటుపై సంఘర్షణ ఆరంభమైనది. పీసియర్ సచిన్ కుమార్ మున్నగు ముగ్గురు అధికారులను మరి కెక్కు మందికిని గాయములు కలిగినవి. (ఫీ. పే.)

కాశీలో బాంబు

ఒక ముసలమ్మచేతులు రెండును కాలిపోవుట
బెనారస్, సెప్టెంబరు 9:-నిన్న ఉదయము దగ్గర కాశీదగ్గర ఒక బాంబు పేలినది. బాంబును ఒక కర్రపైపెట్టి నుంచి రోడ్డుప్రక్క పైకి పరికిరి. అది రోడ్డు మధ్యనకు పరుగెత్తుచు ఒక ముసలమ్మ దానిని పైకెత్తి పోయినది. అందుచే బాంబు పేలినది. ఆ ముసలమ్మ రెండు కాలిపోయినవి. ఆమె యిప్పుడు మిక్కిలి అపాకకరమైన స్థితిలో నున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈ సందర్భమున ఇచ్చటికి చాల మంది డెగ్రీ లీల్ యిద్దరు పోలీసువారు సోదా మాచిరి. (ఫీ. పే.)

లాహోరు కుట్ర కేసు

గవర్నరు మెంటు ప్లీడరువాదము
లాహోరు, సెప్టెంబరు 9:-"విద్రోహంలో తిరుగుబాటు జరిగిన సందర్భమున ఆమెకొనసాగి తుపాకి-సైనికులను పంపినట్లే రాజకుటుంబ గూఢ చిహ్నపత్రముయొక్క ప్రధాన సంఘమువారు లాహోరుకు పంపిరి." అని లాహోరు సాండ్ రన్సావ్య కేసులో నేను గవర్నరు మెంటు ప్లీడరుగారు చెప్పిరి. సాండ్ రన్సాగారిని ఈరాజకుటుంబ భక్తిపీఠంగార్చి ద్వుక కలిసి హత్య గావించినట్లు నేరము మోపబడినది. "1928 సం॥ నవంబరు 16 వ తేదీ ప్రాంతమున రాజకుటుంబ భక్తిపీఠము పంపబడినది. ఆసమయమున పంజాబ్ కేసు నలో బ్యాంక్ డో పి డి కి ప్రయత్నములు సాగుచుండెను. కాని ఆ బంధి పోటు వ్యర్థమైనది. తరువాత లాలా లజపత్ సింగ్ గారు మరణించుట సభించినది. ఆ సందర్భమున సాఫ్ట్ గారి ప్రాముఖ్యత హరిషవలయునని ప్రయత్నములు సాగెను. అప్పుడే విప్లవసంఘమువారి తనిదొక్క లాహోరులో తమచని నిర్వహించుకొనిరి" అని ఆయన చెప్పెను. సాండ్ రన్సా హత్యకు ప్రత్యక్షముగా చూచినట్లు ఒక సాక్షిచేప్పిన సంగతులనుగూర్చి ఆయన చెప్పించుచుండగా న్యాయాధిపతి సర్ అబ్దుల్ కాదిర్ గారు ఆ సాక్షికు ఆక్షమానాపదమైనది. రేఫర్టీతో వాదము పూర్తియైనది. జడ్జిగారి ఆర్డర్ కై కేసు అక్టోబరు 8-వ తేదీనాటికి వాయిదావేయబడినది. (ఫీ. పే.)

సీమ వెండి సామానులకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలర్సు లండన్ దైమందు మర్చంట్సు, బెజవాడ.

ఆనందబోధిని.

చిత్రపటములతో వెలువడు సామగ్రిక ఇందు కథలు, పద్యములు, సాంధ్య కథా రహస్యములు, హాస్యము, వేదాంతము, కళల ప్రభుత్వములు మున్నగునన్నియు ప్రకటింపబడును. ఈ మాసపత్రిక ఆక్సోరి, మార్చి మాసముల మాటగట్టునటులు అందును. మాదిరిపత్రికకు వాయుడు.

సం॥ చందారు. 1 మాత్రమే.

ఆనందబోధిని కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నం. 167, చుదరాను.

అలహాబాదులో హైస్కూలు వికేటింగు

రెండు అరెస్టులు
అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 9:- ఇటీవల కొంతసామాను గూడా తగలబెట్టబడిన మాడరక్ హైస్కూలు ముందు ఉదయం వికేటింగు దురుగుగానండెను. కొన్ని వారములైన వెనక నేడు స్కూలు మరల తెరువబడినది. పిన్సీపాలు ఫంక్షనగారు విద్యార్థుల సంరక్షణార్థము మేజిస్ట్రేటుతో యేర్పాటుచేసి నట్లు వారి తలదండ్రుల కథ జరిపెను. పిన్సీపాలు పెండుకడనే వచ్చి అన్ని ద్వారములను బంధించిరి. పోలీసుదళ మొకటి నిర్ణయముగా వచ్చియుండెను. కలెక్టరు బాంఫర్, పోలీసునాసరిం పెండెంటు మొదలగు, నగర మేజిస్ట్రేటు గ్రామ ప్రభువులు రంగమందుండిరి 90 నంది బాంబులలో లోపలికి పోయిరి. కాకలు జరుపబడినవి. పిన్సీపాలు కొందరు పోలీసుదళమును విడిచిపోయిరి. వారిని తిత్తుకుంటే ఆరెస్టు చేసినది. గడచిన ఏడుమాసముగూర్చి కూడ కొన్ని అరెస్టులు జరిగెను. పండిట్ దంపతులు కొంతనే పట్టుకుండిరి. పండిట్ సతి యాదినము పిన్సీపాలను తాను వ్యవహార గాదని చెబించెను. ఒంటిగంటలవరకు పిన్సీపాలు సాగెను. అప్పుడు కానులు ముగిసిపోయెను. 11:30 క్రింద బస్సేదరు ఆనంతపూరు న రమ్మచేరి. పూర్వము పోలీసుగురుస్తాగా నంపిన గజేకప్రసాదగారిని మరి నల్లని పిన్సీపాల ఆర్డర్ కై అరెస్టుచేసిరి. (ఫీ. పే.)

అలహాబాదులో స్వదేశీవారము
అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 9:- మధ్యకాలం పిన్సీపాలు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమున ప్రధానమైయున్నది. అలహాబాదులో మాత్రమే 20000 స్వదేశీవారు. స్వదేశీవారము నిన్న సాయంత్రములో ప్రారంభమయ్యెను. పండిట్ సతిగాన కాలేజీలకు స్కూల్ గురు పోయి బాతీయపతాకలు నేరపత్రములు మొదలైనవి పందినట్లును. పురుషోత్తముదాసు పాఠశాలకు బహిరంగసభ జరిగెను. మోతీ లాల్ గారి విడుదల ప్రశంసించబడినది. ఉననా, పిల్లిఖత్ మండలములలోగూడ పిన్సీపాల ఆర్డర్ కై అరెస్టులు జరిగినవి. (ఫీ. పే.)

పంజాబు కాంగ్రెసు కార్యాలయపు సోదా
లాహోరు, సెప్టెంబరు 9:-పంజాబు కాంగ్రెసుసంఘమును నిశ్చయించుటలోనే దాని కార్యాలయము సోదా చేయబడినది. విప్లవ గ్రంథములు మొదలైనవి 80 సం॥లలో కొనిపొబడినవి. ఒక ప్రైవేటుయంత్రము ఒక క్యాబురా చిత్రముల మాపు లాంజరు గైకొనబడినవి. (ఫీ. పే.)

డల్హౌసీ స్కేర్లు చాంబుకేసు

ప్రత్యేక విచారణసంఘము నియమింపబడుట
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 9:- ఈనాడు సర్ చార్లెస్ టెగార్ట్ (కలకత్తా పోలీసు కమిషనరు) గారిని చంపవలయునని డల్హౌసీ స్కేర్లులో ఆయనపై ఎవరో బాంబు ప్రేల్పిన సందర్భమున శ్రీయుత దిశేశ్వర ముజుందార్ ఆసునొక లావిద్యార్థిని అరెస్టుచేసిరి. ముజుందార్ గారి కేసు విచారణకై ఆర్. ఆర్. గార్లెక్, శ్రీయుత రాయ్ సలీసికాంతవాను, లాల్ విహారి దాస్ గార్లు గల ప్రత్యేక విచారణసంఘ మొకటి నియమింపబడినది. (ఫీ. పే.)

మధ్యరాష్ట్రములలో అడవుల సత్యాగ్రహము

10,000 మంది ప్రజలు పాల్గొనుట
మాలా-పూజ, సెప్టెంబరు 9:-ఇంట అడవులపట్ల నులను ధిక్కరించుటలో 10,000 మంది ప్రజలు పాల్గొనిరి. సత్యాగ్రహమంటితల నందరిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. (ఫీ. పే.)

అటవీశాసనోల్లంఘనము

కాటానందు ప్రభుమైన అరెస్టులు
నాగపూరు, సెప్టెంబరు 9:- బుడికా పుర నగర రావు, దేశ్ ముఖ్ వల్లంజర్, కాలమెక్కర్ గురుకు కొందరు గ్రామములును, కాటానందు తాలూకా కాంగ్రెసు భూస్వామియు, మధ్యరాష్ట్ర (మరాఠీ) యుద్ధసంఘసభ్యు డొకడును, నేడు 10 గంటల కాలము తపా నీలులో అటవీ శాసనోల్లంఘనము జరిగిన విషయం అరెస్టుచేయబడిరి. వీరి కేసు 15 తేదీ విచారణకు వచ్చును. (ఫీ. పే.)

కాంగ్రెసు సర్టిఫికేటు

పాండిన

అచ్చ స్వ దేశీ వస్త్రములు

అతిచౌకధరలకు దొరకును

సి. యారన్ అందు సన్ను.

Representative } ఓవింగు అందు డయింగు కంపెనీ
చక్కా బలరామమూర్తి } పాపిక్ సర్టి
రాజమండ్రి } మలబారు జిల్లా.

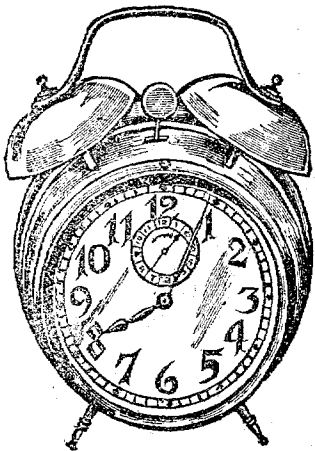
కాంగ్రెసు పనివారలకు తీరుబడి యున్నప్పుడు ఒక లాభకరమైన పని

కాంగ్రెసు కవరమైనది నిర్మాణకార్యక్రమము విదేశీయ భీమాకంపెనీల బహిష్కారము

ఇండియా ఈక్విటీబిల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్. మీకు తీరుబడియున్నప్పుడు మీ కిక్కిరియించే యుపనికీ రూ 1 నుండి రూ 10 ల వరకు నొసగును. వివరములకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

Dr. A. LAKSHMIPATHI B.A., M.B., & C.M., Managing Director, Madras Branch, 43, Harris Road, Mount Road, P. O. Madras.

చాల ఆందమైనదియు, చాల మేలైనదియు, మంచి పని తనము గల ఒక క్రొత్త అలరము టైముపీసు. ఇదివర కెన్నడూ ఇట్టిది చూచియుండరు.

సరకు చాల కొద్దిగా ఉన్నది — వేగిరపడుదు

రెండుగంటలు గల అలరము రూ 5/8/-

ఒకగంట గలది ,, రూ 5/-

జర్మన్ వి టైంస్ ,, రూ 2/-

పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము రిచ్ మన్ అండ్ కో.,

పోస్టువాళ్ళు నెం. 255, మదరాసు.

ప్రదయగిరి సీతారామాచార్యులు.

50 సంవత్సరములనుండి అమోఘమైన జయము
మధ్యాహ్న భోజనాంతరము బంగారమునంటిదియు,
రాత్రి భోజనాంతరము మణిపంటిదనదనిన మా
ఆలంకరిత హ మాత్రలు
మలబరము, బుధిమాంద్యము, సరములబలహీనత మొదలైనవాటిని బోగొట్టును.
82 మాత్రలు గల డబ్బా 1 కి రూ 1/-
పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—
ఆలంకరిత హ ఫార్మ్ నెం 25 వ్రాడే, మదరాసు.
ఏజెంట్లు. ఎన్. పద్మరాజు, మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

జాతకము

జాతకచక్రము నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని మాకు పంపి నచో జాతకనిర్ణయక్రూపము, స్వభావము, ధనము, భూమి, విద్య, సంతానము, కర్మత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2-4-0 లకు పి. పి. గా పంపెదము. క్యాలెక్టరు రీడింగుతో 36 సంకీర్ణ ఫలం. 1-4-0.

ఆకర్ష వేంకటకృష్ణ, గోపాలపురం, కొత్తపేటపాళ్ళు, గోవాబడిల్లా.

కావలి (స్వకీయవిలేఖరి)

సెప్టెంబరు 7 తేదీ: — నిన్నటివినం సాయంత్రం 5 ఘంటలకు బోర్డు ప్రాముఖ్యులలో మా జిల్లా కలెక్టరు గారకు పి. సి. పుడేపావును దొరగారి యాజమాన్యమున రాజభక్తి సభ యొగటి జరిగెను. సభ జరుగుటకు పూర్వము బిటిషు పతాకముతో పురపీఠుల నూరేగింపు జరిగెను. పురప్రముఖులును తాలూకా గ్రామాధికారులును మొదలుగాగల అనేక మంది పాతలు సభకు విచ్చేసియుండిరి. ప్రసమున బోర్డువారి కాపాటల బాధికలు ప్రారంభ పట్టిరి. తిర్వాత కలెక్టరుగారు తన ప్రారంభోపన్యాసమున యీ ఆసహాయోద్యమమునకు దేశములో చాలా అల్ప కల్పాలము కలిగినవనియు యే ప్రభుత్వము వారైనను సక్రమందోశనమున సహింతురు గాని ఆరాచకము నకు త్రోవ చూపె అందోశనమును ఆణిదితేముట ధర్మకు నియు బాబరు తెలిసి తెలియక నాయకుల బోధనలవలన తమ చదువునని యీ ఉద్యమమున చేరుట తప్పనియు మొదలుగాగల అనేక సంగతులు అంగ మున ముచ్చటించిరి. ఈ ఉపన్యాసముయొక్క తెనుగు తర్జుమా సభలో చదువబడెను.

తిర్వాత అల్లాడి రామస్వామి అయ్యర్ బి. ఏ. గారు మాట్లాడుచు అసహాయోద్యమమున పన్నుల నిరాకరణమును దేశమున అకాంతిని వ్యాపింపజేయుచు యిందువలన దుండగిడ్రు యిదే సమయముని దేశములో కొన్నిచోట్ల తంతి తీగలను రైలు కమ్ములను తీసివేసి ప్రజలకు పుష్కరము కలిగించు చున్నారనియు విద్యార్థులు చదువునని యీ పుత్సవము లో చేరిన వారి పురోభివృద్ధికి భంగము కలుగుననియు అన్ని పార్టీలవారకు రెండుపేదలు సభకువెళ్లి ఆచ్చట భానిరాజ్యం గ విధానమును యేర్పాటుచేయు ప్రయత్నములు చేయుటయు ననియు అనేక సంగతులు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట జనాబ్ యిల్ యాన్ హుసేన్ గారు ఉర్దూలో బిటిషు పరిపాలనలన గద్దిన లాభమును గురించి ముచ్చటించిరి.

తిర్వాత జిల్లా విద్యాధికారియైన జె. వి. కుబ్జరావు గారు విద్యార్థులకు ద్వేషించి మాట్లాడుచు వారు ముఖ్యముగ విద్య నభ్యసించునవలసిన కాలములో యేమాత్రము యీ పుద్యమములో చేరరాదనియు తీవ్రమైన పోటీలుగల యీ కాలములో విద్య నభ్యసించనిది జీవయాత్ర గడుపుట కష్టమనియు చెప్పిరి. ప్రభుత్వము వారు ప్రజల సౌకర్యముకొరకు సాధ్యమైనంతవరకు పాటు పడుచున్నారనియు యీ ప్రభుత్వవిధానము మారుకలకు యీ విధానమునకు విధేయత చూపవలెననియు మొదలుగాగల అనేక సంగతులు పుష్కరమిచ్చిరి.

కడపట వి. కె. కుబ్జయ్యబి. ఏ గారుపుచిత్రితినసభ్యులకు వందనము లర్పించిరి. సార్వభౌమునికి జాతీయ గీతములతో సభ ముగిసెను.

కాల్గి

8-9-80 తేదీని కొవ్వొత్తు దీవిజన్ డిప్యూటీ కలెక్టరు వారి యాజమాన్యమున, కాల్గి గ్రామమున, సాయంకాలము 5 ఘంటలునుండి సహకారసభ జరుపబడినది. సభకు వేలవెన్ను కాల్గి, తెట్టిపేట గ్రామాదులనుండి, పాకులవచ్చిరి. శ్రీ కలెక్టరుగారు పుష్కరమైన నంతయు చక్కనిపుదావారణలతో చెప్పిరి. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమునందు, కొన్నిచోట్ల చేయవలెనని, ప్రభుత్వమువారును, ఆలోచించుచున్నారనియు, దేశము అనేకజాతులు, మతములు, అనేకములకు వైషమ్యము, భేదములతోను, నిండియున్నదనియు, అందరికిని, సహజముగాన, నొకవిధానము తయారు చేయవలయునని ఆలోచించుచున్నారనియు, అందుకుగాన, ప్రజలు, నాయకులు ప్రభుత్వ సహకారముమీద, ఆలోచించుకొనవలెననియు, ఈ ప్రస్తుత పుద్యమము, నష్టదాయకముగ నున్నదనియు, ప్రజలు తమబుద్ధిని చక్కగ పుష్కరమిచ్చిరి, సహకారము కలిగియుండ వలెననియు చెప్పిరి. సభ రాత్రి 7 ఘంటలకు ముగిసెను.

తల్లాప్రగడ వెంకటేశ్వరరావు.

క్రొత్త రాట్నములు

ఆంధ్రపత్రికలో సెప్టెంబరునెల 4 తేదీని గాజులపల్లె వీరభద్రరావుగారు ప్రచురించిన లేఖను చూచితిని. నిజముగా క్రొత్త రాట్నముందు కోజునకు 20 నెంబరు నూలు రెండు పీతలు తీయగలిగితే రాట్నము మాయారికి తీసికొనివచ్చి ప్రదర్శించి కోజునకు రెండు పీతలు తీసిచూపితే సేన మారు రూప్యములు (100-200 రూ) బహుమానము యిచ్చెదను. వారిఖర్చులకూడ భరించెదను. రాట్నములు విరివిగా తయారు చేయుటకు పైక మొసంగెదను.

కలకడ చిత్తూరుజిల్లా } సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి.

సంగీతం

అలహాబాదులో మ్యూసిసిఫల్ కౌన్సిలరు నరేంద్రచేయుట

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 8:—సికటింగు ఆర్టిస్టుల సమ సరించి శ్రీయుత యెత్. జగన్నాథప్రసాద శుక్లా (మునిసిఫల్ కౌన్సిలరు) గారిని మరి మున్సిఫరు నేడు అరెస్టుచేసిరి.

(ఆ. ప్రె.)

లక్నో యూనివర్సిటీ పికటింగు

లక్నో, సెప్టెంబరు 8:— మూడువారములు వరుసగా పికటింగు జరిగినతరువాత నేడు మరల లక్నో యూనివర్సిటీ విద్యాలయము తెరువబడినది. పికటింగు చేయువారెవరు నేడు లేరుకాని విద్యార్థులు చాలమంది ఇండ్లకు వెడలిపోవుటచే చాల తక్కువమందియే క్లాసులలో నుండిరి.

(ఆ. ప్రె.)

పికటింగు నణచుటకు లక్నో మహమ్మదీయుల ప్రయత్నములు

లక్నో, సెప్టెం 4:—మూడు వారములు వరుసగా లక్నో యూనివర్సిటీపై పికటింగు జరిగినది. ఇందుచే కొందరు విద్యార్థులు పికటింగుకు వ్యతిరేకముగ పనిచేయువలయునని ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. లక్నో టాంబింగుసంఘ మువారు ముఖ్యముగా మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు, విద్యాలయ ములకు బోవుట కెట్టియాటంకమును లేకుండజేయుటకై పికటింగు జరుగుండజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లును ఈ సందర్భమున టాంబింగుసంఘమువారికి సహాయపడుటకై సేక తాలీగా రిచ్చటికి వచ్చియున్నట్లు తెలియుచున్నది. అందుచే సంయుక్త రాష్ట్రములలో సత్కారహోద్యమమునకు నాయకు రాలుగానున్న శ్రీమతి ఉమా సెహ్రాగారు రెండుపక్షముల వారితోను, వైస్ ఛాన్సెలర్ గారితోను సంప్రదించి అన్ని పక్ష ములవారికిని సంతృప్తికరముగ నుండునట్లు పరిష్కారము జేయ వలయునని ప్రయత్నించుచున్నారు.

(ప్రె. ప్రె.)

లక్నోలో సెహ్రాసతి మున్నగువారి యుపన్యాసములు

లక్నో, సెప్టెం 4:—నిన్న సాయంకాలము శ్రీమతు లు యాసరాజీ సెహ్రా (మోతీలాల్ సెహ్రాగారిపతి) ఉమా సెహ్రాగారులు శ్రీయుత పండిత గోవిందకాంత మాల వ్యాసగారు ఇచ్చట బహిరంగసభలో నుపన్యసించిరి. చాలమంది శ్రీపురుషులు సభకువచ్చిరి.

(ప్రె. ప్రె.)

ధరావీ కొట్లాట

సిద్దిగతులు వివమించుచుండుట బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:—నిన్న ధరావీలో హిందు పులకును మహమ్మదీయులకును జరిగిన కొట్లాటములను అక్కడ నేడంతయు స్థితిగతులు చాలకీష్టముగా నున్నవి. దుకాణము లన్నియు మూసివేయబడినవి. బొంబాయినుండి అదనము గా పోలీసువారిని రప్పించి అల్పసంఖ్యాకులుగా నున్న హిందు పులకు మహమ్మదీయులనుగూడ అమాత్రదేశములనుండి పంపి వేయుటకు పోలీసువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. నిన్నటి కొట్లాటలో మరణించిన మహమ్మదీయుని అంత్యక్రియలకై చుట్టుప్రక్కల ప్రదేశములనుండి చాలమంది మహమ్మదీయ వాలంటీర్లు నేడుదయం ధరావీకివచ్చి చేరుటచే అల్లరులు మరికొంత యొక్కవయన సేమ యని భయముగా నున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

వేంపాడు

వేంపాడు, సెప్టెంబరు 6:— యేలూరు తాలూకా వేంపాడు గ్రామమునందు యేలూరు తాలూకా ప్రజాహితయండలి పక్షమున నొక రాజకీయ సహకార సభ జరుపబడినది. మహారాజశ్రీ మోతే గంగరాజు జహింవారుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీ యేలూరు తాలూకా రివిన్యూ డివిజన్ లో ఆఫీసరు జనాబ్ అజిమ్ కుల్లాఖాన్ సాహెబు బహద్రుగారున్న, శ్రీ యేలూరు తాలూకా తహసీల్దార్ శ్రీ పతి పున్నయ్యపంతులుగారున్న, శ్రీ యేలూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోకా శంకర రావునాయుడుగారున్న సభకు దయచేసిరి. కాసకోల్లంపునము ను నిరసించుచూ శ్రీయుత గారపాటి వేంకటకృష్ణయ్యగారు కోకా శంకర రావునాయుడుగారు, కలవర్తి సీతారామచంద్ర రావుగారు, గారపాటి అంజనేయ చౌదరిగారు, శ్రీపతి పున్నయ్య పంతులుగారు పుష్కరమిచ్చిరి. సభకు వేంపాడు, కొక్కిర పాడు గ్రామములలోని రైతులు చాలమంది విచ్చేసిరి. తదకు అధ్యక్షుల అంత్యోపన్యాసముతో జయజయధ్వనముల మధ్య సభ ముగింపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

కలకత్తా

శ్రీమతి మీరాబాయిగారిని
ఊరేగింపుతో తీసికొనివెళ్లుట

హారాబిడ్డవద్ద పోలీసువారు

మీరాబాయిగారిని అరెస్టుచేయుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 9:—శ్రీమతి మీరాబాయిగారు మదగాను మెయిలులో నేడు ఉదయమున హారాబిడ్డనుకు వచ్చిరి. వేలకొలది ప్రజలచే ఆమెకు ఘనముగ స్వాగత మొసంగి ఊరేగింపుతో తీసికొని వెళ్లిరి. ఊరేగింపు హారాబిడ్డ వద్దకు రాగానే పోలీసు కమిషనరు ఉత్తరపు ప్రకారము పోలీసు వారు నిరోధించిరి. “ప్రజల సందర్శింప వలెను” అని పోలీసు ఉద్యోగులు మీరాబాయిగారితో చెప్పిరి గాని ప్రజలు వెడలి పోవుటకు సమ్మతించనందున పోలీసువారు మీరాబాయిగారిని ఒక మోటారుకారులో లాంబజారు పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొని వెళ్లిరి. ప్రజలను తిరిమివేసిరి. పిమ్మట మీరాబాయిగారిని గూడ వదిలివేసిరి.

మరల ఊరేగింపు జరుగుట

హారావంశనందముడి ప్రజలను తిరిమివేయగా వారు మరల హరిసహాయులతోచేరి కాలేజీ స్టేషనువంకకు పోసాగిరి. మరల చారిలో పెక్కువేలమంది ఊరేగింపులో కలసిరి. పోలీసు వారు పెక్కుసార్లు లాటీసుల విసరి ప్రజలను తిరుముచుండిరి.

30 మంది స్త్రీలను అరెస్టుచేయుట

ఊరేగింపు కాలేజీస్టేషనువద్ద విరమింపబడెను. అచట 30 మంది స్త్రీలను పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. తుంటరి పిల్ల కాయలను చిల్లరప్రజలను బ్రాముకారులను నిరోధించి వాటి పైని రాళ్లు విసరిరి.

పోలీసువారిపై రాళ్లువిసరుట

పోలీసువారువచ్చి ప్రజలను తిరుముగా కొందరు పోలీసు వారిపైన గూడ రాళ్లు విసరిరి. ఒక పోలీసు యిన పైకర్లుకును ముగ్గురు సాక్షి లు లకును యిద్దరు కనిష్ట బులకును చెప్పులు తగిలెను. అచట వేలకొలది ప్రజలు చేరియుండిరి.

పోలీసువారు విశ్వవిద్యాలయభవనమున

ప్రవేశించుట

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరిన ఆనుకోమ భవ నమునందలి పోస్టుగ్రాడ్యుయేటు విద్యార్థుల కపు డచట హామలు జరుగుచుండెను. విద్యార్థులలో కొందరు మేడ వైతంతస్తు విదనుండి పోలీసువారిని దరిహరించి రియం పోలీసువారిపైని రాళ్లు రుద్ది రియం తెలుపబడెను. పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు గార్లనుగారి నాయకత్వముక్రింద కొంతమంది పోలీసు ఉద్యో గులు ఆ భవనములో ప్రవేశింపగా విశ్వవిద్యాలయాధికారులు అది అక్రమమని ఆక్షేపించిరి.

విద్యార్థులకు చెప్పులు తగులుట

పిమ్మట పోలీసువారు విద్యార్థులపైని రిక్కులేవను లాటీసుల ప్రయోగించిరి. ఆండువలన పదిమంది విద్యార్థులకు చెప్పులు తగిలెను. వారిని వైద్య కాలకు తీసికొని వెళ్లిరి. వారిలో నొకనికి బుమైన చెప్పులు తగిలినందున యిన్-పేమంటుగా వైద్యకాలలోనే యుండరి.

వైసు ఛాన్సలరు న్యాయమూర్తి ఘోషగారి

కొమారునకుగూడ చెప్పులు తగులుట

కలకత్తా హైకోర్టు జడ్జియును, కలకత్తా యూనివర్సిటీ వైసు ఛాన్సలరు నగు ఎన్. కే. ఘోషగారి కుమారునకు గూడ చెప్పులు తగిలినందున ఆతనినిగూడ వైద్యకాలకు గొనిపోయిరి న్యాయమూర్తి ఘోషగారును మరీ పెక్కుమంది యూనివర్సిటీ ప్రాధానరులను మెడికలు కాలేజీ హాస్పిటలుకు వెళ్లి చెప్పులు తగినవారి సితిగతులను విచారించిరి.

30 మంది స్త్రీలపైని కేసు

నేడు అరెస్టుచేయబడిన 30 మంది స్త్రీలపైనను పోలీసు చట్టమును ధిక్కరించినందులకు రేపు కేసు చేయ బడు నని తెలియుచున్నది. వారిని వెడలిపాండుని పోలీసువారు తెలుపగా వారు వినలేదు. అందువలనే వారిని అరెస్టుచేసిరి.

రెండుగంటలసేపు బ్రాముబండ్లు నిలిచిపోవుట

బ్రాముబండ్లచే రెండు గంటలసేపు నిలిచిపోయినవి. పోలీసువారిపై చాలసేపు రాళ్లు విసరబడినందున వారు లాటీ లను ప్రయోగించిరి. అందువలన విద్యార్థులలో 10 మందికిని చెప్పులు తగిలెను.

మీరాబాయిగారు హారావంశనందముడి

నడిచివెళ్లుట

మీరాబాయిగారు రైలు దిగగానే చట్టముప్రకారము ఊరేగింపులు నిషేధింపబడెను. కాన మీరీతత్వపు నత్రిక మింపగూడదు అని పోలీసు ఉద్యోగులు ఆమె కరిగించిరి. ఆమె యేమియును బదులుచెప్పకుండ హారావంశనందముడి నడచివెళ్లసాగెను. ఆమె వెంట చాల మంది స్త్రీలును పురుషులును గూడ నడుచుచుండిరి. ఆమె ఉత్తరకలకత్తా మండలములోనికి రాగానే వెంటనే మీరు తిన్న హామిషను వెళ్ళుట అని పోలీసు డిప్యూటీ కమిషనరు తెలిపెను. ఆమె అందులకు సమ్మతించనందున ఆమెకు ఒకటాక్టీవో లాంబజారు పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొనివెళ్లిరి. అచట పోలీసు కమిషనరుకును మీరాబాయిగారి కిని సంభాషణ జరిగినది. “ఇప్పుడిచట కాసనములు చాల కఠిన ముగా అమలు జరుపబడుచున్నవిగాన మీరు ఉత్తరపులను ఉల్లంఘింపగూడదు. మీరుగూడ మాకు తోడ్పడవలెను” అని పోలీసు కమిషనరు మీరాబాయిగారి కరిగించెను. పిమ్మట మీరాబాయిగారు హరిసహాయులతోచేరి కేరూర కేరూరప బడిన బసరి వెళ్లిరి. ఆమెవెంట వచ్చుచున్న స్త్రీలమాత్రము కాలేజీ స్టేషనువరకును పూరేగింపును సాగించిరి. అచట వారి సందర్శిని అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. పై)

మీరాబాయిగారికి మిక్కిలి ఘనముగ స్వాగత

మొనగబడుట

మీరాబాయిగారు హారాబిడ్డనుగూడ రైలు దిగు సరికే పెక్కువేలమంది ప్రజలచేరుండిరి. వాడు జయజయధ్వ నులతో నామెకు స్వాగతమొసగిరి. స్ట్రాంగురోడును హరిసహ యులకు కలియునట్టి మొనవద్ద పోలీసువారెద్దతగిలి పూరేగిం పును చెదరగొట్టిరి. డిప్యూటీ కమిషనరు బాన్స్విరుగూడు ఒకటాక్టీ వో నెక్రవలెనని మీరాబాయిగారిని కోరగా ఆమె వెంట నేటాక్టీవో నెక్రవెను. అప్పుడు పూరేగింపులో 5000 మందికి పైగా నుండిరి. స్త్రీలు ఒకపెద్ద జాతీయపతాకమును పట్టుకొ నియుండిరి. పోలీసువారు పతాకమును లాగివేసిరి.

కాలేజీస్టేషనువద్ద సభ జరుగుట

స్త్రీలు కాలేజీస్టేషనువద్దకు వచ్చినపిమ్మట అచట నొకసభ జరిగినది. ఆసభలో పెక్కువేలమంది యుండిరి. ఆసభ జరుగుచుండగానే పోలీసువారు 30 మంది స్త్రీలను అరెస్టు చేసిరి. వారి సందర్శిని లాంబజారు స్టేషనుకు తీసికొనిపోయిరి. మీడింగును చెదరగొట్టిరి. (శ్రీ. పై)

గాంధీజీ ఆజ్ఞలను కాంగ్రెసు ఉత్తరపులను

మాత్రమే నేను నెరవేర్చెదను

మీరాబాయిగారు పోలీసుకమిషనరు

కొనసిన ప్రత్యుత్తరము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 9:—నేను గాంధీమహాత్ముని ఆజ్ఞలను కాంగ్రెసువారి ఆజ్ఞలను మాత్రమే విధేయురాలనందు ను గాని మరెవరి ఆజ్ఞలను నేను పాటించను. నేను కలకత్తా లోనున్న రోజులలో నేను నెరవేర్చదగిన యే కార్యములపై నను కాంగ్రెసుసంఘమువారును ఖద్దరుసంఘమువారును నిర్ణ యించినవో నేను తప్పక నెరవేర్చెదను” అని నేడు ఉదయ మున లాంబజారు స్టేషనులో మీరాబాయిగారు పోలీసు క మిషనరు రుగ్గుగారితో చెప్పిరి. ఆమెను అరెస్టుచేయుట పో లీసువారి ఉద్దేశము కాదని తెలియుచున్నది. కాలేజీస్ట్రీటు లో కొంతసేపు దురాగములన్నియును మూసివేయబడెను. స్త్రీ లను అరెస్టుచేసిన పిమ్మటనే ప్రజలు బ్రాముకారులను నిరోధించుటయును రాళ్లు విసరుటయును జరిగినవి. కాలేజీ స్టేషను సభలో 32 మంది స్త్రీలను అరెస్టుచేసిరిని తెలియు చున్నది. విద్యార్థులలో సత్వేంద్రమఖర్జీఅను విద్యార్థికి చాల బలమైన చెప్పులు తగులుటచే ఆతని నొక్కని మాత్రమే వైద్య కాలలో నుంచినదియు తక్కినవారి కందరికిని చికిత్సచేసి పంపి వేసిరినియు తెలియుచున్నది. (శ్రీ. పై)

కలకత్తాలో పోలీసువారి సోదాలు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 9:—నేడు ఉదయమున పోలీ సువారు జోరబాగను కాంగ్రెసు కార్యాలయమును మరల సోదాచేసిరి. రికార్డులను తీసికొనిపోయిరి. ఇద్దరిని అరెస్టుచేసిరి. అయింటికి తాళమువేసిరి. (శ్రీ. పై)

శ్రీమతి మణిబెను

పటేలుగారికి శిక్ష

నాలుగునెలలు కఠినశిక్ష-బి. క్లాసు

కొయరా, సెప్టెంబరు 9:—శ్రీయత సర్దారుల్ల భాయి పటేలుగారి కుమార్తె శ్రీమతి మణిబెను పటేలుగారికి భద్ర పూరు మేజిస్ట్రేటు నేడు నాలుగునెలలు కఠినశిక్షవేసెను. బి. క్లాసు యిచ్చెను. (శ్రీ. పై)

రాయబారములు విఫలమగుట

సర్ తేజబహదరు సప్తాగారితో సంభాషణ

సికింద్రాబాదు, సెప్టెంబరు 9:—నేడు మధ్యాహ్నము సర్ తేజబహదరు సప్తాగారు యిటునుండి బొంబాయికి బయలు దేరెదరు. నేడు పునరుత్తర మునిలేఖరి సప్తాగారిని సంద ర్శించి సంధిరాయబారము విఫలమగుటనుగూర్చి ప్రశ్నింపగా “అవిషయమున నే నేమియును చెప్పనలవికొనలేదు.” అని సప్తాగారు రిసిరి.

“కాంగ్రెసువారికిని దొరతనమువారికిని రాజీని కుదుర్చు ప్రయత్నింపవలెను. 1930 ఏప్రిలు నెలలో నే అలహాబాదులో ని కాంగ్రెసుపక్షము చారిలో ప్రముఖులనువారే పలువురు నాతో చెప్పిరి. నాకు అధికారపూర్వకముగ సందేశము వచ్చి ననేగాని నేనేమియును చేయబాలనని అప్పుడు చారిలో చెప్పి తిని. మేనెలలో మరల బొంబాయిలో యిద్దరు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు నన్ను కోరిరి. వారిద్దరునుగూడ నిపుడు చెరసా లలోనే యున్నారు. అప్పుడుగూడ నేను వారితో అటులనే తెలిపితిని. పిమ్మట జాను నెలాఖరున నేను స్వంతపనిమీద సిమ్లాలో నుండగా జయకరుగారు రాయబారములనుగూర్చి నాతో ముచ్చటించిరి. అంతకుపూర్వము నన్ను ప్రోత్సహ పరచిన కాంగ్రెసు ప్రముఖులపేర్లను వెల్లడించుటకు నేనుసమ్మ తింపను. సంధిరాయబారముతో నావగలసంబంధము పూర్తి గా ముగిసినది.” అని సప్తాగారు రిసిరి.

రాండుటేటిలు సభనుగూర్చి అడుగగా “రాండు టేటి లసభయొక్క ఫలితము అనుకూలమగునని గాని ప్రతికూలమగు ననిగాని నే నిపుడు తెలుపబాలను. కాంగ్రెసువారుగూడ ఆ సభలో పాల్గొనుటకు సమ్మతించియుండినయెడల నేను సంతసిం చియుందును. కాని భారతదేశములో అన్ని పక్షములకం పేను గూడ విన్నయే యగును” అని సప్తాగారు రిసిరి. (ఆ. పై.)

ఎలుకలవలన సాలుకు 1000

పానుల నారిండుట

ప్రావిస్కోలాండ్రియను అను ఇటలీ దేశీయుని చర్య విలస, సెప్టెంబరు 9:—ఇతడు ఒకమెత్తని పండువంటి. పదార్థ మును ఎలుకకు పెట్టెను. అది వెంటనే పిచ్చిపిచ్చిదానవలె గిరి గిరి లిరుగుచు అన్ని యెలుకలను కరచును. ఇది యెలుకలకు హానికరమగు విషమేగాని మనుష్యుల కెట్టి హానిని కలిగింపను. ఇది బాంవలె నుడును. ఇతడు లండను నగరమునగూడ నొక కార్యాలయము నేర్పరచెను. ఇత డొక సాలూనుకారులో ప్రయాణము చేయుచుండును. ఇతని పేరు ప్రావిస్కోలాండ్రి యను. ఇతనిని నియంపరటు అని అందురు. ఈ ఎలుకల వ్యాపారమువలన యిటెనికి సంవత్సరమునకు 1000 పానులు అదాయము వచ్చుచున్నది. (బి. యు. పి.)

మాటలాడుటవలననే గొప్ప

వెలుతురును కలిగించుట

సిడ్నీ వర్తకసంఘాధ్యక్షుడు జె. వ. బోయడుగారి పరిశోధన

సిడ్నీ, సెప్టెంబరు 9:—జె. వ. బోయడుగారు చెదరెను మైక్రోఫోనులో మాటలాడుగానే సిడ్నీలో క్షీను స్త్రీలు లోమన్న ఒక భవనముపైని గొప్ప వెలుతురు కనబడినది. ఆతని నోట వెడలిన ద్వారా కెరటములు చెరులెను కెరటములను పురి కొల్పును. ఆ చెరులెను కెరటములు వెలుతురును కలగజేయు ను. ఇతను నూతనముగా కనిపెట్టబడిన విశేషము. (బి. యు. పి.)

భారతదేశీయ రాగివర్తక సంఘమువారు

ఆగస్టునెలలో చేసిన పని

“1930 ఆగస్టునెలలో 223 టన్నుల పరిమిదముగ రాగి రేకులును 42 టన్నుల ఎల్లో మెయిలురేకులను సిద్ధపరుపబడినవి యుండియు కాపరుకార్మికమువారు ప్రకటించిరి.

పాములకు ప్రక్క ఎముకలు మిక్కిలి

హెచ్చుగా నుండును

వైద్యులకేవల జాతిపాముకు 320 బత్తల ప్రక్క యెము క (రిబ్బు) లుండును. రాటిలున్న పాము జాతిపాముకు 172 బత్తలప్రక్క ఎముక లుండును. వైద్యుజాతిపాములో కొన్ని 30 అడుగులపొడుగుగూడ నుండును. సెర్పెంటను నొకవిధముగ చేపకు 35 బత్తల ప్రక్క యెముక లుండును. కాంగరూ యాలుకు 60 బత్తలుండును. స్టా అను జాతికి ప్రక్కకు 23 బత్తుల రెండు ప్రక్కలకు 46 ప్రక్కయెముక లుండును. మనుష్యునకు 24 ప్రక్క యెముక లుండును.

ఏలూరు హిందూ యువజనసంఘ వార్షికోత్సవము

ది॥ బి॥ ఎం. రామచంద్రరావుగారి చిత్రపటము బహిరంగపరచుట

న్యాయతి సుబ్బారావుపంతులుగారి రధ్యక్షత వహించుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు, సెప్టెంబరు 8:—నిన్న సాయంత్రము 4-30 గంటలకు ఏలూరు హిందూ యువజనసంఘభవనమునందు ఆసంఘముయొక్క వార్షికోత్సవమును ది. బ. మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులుగారి చిత్రపటము బహిరంగపరచుటయును జరిగెను. మోతేగంగరాజు జహంగీర్‌దాదగారు శ్రీయుత న్యాయ పతి సుబ్బారావుపంతులుగారి రధ్యక్షతవహింపవలెనని ప్రతిపాదించి, ది. రామారావు ప్రిడరుగారు ఎం. కోటయ్యనాయుడు గారును బలపరచిన పిమ్మట సుబ్బారావుపంతులుగారి రధ్యక్షత వహించిరి. హాలు ఆంతయు క్రిక్కిరిసిపోయినట్లు పాదాలు పూజేమయిరి. హాజరైన ప్రముఖులలో శ్రీరాజా మంత్రపతిగడ భజంగరావు, న్యాయతి బుర్రామదాసుపంతులు జిల్లాజడ్జి, ఆర్. ఎన్. శంకరఅయ్యర్ జిల్లా అడిషనల్ జడ్జి, సోమంచి సీతారామయ్యపంతులు, వి. సుబ్బారావు, వి. బుర్రామ్, మధుల వెంకటచిరరాజు, వి. పద్మానాభం, డి. తిరుపతిరాజు, కందుల రామయ్య, ఆవటపల్లి నారాయణరావుగార్లు మున్నగు వారు కలరు. సభ వైప్రసార్థములతో ప్రారంభమయ్యెను.

అధ్యక్ష కోపన్యాసము

ఆంధ్రభిక్షు సుబ్బారావు పంతులుగారి రధ్యక్షతవహించి యీ కిందివిధమున నువ్వనెంచిరి. ఆంధ్రదేశమున నిట్టి గ్రంథాలయమును ఇట్టిభవనమును ఏసంఘమునకును లేవు. ఈ సంఘమును వెలకొల్పి దీనికి రూ॥ 50,000 లు వెచ్చించి దివ్యభవనమును కట్టించి యిచ్చిన మోతే గంగరాజు జహంగీర్‌దాదగారును, తదితర విషయముల భవనవీధులను గావించిన ఏలూరున రక్షకముఖులను వంశనీయులు. ఈ గ్రంథాలయము ఏలూరు పురమున కేగగా తాలూకా ఆంతకును ఉపయోగముగ నుండవలెను. ఇంద్రాగ్రంథములు పల్లెలకు పంపునట్లు చేయవలయును. మనలో నిర్మాణశక్తి చాలలోపముగనున్నది. ఎవరేదియొనర్చినను తప్పలు పట్టుటయు, విమర్శించుటయు మనకలవాడైనది. విమర్శించవలదని నేను చెప్పెను. విమర్శించుట వలన చాల యుపయోగము కలుగగలదు. కాని విమర్శలు నిర్మాణకార్యక్రమమునకు తోడ్పడవలయును. వర్ధమాను విమర్శనలవలన కార్యములేదు. వై. ఎం. సి. ఎ. వారు దక్షిణజిల్లాలందు గ్రామపునర్నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు యూహకొనిరి. వారిలో నిర్మాణశక్తి ఎక్కువ. సంఘకట్టు బాట్టుకూడ అధికమే. ఈ సంఘము ఇంకను శ్రేణివాసస్థలముగ నున్నది. దీనిని తక్షణవిధమున సభివృద్ధిలోనికి తెచ్చుటకు ఎల్లరును తోడ్పడవలెగాక" యని నడిచిరి.

రామచంద్రరావు పంతులుగారి చిత్రపటము

పిమ్మట అధ్యక్షులు శ్రీయుత దివాన్ జహంగీర్ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి చిత్రపటమును బహిరంగపరచుచు నిట్లుపన్నెంచిరి. "మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు మిక్కిలి ఘోషకారబుద్ధిగలవారు. వీరైపుడును ఇతరులకు ఏవిధమునైన ఉపకారమును చేయుటకే మాయమందురు. వీరి సద్గుణములే వీరిని మన ఆంధ్రదేశమున నింత ప్రాముఖ్య స్థానమున బడయుటకు తోడ్పడినవి. వీరు కొంతకాలము రాజమండ్రి తరువాత ఏలూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగ నుండి యీ రెండుపురముల పాలింపు విషయములనేమి, తదితర విషయములనేమి, నాని ఆభివృద్ధి కై తోడ్పడి సత్పితృకృపి మిగుల ప్రశంసనీయును. వీరు శాసనసభలందును మిక్కిలి యుపయోగకరములగు కార్యముల గావించిరి. వీరి సుహృదుల నేమిట, ప్రజాసంస్థలు మున్నగునవి పొంది పేలు బాచుచున్నవి. వీరు దీర్ఘయోధనాపరులు. ఒక సమస్య యున్నచో దానిని గురించి అన్ని విధములను యోచించెడిది. వీరి గొప్ప ధర్మశాస్త్ర కర్తలును, రాజనీతినిపుణులును అయి నేను బలపిలుచున్నాను. ఇట్టి మహానుభావుని చిత్రపటమును నేను బహిరంగ పరచుట నాకు గొప్ప గౌరవ ముగియి భావించి, అపకీర్తితానందముతో వీరి చిత్రపటమును బహిరంగ పరచుచున్నాను! అని అధ్యక్షులు చిత్రపటమును బహిరంగపరచిరి. వెంటనే సభలో కరతాళధ్వనులు చెలరేగెను. రామచంద్రరావు పంతులుగారి నీ విధమున ఏలూరు పోలులు గౌరవించుటలో తమ్ముతామే గౌరవించుకొని రసలు అతిశయోక్తి కాదు.

రామచంద్రరావు పంతులుగారు తదుపరి లేచి అధ్యక్షులకు హిందూ యువజనసంఘ ధర్మకర్త రథవారికిని తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

ఇట్లు రామచంద్రరావు పంతులుగారికి ప్రశంసాపద్య సంఘము సర్వరీతి, పంతులుగారి చిత్రపటమును ప్రార్థన

7-9-30 తేదిని న్యాయతి సుబ్బారావుపంతులుగారి అధ్యక్షతను జరిగిన ఏలూరు హిందూ యువజన సంఘ వార్షికోత్సవ సందర్భమున

ది॥ బి॥ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారికి సంఘమువారొసంగిన ప్రశంసాపద్యపంచకము

శా. శ్రీలాలిత్యము నిశ్చయగారవచక్రీకృత్యము మృగమధుర విష్ణువిధిశాస్త్రుని సంతాపపరశీకృతి నీ ప్రాతేయాచలనేతుమధ్యగతభూభాగంబునన్ పాధుని ద్వాలభ్యాంబితమాగ్ధవ ర్తియగుకాతక రామచంద్రుడెలక, నీ. నిజజనోదితకార్య నిపుణత్వమునకు మద్రాసు శాసనసభ తనససాక్షి ప్రజలకు బ్రభునకు బ్రబలుభేదము దీర్చ జలగిన ధీలీ యెనెంబిసాక్షి రాష్ట్రీయజనుల వర్తనముల సరిజేతు మాండలికసభాగ్ర్యుమహిమసాక్షి హేలాపురిమణి బాలాసరస్వతు విదితపురాధ్యక్ష పదవిసాక్షి.

గీ. నీదుసముదారతయు, రాజనీతికోవిదతయు, ప్రజాసారాగత్యరత, జనుల నేవయు, వెలగె సమృద్ధి చేయ ఐకమే సజ్జనవిభేదు! శ్రీరామచంద్రరాయ!

ఉ. మన్నన నీవులే పతనమందిరభారము మూపు మాని నీ వెన్నియొడేము ద్విగిరి యెక్కుడుపన్ను దొలించి సత్కీర్తన భ్యన్నులి నారకతారకము నోమిర నీయుపకార గౌరవం తెన్నుడు మర్వరాదివె యనేకనమస్కృతులయ్యుమిశాగిన్.

నీ. ఏదాభ్యుతామేయుఁ డెనలేని సామ్యు నచ్చించి యిద్దాని గట్టించినాఁడు ఏదయాసంపూర్ణుఁ డెలమి నాశ్రయమో వాంఛాప్రదుం డయి వలలినాఁడు ఏవంశదీపకుం డెంతయు నిజకీర్తి సాంపుమై జగముల నింపినాఁడు ఏమహామూఁడు నిర్వాణమోహతం తెన్ను కాసనసభ నేవ సత్పితాఁడు

గీ. అట్టి మోతే కులార్థ వాఙ్మహితుండు గంగరాంబడి నీసేనలం గడించి నీదుచిత్రపటం బిటు నిలువఁగోర నురుతిరగుణాధ్య! యెంత ధన్యుడవు నీవు.

క. ధీరుడు సుగుణోదారుండు పూరితకరణంబుధరుండు పూజ్యతముండు విస్తారయశుండు ప్రభునేవా భారవహనదకు డురుగుభంబులఁ బొందుక.

రచయిత, గ్రంథాలయ భవనము మారి-రాధాకృష్ణమూర్తి, 7-9-30 పుస్తక భాండాగారాధిపతి.

శ్రీయుత వాశిరే ఎన్. మల్లికార్జునరావుగారు (మచిలీపట్నము) సభలో పూలమాలలంకృతులై గౌరవంపబడిరి.

ఇతర ఉపన్యాసములు పిమ్మట ఎం. విశ్వనాథకృష్ణగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. (రాజమండ్రి) గ్రంథాలయోపయోగముల గురించి యువవ్యసించిరి. చెల్లెల్ల వెంకటశాస్త్రిగారును, వి. సూర్యనారాయణరావు ప్రిడరుగారు, ఆవటపల్లి నారాయణరావుగార్లు ఉపన్యసించిన పిమ్మట అధ్యక్షునికి వందనములతో సభ బహుప్రదముగ ముగిసెను.

తెనాలి సంస్కృతకళాశాల

శ్రీ గణపతి నవరాత్రిమహోత్సవము (ఒక విలేఖరి)

తెనాలి, సెప్టెంబరు 8:—తెనాలి సంస్కృత కళాశాల క్రమక్రమముగ నభివృద్ధి నొందుచున్నదని చెప్పుట తెలియు సంతసముగ నున్నది. జీర్ణప్రాయమైన కళాశాలను కార్యదర్శి యగు బ్రహ్మశ్రీ పోతుకూచి శ్రీరామమూర్తి పంతులుగారు మిక్కిలి సమర్థతతో నిర్వహించుచున్నాడు. వ్యాకరణాచార్య శ్రీ కంభంపాటి రామమూర్తి శాస్త్రిగారు (పిన్నపాల్‌గడ) శ్రీ త్రిపురాధిపతి వీరరాఘవస్వామిగారు వైస్ ప్రెసిడెంట్ గారు, ఉభయభాషాప్రవీణ శ్రీ భోగవతుల దక్షిణమూర్తి శాస్త్రిగారు, తూమలూరి శివరామ్ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు, కుప్పా నుబ్రహ్మశాస్త్రిగారు తదితర పండితులుగ నుండి కార్యదర్శిగారి సమరత్వకు దోడుగ నత్యుత్సాహముతో సమర్పించుచున్నాడు. తత్సాహకముగ కలాశాల నేడు నలు పదియైదుమంది విద్యార్థులతో కలకలబాచుచున్నది. ఇట్టి వైభవ మొనకును లుప్తప్రాయమగుటచే నివృత్తు కలాశాలకు నూతనోజ్జ్వలము కలిగినదనుటకు సందియము లేదు.

కలాశాల విద్యార్థులు గత సంవత్సరమునకు ఐతేనే యీ యేడుగూడ విద్యార్థులను పంపింపును ప్రతిష్ఠించి తొమ్మిది రాత్రులును నిర్విఘ్నముగా బూజించిరి. సప్తమి (8-8-30) నాటి సాయంకాలమున జరిగిన సభయందు బ్రహ్మశ్రీ భువిడిపాటి సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు వేదారము వ్యాసమరణంబుగ నుపన్యసించిరి. శ్రీశాస్త్రిగారిని విద్యార్థులు యథాశక్తి ఖడ్గనవస్త్రయలరిచ్చి సత్కరించిరి. నాడే కళాశాలా మహాజనసభాధ్యక్షులగు బ్రహ్మశ్రీ కురుగంటి సీతారామయ్య (యమ్. ఏ.) గారు కలాశాలను గురించియు వేదప్రాముఖ్యమును గురించియు గంభీరముగ నుపన్యసించిరి.

తరువాత నేకాదశి (8-9-30)నాడు సాయంసమయమున గానసభ జరిగినది. అందు సంగీతవిద్యార్థి, బ్రహ్మశ్రీ సువర్ణదక్షిణమూర్తి శాస్త్రిగారి శిష్యుడగు చల్లపల్లి పంచకేశ్వర శాస్త్రిగారు జంత్రికాశ్రమలవేతను మహారాజశ్రీ వాల్మీకి ఘంటాలుగారు మృదంగముచేతను సభికుల నానందసాగరమున నోలబాదించిరి. ఆసమయమున పురజనులు కొందరు శ్రీపంచదేశ్యకశాస్త్రిగారిని బాగరు గొండుచే బహూకరించిరి. ఏతత్సందర్భమున ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీ కం. రామమూర్తి శాస్త్రిగారు గానము భక్తి కంగుని సోపవత్తిముగ నుపన్యసించిరి.

ద్వాదశి (4-9-30) నాడుగూడ సాయంకాలమున సంగీతసభ జరిగినది. అందు మ. రా. రా. శ్రీ పులిపాక నుగునాధరావుగారు వైనా రిరువురును గలసి హృదయంగమముగ గాత్రముచేసిరి. విద్యార్థుల మువ్వరను యథామతి ఖడ్గనవస్త్రయలొసంగి సత్కరించిరి. ఈసభకు శ్రీయుత కాశీనాథుని రాజశ్రీగంగశాస్త్రిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. శ్రీయుతులు, సభజడ్జిగారు జిల్లాకోర్టు మనసబుగారు, ప్రభుల వీరరాఘవులుగారు, బుడ్డమూడి నురునాథశాస్త్రిగారు మొదలగు పురప్రముఖులు దయాచేసి తమకు కలాశాలయందున్న యభిమానమును వెల్లడించి కళాశాల పురోభివృద్ధికై తనప్రయత్నములు చేతుమని వెల్లడించిరి. సభాస్త్రమన విద్యార్థులు గీర్వాణాంధ్రముల పద్మరత్నముల రచించి విఘ్నరాట్టుకు కానుకపెట్టిరి.

ప్రకటన

రాజమండ్రి తాలూకా నందరాడ కాపురములు బొల్లిస సర్పారాయుడుగారి కుమారుడు బొల్లిస పెదవెంకట్రావు యిప్పటికి 17 సంవత్సరములు వయస్సు కలిగి మైనదగా నున్నాడు. ఇతనికి నూర్కారావు అనే మేజరు అన్నగారు న్నూ చినవెంకట్రావు, రామచంద్రరావు అనే మైనరు తమ్ములున్నా కలరు. వీరల్ల బాయింటు కుటుంబముకు నూర్కారావు కుటుంబ యజమానిగానుండి వ్యవహరిస్తూవున్నాడు. సదరు పెదవెంకట్రావు యిప్పటికి కుమారు రి మాసములనండి తల్లిగారియొక్కయు, అన్నగారియొక్కయు చెప్పచే తలలో నుండక రాజమండ్రి వగైరా పట్టణములలో తిరుగుచూ దుష్టసహవాసములకు లోనై రిబాలగా తిరుగుచున్నాడు. సదరు పెదవెంకట్రావును కొంతమంది దుష్టులు మధ్యపరచిన్ని. భయపెట్టిన్ని ప్రతిఫలం యివ్వకుండానే ప్రామిశరీనోట్లు వగైరాల ప్రాయంచుకుంటూ పున్నట్లు తెలియపచ్చినది. సదరు పెదవెంకట్రావు మైనరు అయివున్నందున అప్పుచేయుటగాని ప్రామిశరీనోట్లు ప్రాయుటగాని హక్కుగాని అవకాశంగాని లేదు. అట్లు ప్రాయంచుకున్నను చెల్లవు. సదరు పెదవెంకట్రావుకు యికమందుకూడా అప్పును యివ్వకూడదు. అట్లు యిచ్చినయెడల వారు చెడుదురని యిందుమూలముగా ప్రచుర పరచడ మైనది.

బొల్లిస నూర్కారావు, నందరాడ, రాజమండ్రి తాలూకా, తూర్పుగోదావరి జిల్లా, 4-9-30

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి విడుదల

శ్రీమతి కమలానెహ్రూగారి ప్రకటన

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 9:—మోతీలాలుగారు కొద్దిగా నీరసముగా నన్ను మిక్కిలి శత్రుహూమిగా నెహ్రూగారు, నేడు సాయంత్రము యేరంగిపున బహిరంగ సభయందు జరుపబడును.

“పండిత మోతీలాలుగారికి అస్పృశ్యతగా నన్నదని ప్రకటించబడినందున ఆయన శరీరస్థితిని తెలియగోరి చాలమంది మిత్రులు తంజివారలను పంపిరి. పెక్కు గ్రామములనుండి గూడ తంజివారలు ప్రంపబడెను. ఒక్కొక్క గ్రామమువారందరూ కలిసి ఒక్కొక్క తంజివారను పంపిరిని తెలియచున్నది. కాని వీటిలో ఒక్కటియైననుగూడ ఆనందభవనమునకు మాకు తెలిగ్రామ అభీనువారు ఆందచెయ్యలేదు. కొంతకాలమునుండి క్రమబద్ధపరచుట లగు తంజివారలు గూడ మాకు చేరుటలేదు. కావున ఇటుపైని మిత్రులు తంజివారలైంది తమ ధనమును వ్యర్థపరచుకూడ దని కోరుచున్నాను.” అని పండిత జవహర్లాలుగారి భార్య శ్రీమతి కమలా నెహ్రూగారు యీనెల 6 వ తేదీని ప్రకటించిరి.

(హిందు)

ఇచ్చాపూర్ పోస్టాఫీసు దోపిడి

బండిపోటుదార్లు ఖజానాను, పోస్టుమాస్టరు ధనమునుగూడ ఎత్తుకొనిపోవుట

డక్కా, సెప్టెంబరు 9:—మున్సిగంజ్ సబ్ డివిజన్లో నున్న ఇచ్చాపూర్లో గతరాత్రి యొక బండిపోటు జరిగినది. ఇందునుంచి 20 మంది బాంబులను రివోల్వరులను తీసికొని, కాగడాలతో పోస్టాఫీసులో ప్రవేశించిరి. ఇనుపపెట్టె తెరచి గవర్నమెంటు ఖజానానంతట దోచుకొనిపోయిరి. దానితోబాటుగనే పోస్టుమాస్టరుగారి సొంతకొట్టెను కొంతయు కొన్ని నగలనుగూడ తీసికొని పారిపోయిరి. ఇతరస్థలముల కీసంగతి తెలియకుండునట్లు చేయుటకై తెలిగ్రామ ప్రంభముననుడతెలిపివెలిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

రంగూనులోని కళాశాలాధ్యక్షుని బెదరింపు

విద్యార్థుల దుష్ప్రవర్తనము

రంగూను, సెప్టెంబరు 9:—పాదర్ కళాశాలాధ్యక్షులకు చార్జుటునుగారి క్రిందితిగా ప్రకటించుచున్నార:—గత శనివారము రాత్రి, 150 మంది విద్యార్థులు సభచేసిరి. అదివరలో క్రైస్తవమత పాఠశాలకు విద్యార్థులు హాజరు కావలయునను నిర్బంధము తొలగించవలయునని విద్యార్థులు కోరిరి.

ఈవిషయమై విద్యార్థుల తిలండులకు కళాశాలాధికారులు ఉత్తరములు వ్రాసియుండిరి కాని, జవాబులింకను వచ్చియుండలేదు.

గత శనివారము రాత్రి విద్యార్థులు సభచేసి ప్రిన్సిపాలుగారిని కొట్టుట కై నిశ్చయించిరి. మరునాడు సమ్యేచేయ నిశ్చయించిరి. ప్రిన్సిపాలుగారికి యీసంగతి తెలిసెను. వా రెక్కడనో జల్లెయించినను వెంటనే తిరిగివచ్చిరి. ప్రిన్సిపాలుగారిని కొట్టుట కై యత్నించుచున్నారను సంగతి తెలిసి ప్రిన్సిపాలుగారును ఇతర పాదర్లును దార్మిటాకి సాయధులై వెళ్లిరి. విద్యార్థులందరూ దార్మిటాలో హాజరై యున్నారో లేదో తెలిసి కొనుటకై ముస్తరువేయ నారంభించిరి. విద్యార్థులప్పుడు కర్రలుపుచ్చుకొనివచ్చిరి. సోదాబుట్టు నిరసికొట్టుటకై పూనుకొనిరి. వెంటనే పాదర్లులో నొకరు రివోల్వరు వైకితీసి విద్యార్థులకు గురిచేసి బెదరించిరి. అంతట విద్యార్థులు కాఠించిరి.

పోలీసువారు రప్పించబడిరి. ఆరాత్రి కాంతముగానే జరిగెను. మరునాటియందును విద్యార్థులల్లరిచేయకయే మోటారుబస్సులమీద స్వగ్రామములకు వేరి. మరునాడు మెతడిస్తు న్యూ-ల బాజరు బాప్టిస్టు నార్మలన్యూ-ల బాజరు సమ్యేచో చేరిరి. మూడు పాఠశాలలను వారముతోజలవరకు ధ్వంసపరిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

రావీంద్రుల బాంబులు

కరాచీలో అరెస్టు

కరాచీ, సెప్టెంబరు 9:—ఈనడును పంజాబులోని రావీంద్రుల 14 బాంబులు వెలువడినవి. ఈ సందర్భమున కరాచీ పోలీసువారు ఇచ్చటిలాహోర్ ముద్రజాలములో పనిచేయుచున్న ఒక పంజాబీని అరెస్టుచేసి లాహోరు తీసికొనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిరుపతి

మహాంతుగారు పోరబోకు భూములలో

కల్లుగీత నిషేధించుట

తిరుపతి, సెప్టెంబరు 9:—మహాంతు ప్రయాగదాస్సహాయక తిరుపతి పోరబోకులందును నచినవక తాలూకాలలోను కల్లుగీతకు చెట్టు నీయుగూడదని నిషేధకట్టు తీర్పులు బారీచేసినట్లు తెలియుచున్నది. (శ్రీ. ప్రె.)

కరాచి

వలంబీరునకు కొరడావేటులు

కరాచి, సెప్టెంబరు 9:—సింధు రాజకీయాందోళనమున మొదటిసారి నేడు సత్యాగ్రహవలంబీరునకు కొరడావేటులు విధించబడెను. హుసేన్ బక్ష్ అను మహమ్మదీయ సత్యాగ్రహవలంబీరు మద్యకాలయొద్ద కొన్ని వాని చేతనుండి మద్యపునీసాను లాగుకొనెనట.

ఈ కొన్ని మనిషి కొద్దిగా చాఖలు కాలేదు. దొంగతనము నెక్కకొండ శిక్ష విధించబడెను. జైలులో ముగ్గురిని మునకు కట్టిచేసి, కాళ్లుచేతులు బంధించి, బట్టలు విప్పి, 12 కొరడావేటులు కొట్టబడెను.

“సత్యాగ్రహ బ్యులెటిక్” సంపాదకునకు వైదు

సింధు, సత్యాగ్రహ బ్యులెటిక్ సంపాదకుడు బి. ఎ. విద్యార్థియు నగు షేషు మొట్టానిగారికి 6 నెలలు కఠినమైదు విధింపబడెను. ఇతనిని “సి” తరగతిలో చేర్చిరి.

పురపాలక సంఘసభ్యునికి రెండవ శిక్ష

గత శుక్రవారము నాడు శాల్కనెలలు వైదు విధింపబడిన పురపాలక సంఘసభ్యుడు పూనాభాయి మామి యాగారిపై మే 21 నిషిద్ధలపన మమ్మనట్లు కేసుచేయబడెను. అతనికి మరీ 3 నెలలు వైదు విధింపబడెను.

స్వామి శివానందగారి విడుదల

స్వామి శివానందగారిని మాడ ఉప్పుపట్టు మల్లింఫిం చెసని కొద్దికొంతించిరి కాని వారు ప్రాసెక్యూషన్ సాక్ష్యము లోని ప్రమాదముల నెత్తిమాసి, దాని అసత్యమును స్థిరీకరించుట వలన విముక్తిగాంచిరి.

గిద్దానిగారికి 10 నెలలు వైదు

దా|| వట్ కా మల్ గిద్దానిగారు పార్కరుమండల నాయకులు, సింధు సత్యాగ్రహసభ్యులు పి. కో. 117 నెక్కకొండ మోదరాబాదుగందు 10 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడిరి.

సింధు నియంత

కరాచీలో, నిర్బంధము తీవ్రమైనందున, కరాచీ సత్యాగ్రహసభ్యులువారు ఉపసంఘముల నన్నిటిని తొలగించి, సర్వాధికారమును నీయంతయును సేక్సుండరాదుగాని కొనగిరి.

కరాచీ జైలు

కరాచి జైలులో మొదటి రెండు తరగతులవైదులను “సి” వైదుల యాహారమునే గైకొనుచున్నారు. కొందరు “సి” తరగతివైదులు, పూనాభాయిగారితోసహా సాధారణపు వైదులతో కొట్టులోపెట్టి తాళమువేయబడిరిని నిరకనదీక్ష పూని యున్నారట. (శ్రీ. ప్రె.)

డక్కా పోలీసునూపరింపెండెంటుగారు

స్వస్థులగుచుండుట

డక్కా, సెప్టెంబరు 9:—నేడుదయమున వెలువడిన ఆధికారుల ప్రకటననుబట్టి పోలీసునూపరింపెండెంటు ఎడిక్ హాడ్సన్ గారికి గతరాత్రి సుఖముగా నిద్రపట్టికట్టును వారు క్రమముగ స్వస్థత గాంచుచున్నట్లును తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ జెజవాడ నాట్యమండలి

దుర్గాకళామందిరములో

రామదాసు

(18-9-30) శనివారం రాత్రి 9.30 గంటలకు

రామదాసు: ఆర్. సత్యనారాయణ గారు

కవీర్: ఆంధ్రగంధర్వ జొన్న విక్రమ శేషగిరిరావుగారు

తానీహ: ఎ. పట్టాభిగారు

కోహినూరు ఫిలింలొ డ్యాన్సు చేసిన మిస్. చిత్రకళ

డ్యాన్సు చేయబడును.

కట్టు:—2-0-0, 1-8-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0.

అనలు బంగారు నగలకు

వీకంసి చబిల్ దాస్ అండు నన్

నీమకములములు, నగలవర్తకులు

112, 113 వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

యూనివర్సిటీభవనములపై

పోలీసుదాడి

వైసుభాస్కరుగారి ప్రకటన

కలకత్తా యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలరు కల్కత్తా పోలీసుగారు ఆస్పాసియేటెడ్ క్రైమ్ చారి కీక్రింది ప్రకటన బంపిరి:—

“అశుతోష్ భవనములలో చాలమంది గాయపడి విద్యార్థులను రక్తపుబ్బతోనిండియున్న స్థలములను నేను చూచితిని. దిర్ఘాంగభవనములలో గూడ గాయపడిన విద్యార్థులను ఆరుగురిని చూచితిని. అచ్చట చాలమంది విద్యార్థులు గుమగూడి యుండిరి. విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులనుగూడ చాలమంది పోలీసువారి చర్యలు బాగుండలేదని నాతో చెప్పి వారిపై తమకెట్టి అపాయమును రావోండునట్లు నేను చూడవలెననిరి. జస్టిస్ యస్. కె. ఘోషగారి మూరుని మరి విరుగురు విద్యార్థులను పోలీసువారు ఎట్టి కారణమును లేక యే కొట్టిరనియు వారు ఆ శుభప్రతిభా నున్నారనియు విని నేను అనుప్రతికి బోయిచూచితిని. వారికి కావలసిన సదుపాయములను చేయించితిని. తరువాత నేను పోలీసుకమిషనరు టెగార్లుగారిని కలిసికొని మాట్లాడగా, నిరపరాధులైన విద్యార్థులు గాయపడినందు కాయన విచారము చెప్పెను. ‘ఏను, ప్రజలు అశుతోష్ భవనములను ఆధారముగా చేసికొని పోలీసువారిపై రాళ్లు దువ్వ నారంభించగా వారి నచ్చటనుండి తిరిమివేయుటకే పోలీసువారందు ప్రవేశింపవలసి వచ్చెను. ఇట్టి సందర్భములలో నిరపరాధులెవ్వరో అపరాధులెవ్వరను గుర్తించుట యెట్లు? అని ఆయన చెప్పెను. ప్రస్తుతము జరిగిన సభకు టనమును గూర్చి విచారణ జరిపించుట కాయన వాడ్గానను గావించినాడు. విద్యార్థులను అడపాజల్లలొనుంచి ఉపాధ్యాయులు పోలీసు వారి పయి దాడి సల్పు వారి కచ్చట సాన మియకున్నచో ఇకముందు పోలీసువారందు ప్రవేశించిరిని ఆయనచెప్పెను.

నేనును, శ్రేష్టుల పోస్టు గ్రాడ్యుఏట్ క్లాసులు గాని లాక్టానులుగాని ఉండవు. ఈ అపరాధములలో వైసుభాస్కరుగారు ఈసంఘటనమును గూర్చి యూనివర్సిటీ డిప్యూటీలతోను (ప్రాఫెసర్లతోను సంప్రతించుట జరిగెనట. (ఆ. ప్రె.)

* * * * *

అశుతోష్ భవనములపై దాడి

పోలీసు కమిషనరుగారు క్షమాపణ గోరుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 10:—నిన్న అశుతోష్ భవనములపై పోలీసువారు దాడిసత్వన దానినిగూర్చి వైస్ చాన్సలరు ఘోషాధీగా కీక్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు.

“నేను పోలీసు కమిషనరు సర్ చార్లెస్ టెగార్లుగారి తో దీనినిగూర్చి మాట్లాడితిని. పోలీసువారు ఆ స్థలమునుండి ప్రజలను వెళ్లగొట్టుటకు ప్రయత్నించిరి. నిరపరాధులగు వారు దెబ్బలు తిన్నందుకు నాకు చాల విచారము గా నున్నది. కాని యే వ్యయనిరపరాధులొ నిర్ణయించుటయెట్లు? అని ఆయన చెప్పెను. ఇట్లుపై పోలీసువారు యూనివర్సిటీవారి భవనములలో ప్రవేశించి విద్యార్థులను కొట్టరనియు, ప్రస్తుతముగూర్చి తాను విచారణ జరిపించెదననియు ఆయన వాడ్గానను చేసెను. కాని విద్యార్థులు ప్రత్యవర్తన గలిగియుండునట్లు ఉపాధ్యాయులు నిశ్చయపరుపవలె ననిరి.

మైదున్సింగులో బాంబుసోదాలు

ఇద్దరిని అరెస్టుచేయుట

మైదున్సింగ, సెప్టెంబరు 10:—ఈ నడును సి. వి. డి. పి. క్లెన్స ఇన్స్పెక్టర్ యిండ్లపై బాంబులు వేయబడిన సందర్భమున పోలీసువారు చాల యిండ్లను సోదాచూచిరి. ఈ సోదాలకు ఫలితముగ ఇద్దరు బెంగాలీలు అరెస్టుయిరి. (శ్రీ. ప్రె.)

పర్రాకిమిడి

(స్వకీయవిలేఖరి)

పర్రాకిమిడి 9-9-30 *ద్వర ప్రార్థన:— ఇప్పుడు దీనిని ప్రచారాజ సన్యాసి రాజుగారు నిర్వహించుచున్నాడు. గత నెలలో 160 రూ. ఖర్చు విక్రయించినట్లు చూపుచున్నాడు. పాకిరాండ్ల సమ్యే:—మా పట్టణ మ్యూన్సిపల్ పాకిరాండ్లు తమ జీవితములు మోద్పొందించుకొనెను విషయో విన్నవించి కొద్ది డబ్బులు పొయిఖానాలు శుభ్రపరుచుట నునవేసిరి. ఇంతవరకు పరిస్థితిలో మార్పు కావరాదు.

డాక్టరు, నేతృత్వము వహించు	996
ఆర్, మదనగోపాల్ నాయుడు	788
సామి వెంకటాచలం శెట్టి	766
టి, సుందరరావు నాయుడు	781
జి, వెంకటపతి నాయుడు	652
డాక్టరు, మల్లయ్య	611
కె, శ్రీరామలక్ష్మణ నాయుడు	862
యకొయస్, రామస్వామి జయ్యర్	244
రంగస్వామం శెట్టి	

స్థానికవార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించుకాలము
సోమవారము 11 వ తేదీ - సాయంత్రం 6-44 గం.
బుధవారము 12 వ తేదీ - సాయంత్రం 6-48 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ రేడియో క్రమము:-
శ్రీ శ్రీ సాయం 5-30 గం. మొదలు 6 గం. వరకు శ్రీ బియ్యం
అర్చనా - ఆంగ్ల సంగీతము.

రాకపోకలు:- మేజరు స్టాల్డగారు యం. యస్.
యస్. రైల్వే డిప్యూటీ ఏజెంటు ఉదకమండలమునుండి నేటి
ఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగివచ్చిరి.

శ్రీ బి. సోమనాథుల పశ్చిమోత్తర రైల్వే డిప్యూటీ
ఏజెంటు నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

శ్రీ పి. రామారావుగారు, పి. శంకర్ నాథులగారు
మలబారునుండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి. కొల్లెం
గోడు రాజాసర్ నామదేవ రాజాగారు కొల్లెంగోడునుండి నేటి
ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

చెన్నపురియందు సత్యాగ్రహ వాలంటీర్లపైని కేసు
మద్రాసు, సెప్టెంబరు 10:- గత సోమవారము పచ్చ
యప్పకళాశాలయందు, తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమువారు
కానసభ ఎన్నికలకు బహిష్కరింపబడిన ప్రయత్నించిన కర
పత్రములను పరిశీలించినందులకు ఆరెస్టుకాబడిన రామచంద్రన్
సిలకంజె గార్లు (సత్యాగ్రహవాలంటీర్లు) పోలీసువారిచే నేడు
బ్యాటలు పోలీసుకొర్రు మేజిస్ట్రేటు రా. బ. సోమనాథుల
గారియందు చార్జి పెట్టబడుటకు తీసికొనిపోబడిరి. రామచం
ద్రన్ ఆను నతడు బొంబాయినుండివచ్చినందున అరెస్టునూర్చి
కొన్నవిషయమును బొంబాయినుండి పోలీసువానికి యింకొక
తెలియకపోవుటచే వాలంటీర్లపై నేడు చార్జి పెట్టబడలేదు.
పోలీసువారు యింకను దర్యాప్తు గావించుచున్నారు.

అఖిలభారత వర్ణాశ్రమధర్మ కార్యనిర్వాహక
సంఘము : రాండుటేబిలు సమావేశము

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 9:- పై సంఘముయొక్క
ప్రత్యేక ఆవసరసభ రాబోవు సోమవారము 15 వ తేదీన
మధ్యాహ్నము 8 గం. నెం 189 బంకశాలపీఠియందు జరుగను.
రాండుటేబిలు సమావేశమునకు సహాతనపక్షమువారి ప్రతినిధు
లను ఏర్పరచుటకు యితరవిషయముల ఆలోచించుటకును
ఈసభ జరుపబడును. రాజాబహదూర్, జి. కృష్ణమూర్తిచార్య
శ్రీ కాళికృష్ణమూర్తి, శ్రీ. యం. కే. ఆచార్య, సరేం
ద్రనాథ్ సేక్, శ్రీ శ్యామసుందరచక్రవర్తి, శ్రీ హిరా,
డి. నానాబతి, వికాసుజీవీ సింగ్, హెచ్. హెచ్. స్వామి
దయానంద్ గార్లు యీసభకు హాజరయ్యెదరు.

మహాత్మాని ధర్మప్రసంగము

నవరణ

9-9-30 తేదీ మంగళవారమునాటి ఆంధ్రపత్రికలో
4 వ పుటయందు "స్వార్థవిరహితత్వము" అను శీర్షికలో
ప్రచురింపబడిన మహాత్మాని ధర్మప్రసంగములలోని ఆరంభ
వాక్యము యీ క్రిందిదిగా నుండెను.

"స్వార్థవిరహితత్వము పరద్రవ్యాపేక్షా సన్నిహిత
ధర్మములు." ఈ వాక్యమును యీ క్రిందికిగా సవరించి చదువ
వలెను.

"స్వార్థవిరహితత్వము పరద్రవ్యాపేక్షా విముఖత్వము
సన్నిహిత ధర్మములు." (ఆ. ప. సం.)

బొంబాయిలో వర్తములు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 10:- నిన్నరాత్రినుండి బొం
బాయిలో గొప్పవర్షము కురియుచున్నది. రాత్రి 8 గంటలలో
18 పదునులవర్షము కురిసినది. వీధులన్నియు నీళ్లతో నిండినవి.
బ్యాన్సు, బండ్లు, ట్రాములు ఏరియు నడుచుచులేదు. పలువురు
స్నానముచేయునపుడు ధరించు ఉడుపులను ధరించుకొని మెడ
లోను నీళ్లలోనడిచి కార్యాలయములకు పోవుచున్నారు. నే
టిదినము ఎన్నికలు జరుగుదినము. (ఆ. పే.)

ఆర్థంపైను తిరుగుబాటువలన ఏర్పడిన పరిస్థితులచే
బ్రిటిషు పార్లమెంటుకు ప్రదర్శనమైన కెట్టి యభ్యంతరము కలంక
దని, ఆర్థంపైను రాయబారి లండనునుండి దిబ్బిచున్నాడు.

త్వరలోనే గాంధీమహాత్ముని విడుదల చేసెనరను వదంతి

మొరల రాయబారములను జరిపవలయుట

ఈ నెలఖరులోగా పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు

లక్నో, సెప్టెంబరు 9:- పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి
విడుదల చేసిన వార్త నిన్నమధ్యాహ్నము మిటల్ తెలిసినది.
ప్రస్తుతము భారతకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడుగానున్న చాదరీ
కలీత్తుజుమానుగారు మోతీలాలుగారిని సందర్శించుటకు వెంటనే
అలహాబాదు వెళ్లిరి.

కాంగ్రెసువారు రాండుటేబిలు సభలో పాల్గొనన
వైట్లవైన యేర్పాటు చేయవలెనని దొరతనమువారు అత్యధిక
ముగా కోరుచున్నారని తెలియుచున్నది. అందులకు మరెయ్యక
సారి రాయబారములు జరుపబడుటగూడ సంభ
వము. కాని కాంగ్రెసు ప్రధాన నా
యకులనుచేరసాలలో నేయుంచునెడల వారికి దేశస్థితియేమియును
సరిగా తెలియదుగాన వారు చేరసాలలో నుండగానే మరల
రాయబారములను జరిపినచో రాయబారములు త్వరగా పడుదు
వని దొరతనమువారు గ్రహించిరి గాన గాంధీమహాత్ముని
త్వరలోనే విడుదలచేయుటకునూర్చి దొరతనమువారు ఆలోచిం
చుచున్నారని బాగుగా నమ్మదగినవార్తవ్వారా తెలియు

చున్నది. సందేహి జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు విడుదలయి 6 నెలలుగా
యింక 15 రోజులలో పూర్తియగును. పండిత మోతీలాలు
గారిని విడుదల చేయుటకు మోతీలాలుగారి
వారు సలహా నిచ్చినందున విడుదలచేసినదిని దొరతనమువారు
ప్రకటించినను మోతీలాలుగారిని కూడ యిట్టియొద్దేముతోనే
విడుదల చేసినని తెలియుచున్నది. దొరతనమువారి హృదయము
మారినట్లు నిదర్శము కనబడలేదని గాంధీమహాత్ముడు
తనచుగా చెప్పించుటచే తమహృదయము మారినదని మాపిం
చుటకై దొరతనమువారి శ్రోతృపద్ధతి నవలంబించు చున్నారని
గూడ తెలియుచున్నది. ఇటువైచి బాధ్యత అలభ్యము కాం
గ్రెసువారిపైననే కలదు ఈపాటిగూడ కాంగ్రెసువారు
ర్యాటికీ సమ్మతింపనిచో తక్కిన ఆస్తి
పక్షములవారు దొరతనమువారికి తోడ్పడెద రనునమ్మకము
దొరతనమువారికి కలదు. (ఆ. పే.)

విజ్ఞప్తి

ఈ నెల 6 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రిక 27 పేజీలో వారి
పుండు అను శీర్షిక క్రింద ఒంగోలు నగరసింహం తెల్లిగారు ప్రక
టించిన వార్త చూచితిమి. ఈవార్తనుండచే బాధపడుచు వారనే
కులుగలరు గాన నంద్యాల శ్రీరాజశాస్త్రిగారి అంతు కంపిసి
వారచే తమారు కాబడిన గరుడాస్త్రము అను వారికురుపుల
మందును నేనించి వారిపూర్వబాధ తొలగించుకొని ఆరోగ్యము
బ్రష్టు అనేకులు యున్నారై మందును నేనింతుటకు ఆనేక
తాళాకాలముండి ప్రజలువచ్చి నేనించుచు ఆర్థంపైని తెప్పించి
కునుచున్నారై కాన తామును నేడే వెళుకంపెసి వారికి
వ్రాసి మందును తెప్పించి నేనించిన ఇక యెన్నుటనీ యిటువం
టి వారికురుపుల బాధ కలుగదు. గ్యారంటీగా వారికురుపుల
బాధ నివర్తియగుచున్నది. పై కంపిసివారికి వ్రాసిన మందుల
బాపితా బడయగలరు.

ఒక విలేఖరి

* * *

ఒంగోలు వారికురుపులు

పంగోలులో వారికురుపులకుగాను 6-9-30 దిన తెలియ
పరచినాను. ఆంధ్రపత్రికలో చూచినవెంటనే ముక్కాముల
సోమసుందరరావుగారు గుంటూరునుంచి యీ విషయము
గురించి కొన్ని కరపత్రములు అంపించినారు నేను అందరికిన్ని
సమరకరపత్రములు పంచి నాను. కాకినాడ నుంచి
గోపీ శ్రీరాములుగారు నాకు వ్రాసినకాద్దుగో వారికురుపులు
గురించి అనుపానం చంటిపిల్లవాని
అల్పాచమానంలో కస్తూరి పసుపు నాన
తేనెన తరువాత ఆ పసుపును గంధం మూడిగా నూరి కురుపు
పై నూసి దానిపై అరటితన వేసి కట్టుకట్టితే నడుము అపు
ను అని వ్రాయించినారు. బెజవాడ నుంచి యం. నరసిం
హయ్యగారు వ్రాయించిన కవరులో మందువిషయమై అడ్రసు
నహా తెలిజపరచినారు. వారికిన్ని చాలా సంతోషము కలిగి
క్రీడగానే వ్రాసినారు. మందులు పేరు తెలియక వారి అడ్ర
సు ధర బుడి 1 కి ఘూరు 2-8-0. మందు కావలసినవారు ఈ
క్రింది అడ్రసుకు వ్రాస్తే పంపగలరు. యీ దినం బాపట్ల
నుంచి వారి కురుపు మందువల్ల బాధ నివారణ చేయగలను అని
దగ్గరాల కొలబయ్యగారు వ్రాసిన బాబులో వారికురుపులు
యెన్ని కోలులుగావుండినాసరే మూడు రోజులు లోగా
చేస్తామని వ్రాసినారు. కాబట్టి యావత్సంకతులు ఆంధ్రపత్రిక
లో తెలియపర్చుచు వ్రాసినాము. యీ గ్రామంలోనే కాక
కొలబయ్యగారును వారికురుపులకు వొకవిధమైనపొడి యిస్తా
మనిచెప్పి తెలియపర్చుచున్నారు. కాబట్టి కావలసినవారు పైన
వ్రాసిన కొలబయ్యగారివద్దకువెళ్లి వారికురుపులు చూపించి మందు
వేసికోవచ్చును.

కొల్లు నరసింహులు తెల్లి.

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 10:- అలిఫురు కాంగ్రెసు
సంఘపు ఫస్టులకు పండిత రామకంకర యగ్నాయకుగారు అలి
ఫురు గవర్న మెంటు మోన్సూన్ లోనికి ప్రవేశించినందులకు రి
నెలల కతివశిక్తి పొందిరి. పీకటింగు అర్థి నెన్న ననసరించి వామి
దుపూరునందు రి ముండి వాలంటీర్లకు రి నెలలు కతివశిక్తి విధింప
బడినను. ఆ. పే.

ఫెడరేషన్ ఎత్తివేయవలెను

అనంతపురంజిల్లా హిందూపురం తాలూకా 4806 నెంబ
రు శేషాక్షి కో ఆపరేటివు యూనియన్ పాలక సభ్యులు
21-8-30 తేదీ సమావేశమును కావించిన తీర్మానము.

యూనియన్ లు పుండు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమున్న పనుల
స్వాతంత్ర్యమున్న క్రమముగా తీర్చిందుకు ఫెడరేషన్ వారు
యూనియన్ లునే బహిష్కరించుచున్నారై. యూనియన్
వారికి తెలిపబడిన నూపరంజిల్లా ఫండులో చాలా పెంత్తము
ఫెడరేషన్ వారే సం గ్రహించి దుబారా ఖర్చులు
పెట్టుకొనుచుండుటయు యూనియన్ లును ద్రవ్యహీనులుగా
చేసిచిరుత్తాపరపడమున్న చాలా చింతనీయును. వీరు పెట్టు
ఖర్చులవల్ల యూనియన్ వారి పనులకు ఏమాత్రము ఆనుపడ
లేదు. కనుక ఫెడరేషన్ అను యీ శ్రోతృసంఘ తీసివేసి
యూనియన్ బైలాలు సవరణ చేయించవలెనని మ-రా-శ్రీ
రిజిస్ట్రారుగారిని కోరవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది. ఈ విష
యము చర్చించుటకు త్వరలో మహాసభ జరుపులానున ఫెడ
రేషన్ వారిని కోరడమైనది.

ధర్మవరం తాలూకా కో ఆపరేటివు యూనియన్ వారు
31-8-30 తేదీ మహాసభవారు సమావేశమై జరిపిన కార్యక్రమ
ములోని తీర్మానము.

జిల్లా కో ఆపరేటివు ఫెడరేషన్ ఆనుసంస్థలన యూ
నియన్ సంస్థలకు ఆర్థిక పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యములకు భంగ
కరముగా వున్నదనియు ఆ సంస్థకు తీసివేయవలెననియు, రిజి
స్ట్రారుగారిని కోరుచు, శేషాక్షి యూనియన్ వారు పంపిన
తీర్మానము నకలును జాబును చదవడమైనది.

యూనియన్ లు ప్రత్యేకపరిపాలనాశక్తుల నుండగింపు
చేసి కేంద్రీకరణము చేయుచుండుటచే ఫెడరేషన్ సంస్థ
అనవసరమని యీసభవారి అభిప్రాయము.

రామచంద్రరావు,

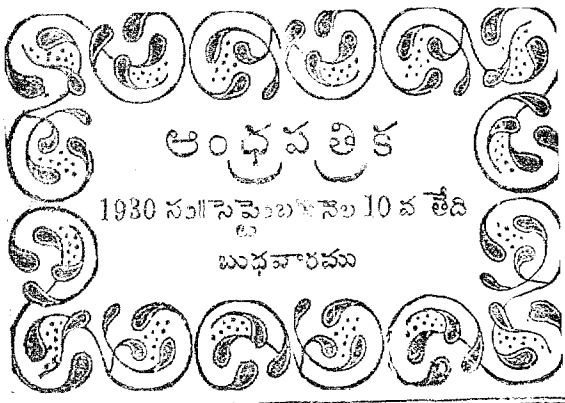
కార్యదర్శి, శేషాక్షి యూనియన్.

పర్యాకిమిడి దర్బారు

ఖిద్దరాబాదు

ఈ నెల నాల్గవ తేదీన ఏటకు జరగవలె గొప్పవర్షము
కు జరిగెను. ఈ దర్బారులో శ్రీరాజ్యాధీశ్వరులు సీతహాసనా
గూఢులై యుందురు. ఇట్టిదర్బారులుగం. రెండే జరుగవలె ఇందు
తాలూకాలోగల ప్రసిద్ధకుటుంబముల కేసానముతో సభ్యత్వమునకు
పంకజారంపర్యపు హక్కులున్నవి. 12 తిరుగులనుండి నూనె
యులకు (ఈ ఒక్క ఆంధ్ర బ్రాహ్మణకుటుంబమునకే) ఈ
సభలో స్థానమున్నది. ఈ నెల నాల్గవ తేదీన జరిగిన దర్బా
రుకు నేను పూర్తిగా ఖిద్దరుదుస్తులతోనే పోయి యుంటిని.
అప్పుడు నన్నెవ్వరు సరోధించలేదు. శ్రీ రాజనంజునునకు తిగ్గ
రుపై ద్వేషము లేదని ఇప్పుడు ఇందుమూలముగా తెలిచి శేషాక్షి
నున్నాను.

ప్రమాదాతనామ సంఖ్య

నానారాష్ట్రసంఘము

జ్వేలికాలో గూడిన నానారాష్ట్ర సంఘ సభవారు మున్ముందుగ పాలెస్త్రీ అల్లరుల గూర్చి మాండేటు కమిషనువారు పంపిన రిపోర్టును విచారించిరి. మాండేటును నిర్వహించెడి దేశములపై నానారాష్ట్ర సంఘమువారు తగిన పరిశీలన గావించెదరను నాశ యిదివరకే లేకుండెను. నానారాష్ట్ర సంఘమువారి వైఖరి యిట్టియాశను పూర్తిగ దొలగించెను. మాండేటు కమిషనువారు తమ రిపోర్టులో సూచించిన ముఖ్యవిషయములు రెండుగలవు. అరబ్బులకును యూదులకును సఖ్యము గుదుర్చుటకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగలేదనియు, వారిని స్వపరిపాలనమునందు సుశిక్షితుల గావించలేదనియు, కమిషనువారు సూచించిరి. ఈవిషయమును పరిశీలించి తగిన నిర్ణయము గావించవలసిన బాధ్యత నానారాష్ట్రసంఘముపై నుండెను. కాని, నానారాష్ట్రసంఘ సభలో పాలెస్త్రీ పరిపాలనమునందు చాలచిక్కులు గలవనియు, వేర్వేరు జాతులను పరిపాలించుట కలవాటుకడైన ఇంగ్లండ్ తిన్నగ పరిశీలించబాలనపుడు, ఇతరదేశముల కనలే సాధ్యపడదనియు, రిపోర్టునందు సూచించబడిన సిఫార్సులను ఆచరణలోనికి దెచ్చుటకు, ఇంగ్లండు తనకు దోచిన ఏర్పాటులను గావించవలయుననియు, ప్రకౌప్తగా సూచించిరి. అంతియగాని ఆయా చర్యల గైకొనవలయునని తెలుపలేదు. ఇంగ్లండు విచక్షణకే తీసికొనదగినచర్యలను వదలిపెట్టునెడల, నానారాష్ట్రసంఘ యాజమాన్యముతో నేమి పని యుండును?

మొత్తము మాండేటు ఏర్పాటులు అర్థహీనములనియు, మాండేటు దేశములందలి ప్రజలకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటకు గాని, స్వపరిపాలనమునందు వారిని సుశిక్షితుల గావించుటకుగాని నిమిత్తోద్వేషపనియు, విదితమగుచున్నది. మాండేటుదేశములు పరాధీనదేశములకు పర్యాపకము లయినవి. పాలెస్త్రీను మాండేటు మరింత చిక్కులతో గూడుకొనియున్నది. పాలెస్త్రీను దేశమును యూదభూమి గావించవలయునని బాల్కనుగారు సూచించిన ఏర్పాటులు పెనుక నామోదించబడెను. వీనిని సాగించిన కొలదియు, ప్రపంచమందలియూదు లీదేశము నాక్రమింపసాగిరి అరబ్బులు తమజీవనమునకు భంగము కలిగెనని మొరబెట్టసాగిరి. తుదకు యూదులకును అరబ్బులకును మధ్య పోరాటములు ప్రబలెను. అల్లటలుక్రింద నివి పరిణమించెను. మాండేటుకమిషనువారి సిఫార్సులను గూర్చి నానారాష్ట్రసంఘమును గుర్తించు ప్రయత్న పరిపాలనమునందలి దేశములవలననే అరబ్బులకును యూదులకును మధ్య సఖ్యము గుదుర్చు

టకు తగిన ప్రయత్నములు జరుగలేదని, నిరూపించిరి. కమిషనువారి రిపోర్టుకు జవాబు చెప్పచు, మాండేటు ఏర్పాటునందే లోపము గలదని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు జవాబు చెప్పిరి. ప్రస్తుతదుస్థితికి, పరిపాలనపులోపము లయినను కారణము గావలెను. తేనిచో మాండేటు ఏర్పాటు లయినను కారణము గవలయును. పరిపాలనపు లోపములు కారణమగుచో, వీని నేవిధమున నివారించవలయునో నానారాష్ట్రసంఘమువారు నిర్ణయించియుండవలసినది.

అటుగాక, మాండేటు ఏర్పాటు కారణమయినచో, దీనిని తొలగించి పాలెస్త్రీనుకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చియుండవలసినది. నానారాష్ట్రసంఘమువారిటు నటు జెప్పక, భావిపరిపాలనమువిషయమున విచక్షణ సంతను ఇంగ్లండుకే వదలిపెట్టిరి. ఇట్టి నిర్ణయము నానారాష్ట్రసంఘపు బాధ్యతను సూచించబడదు. ఎప్పటికయినను పాలెస్త్రీనును యూదభూమి గావించుట యసంభవము. ఇట్టి ప్రయత్న మిదివరకే అపజయము గాంచియుండ, మరల దీనినే అవలంబించుట దూరదృష్టి గానేరదు. అరబ్బులకును యూదులకును మధ్య సఖ్యముగుదుర్చుట కిది మార్గము గాజాలదు. ఇట్టి ఏర్పాటువలన యూదులయినను తృప్తికెదిరా? తమకు మొదట జేసిన వాగ్దానములు విఫలమయ్యెనని యూదులు మొరలిచుచున్నారు. మాండేటు ఏర్పాటు ఆచరణ యోగ్యము గానిచో, ఇంగ్లండు తన మాండేటును వదలికొనియుండవలసినది. అందుకు వలసిన బాధ్యతను మానుకొని యుండవలసినది. అందుకుమార్గ, తా మవలంబించదలచిన భావివిధానమును, నానారాష్ట్రసంఘమునకు చెలిపెడమని, హెడ్డరునను మంత్రిగారు చెలిపిరి. అరబ్బులకును యూదులకును మధ్య సఖ్యము గుదుర్చుటకు తాము ఎట్టిమార్గముల నవలంబింప నెంచితిమో త్వరలో చెలిపెడమని, హెడ్డరుననుగారు వాగ్దానముజేసిరి. మాండేటు పరిపాలనము గావించెడి దేశముపైననే గాక, అరబ్బుల, యూదులపై గూడ పాలెస్త్రీను భావిభాగ్యోదయ మాధారపడి యుండునని, హెడ్డరుననుగారి యభిప్రాయము.

కాని యూదులకును అరబ్బులకును మధ్యగల సంఘర్షణము తొలగుట కవకాశము లేనంతవరకు పరిస్థితులు చక్కబడజాలవు. నానారాష్ట్రసంఘము వారియెదుటకు చర్చకు రానున్న మరియొక ముఖ్య విషయము, యూరపు సంయుక్తరాష్ట్రవిధానము. బ్రతుండుగారు ప్రతిపాదించదలచిన యావిధానము రేపటిదినము నానారాష్ట్ర సంఘసభలో ప్రవేశ పెట్టబడును. దీనికి పెక్కు ఆక్షేపణలు వెలువడుటచే బ్రతుండుగారు దీనియందు సవరణల గావించి, క్రొత్త ఏర్పాటును సూచించెదరని తెలియుచున్నది. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు, యూరపియును దేశములేగాక, ఇండియా మున్నగు తూర్పుదేశములు గూడ సభ్యురాండ్రుగ నున్నవి. యూరపుకు మాత్రము ఆర్థికవిధాన మొకటి ఏర్పడుచో, తూర్పుదేశముల గతి ఏమి గావలయును? ఈదేశములు యూరపు సంయుక్తరాష్ట్ర విధానమునందు జేరబిలులేదు. చేరనియెడల, వీనికి ఆర్థికముగ పెక్కు నష్టములు గలవు. అట్టితర, నానారాష్ట్రసంఘము మును యూరపియను దేశములకు మాత్రమే సభ్యత్వముగూడువలసి, యూరపునును యూరపియును సంఘ మని పిలిచిన మేలుగనుండును. క్రియ

యూ దటులనే జరుగుచున్నను, చేరును గూడ మార్పుచో ఈసంఘపువిజయరూపము బయల్పడును. చాలవరకు యూరపుకు వెలువలనున్న బ్రిటీషు సామ్రాజ్యపు సమావేశమునందు, సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన ఆర్థికవిధానము త్వరలో ఏర్పడనున్నది. దీనికిని బ్రతుండుగారి విధానమునకును సమన్వయము గుదురు తెటులో తెలియదు. బ్రతుండుగారి ఏర్పాటు యూరపునందు సంఘభావమును గుదుర్చజాలక బోగ, అమెరికా మున్నగు దేశములతో ఆర్థికసంఘర్షణ మేర్పడుటకు కారణభూతము గాకమానదు.

హైదరాబాదు ప్రజల

విద్యావిషయికసమావేశము

రెండవ హైదరాబాదు ప్రజల విద్యాసమావేశము జయప్రదముగ జరుగుటబట్టి, సంస్థాన ప్రజలలో విద్యాభివృద్ధిపట్ల గాఢమగు నభిలాష ప్రబలుచున్నదని గ్రహింపవచ్చును. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు వామనునాయకుగారు విద్యకు సంబంధించిన ప్రశ్నలను చక్కగ వివరించిరి. ప్రజాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమున కెరుకపరచుటయే, సభవారి యుద్దేశ్యమని వీరు స్పష్టపరచిరి ప్రయమరివిద్యను నిర్బంధముగ గ్రహింపుట యవసరమని, వీరు సూచించిరి. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయములో విద్యను ఉద్ధాభాషద్వారా గజి, నైజాముగారు నూతన మార్గము ద్రొక్కినను, ఉద్ధాభాష అత్యల్పసంఖ్యాకులకు మాత్రమే ప్రధానభాష యగుటచే, ప్రజల కంతగ నుపయోగము లేదను నభిప్రాయము వ్యాపించియున్నది. హైదరాబాదు సంస్థానములోని అధిక సంఖ్యాకులగు ప్రజల మాతృభాషద్వారా విద్యను వ్యాపింపజేయుచో, ఎక్కుడులాభము గలుగుననుటకు సందియము లేదు. ఇంతియగాక, విశ్వవిద్యాలయమున కొక చట్టమును నిబంధనలును ఏర్పడవలయునని వామనునాయకుగారు కోరిరి. స్త్రీవిద్యను వ్యాపింపజేయవలయుననియు, వ్యావసాయిక పారిశ్రామిక విద్యలను గజపవలయుననియు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు గోరిరి. సభాధ్యక్షులగు డాక్టరు రామప్రసాద త్రిపాదిగారు ప్రస్తుత విద్యావిధానమును ఖండించుచు, పారిశ్రామిక సాంకేతికవిద్యల యావశ్యకతను చెలుపుచు, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమునందలి భాషాంతరీకరణపుచేర్పాటులను సంస్కరింపవలసిన యవసరము గలదని సూచించిరి. విద్యాసమావేశమువారు ముఖ్యమగు తీర్మానములను కొన్నిటిని గావించిరి. విద్యకు సంబంధించిన కమిషనును నియమించి, సంస్థానమునకు సంబంధించిన విద్యావిషయికసమన్వయ సది విచారించునటుల జేయవలయునను తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను. ఇట్టి విచారణవలన నిజస్థితి బయల్పడి, అభివృద్ధి కవకాశము గలుగుననుటకు సందియములేదు. తగినపరిశీలన లేనియెడల, అభివృద్ధి స్తంభించును. హైదరాబాదు సంస్థానమునందు పోలీసువారియనుమతి లేక సభల గావించుటకు సాధ్యపడుటలేదు. హైదరాబాదులో పోలీసుకమిషనరుగారి యుత్తరవును, తదితర ప్రభుత్వములలో జిల్లా తాలూకాదారు అనుమతిని పొందవలసియుండును. రాజకీయేతర సభలకుగూడ నిట్టి

యత్తరపు వర్తించును. ఇట్టి యత్తరపును నిలిపియుంచుట కవసర మేమిగలదో తెలియదు. దీనిని తొలగించిన గాని, విద్యావిషయములందు అభివృద్ధిగలుగదని, హైకోర్టు జడ్జివదవిని నిర్వహించిన, పండిత కేశవరావుగారు తేటపడిరి. ఉత్తరువును రద్దుజేయవలయునను తీర్మాన మొమోదించబడుటచే, నిషేధపుటుత్తరువును సాధ్యమగునంత త్వరలో తొలగించుట శ్రేయస్కరమగును. నిర్బంధ ప్రారంభోచితవిద్యకూర్చి తీర్మానింపబడెను. బరోడా మున్నగు సంస్థానములలో నిర్బంధవిద్య అమలులో నున్నది. హైదరాబాదు సంస్థాన మీమార్గము ననుసరించుట కెట్టియాటంక ముండజాలదు. గ్రంథాన్నియోద్యమమునకు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడవలెను. తీర్మానము గావించబడెను. విద్యా సమావేశ తీర్మానములను హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు సఫలపరచుచో, విద్యాభివృద్ధికి విశేషముగ తోడ్పడినవారగుదురు.

ఎన్నికలు: ఉత్సాహరాహిత్యము

నిన్నటిదినము చెన్నపురిలో జరిగిన ఎన్నికలలో నెట్టి యత్సాహము గనుపింపలేదని, మదరాసు మెయిలుపత్రిక గూడ అంగీకరించెను. అసహాయోద్యమము ప్రబలిన రోజులలో గూడ చెన్నపురి ఎన్నికలపట్ల నింతకన్న నెక్కుడు ఉత్సాహము జూపియుండెను. కాంగ్రెసునకు ఎన్నికలలో పాల్గొనిన సమయములందు చెన్నపురిలో నేమి, తదితర ప్రదేశములలో నేమి, అపూర్వోత్సాహము ప్రబలెను. లాహోరు కాంగ్రెసునకు ఎన్నికలలో పాల్గొనవలదని సందేశ మువెను. కాని, ఈ సందేశమును ప్రజలలో వ్యాపింపజేయుటకు అవకాశము గలుగలేదు. సభల నలుపుటకు వీలుగలుగలేదు. శాంతముగా వికేటింగు జేయుటకు వీలు లేకుండ, చీఫ్ ప్రెసిడెన్ట్ మేజిస్ట్రేటుగారు నిషేధపు టుత్తరువు గావించిరి. పోలీసుబందోబస్తు అధికముగ నుండెను. అయినను, వోటరులు ఎన్నికలలో పాల్గొనకుండుటకు కారణమేమి? ఈ సంగతినికూర్చి పాలకులు యోచించుట అగత్యము. ప్రస్తుతనిర్బంధవిధానము ప్రజల మనములలో శాసనసభలపట్లను సంస్కరణములపట్లను ప్రబలవిముఖతను గలిగించెను. వీనివలన దేశమున కెట్టిప్రయోజనము లేదనుభావము సర్వత్ర వ్యాపించెను. స్వరాజ్యసిద్ధివలనగాని, తమ యిక్కట్లుల దీరవనియు, దానిని బడయువరకు శాసనసభలకు వెడలి ప్రయోజనము లేదనియు, విశ్వాసము ప్రబలెను. ఆకారణమువలననే వోటరుల నెంత ప్రోద్బలపరచినను, ప్రచారకుల కెన్ని యాటంకము లేర్పరుపబడినను, ప్రయోజనము లేకపోయెను. చెన్నపురిలో గనుపించిన నిరుత్సాహమే, రాజధాని యందలి ఇతరప్రదేశములందు గూడ గన్పట్టినటులు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ప్రజలలో విశ్వాసము గ్రూలి సంతృప్తి గలుగవలెననిన, వారియభీష్టములను నెరవేర్చుటయే మార్గముగాని, నిర్బంధప్రయోగము గాదని తెల్ల మగుచున్నది. అత్యవసరభ్యాకులవోట్ల మూలమున ఎన్నికొనబడిన ప్రతినిధులు సరియగు ప్రతినిధులుగ పరిగణింపబడజాలరు. స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి పిమ్మటగాని, నిజమగు ప్రజాప్రతినిధులు, శాసనసభలు మున్నగుసంస్థల నలంకరింపజాలరు.

మద్రాసు యూరపియనులవైఖరి

మద్రాసు యూరపియనులుగూడ కలకత్తా యూరపియనుల వైఖరి నవలంబించదలచినటులు గన్పట్టుచు. యూరపియను సంఘమునకు ఈనెల 17 వ తేదీని జరుగునని ప్రచురింపబడినది. దానియందు ఈక్రింది తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడుట:

“యూరపియను సంఘపు మద్రాసు శాఖ వారు, కలకత్తాలో జరిగిన యూరపియను సంఘ సభలో ఆగస్టు 25, 26 వ తేదీలలో గావించబడిన తీర్మానములను ఆమోదించుచున్నారు.

కాంగ్రెసుతో సమాధానము గురువృత్తానుటకు జేసిన ప్రయత్నములన్నియు విఫలమగుటచే, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి రికమిషన్ శాసనాతిక్రమణము వ్యాపింపకుండను దేశసౌభాగ్యమున కది అటంకము కలిగింపకుండను ప్రజల స్వేచ్ఛకును హక్కులకును భంగము కలిగింపకుండను జేయుట ప్రధానధర్మమని, ఈసభవారు దెలుపుచున్నారు.”

ఇటీవల కలకత్తాలో జరిగినసభకు చెన్నపురి నుండి ప్రతినిధిగ వెడలిన జేమ్సుగారు, అంతకు పూర్వము కొంత సామ్యముగ ప్రసంగించినను, తిరిగి వచ్చినపిమ్మట, తీవ్ర నిర్బంధ ప్రయోగావశ్యకతను చాటిరి. వీరు కలకత్తా యూరపియనుల వైఖరిని సమర్థించిరి. మద్రాసు మెయిలు పత్రికాభిప్రాయము గూడ ఇటులనే మారిపోయెను. పైన సూచించబడిన తీర్మానములు మదరాసు యూరపియనుసంఘ సమావేశముచే నామోదించబడునని నమ్మవచ్చును. కాని యిట్టి తీర్మానములవలన గాని ఫలమేమియో యోచింపవలయును. దేశమున బెరిగిన యశాంతిని మరింత వ్యాపింపజేయుటయు, అధికారులను నిర్బంధములకు పురిచ్చి పరిస్థితులను మరింత సందిగ్ధము గావించుటయు దప్ప వీనివలన వేరులాభము గలుగజాలదు. యూరపియను సంఘము వారు, హిందూదేశ ప్రజాశయముల పట్ల సానుభూతిజూపి, తత్సాఫల్యమునకై వారితో గలసి కృషిసలుపుటయే వారికి శ్రేయస్కరమగును. అందుకుమారుగ ప్రజాశయములను వీరు నిరోధింప నొచుటవలన, తమకుగాని ఇతరులకుగాని, ఎట్టి మేలు నలువజాలరు.

విశాఖపట్టణం ఏజెన్సీ : సెటిల్ మెంటు

విశాఖపట్టణం ఏజెన్సీలో గూడెం తాలూకాలోని సరుగుడు, అడకుల గ్రామములలో రయిత్వారి సెటిల్ మెంటును ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. ఏజెన్సీలో వెరుక జరిగిన ఖిమారీ మూలమున ఈ గ్రామములలో సెటిల్ మెంటు ప్రయత్నము లాగిపోయెను. ఈరెండుగ్రామములలోను, నాల్గుముతాలలోను సెటిల్ మెంటును ప్రవేశపెట్టి, జల్లాయందలి మిగిలిన భాగములలో సెటిల్ మెంటు ఏర్పాటులునిలిచియుండువరకు ఇక్కడగూడ వానిని కొనసాగింపవలె నని, విశాఖపట్టణం ఏజెన్సీ కలెక్టరుగారు ప్రభుత్వమువారికి దెలియజేసిరి. విశాఖ పట్టణంజిల్లాలో మొదటి సెటిల్ మెంటు ఏర్పాటు జరిగినపుడు, పైరెండు గ్రామములు అనారోగ్యములను కారణముచే, సెటిల్ మెంటు ఏర్పాటులనుండి మినహాయించబడెను. పిమ్మట అల్లరులవలన నిట్టి ఏర్పాటులు జరుగ వీలులేకపోయెను. ఇప్పుడట్టి ఏర్పాటులను వినియోగించును, మకరం, కొయ్యూరు,

కాశీ నాథుని

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

రా. రా. గృ. పా. శా. స. ము.

నేటికి 143 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

అంటాడ, చిట్టాపాడు ముతాలలోని డెబ్బదియెనిమిది గ్రామములలోను, జరుపవీలుగలదని, ఏజెంటుగారు దెలిపిరి. కొండబాతివాండ్రచే నాక్రమింపబడిన కుగ్రామములకు మాత్రము సంవత్సరమునకు నిర్ణీత మగు మొత్తమును నిర్ణయింపవలె నని, ఏజెంటు గారు కోరిరి. ప్రభుత్వమువారు, వీరి సిఫార్సుల నామోదించి, సెటిల్ మెంటు ఏర్పాటులు వెంటనే జరుగవలె నని, ఉత్తరువుజేసిరి. దీనికి వలసిన సిబ్బందిని మంజూరుచేసిరి. సెటిల్ మెంటు ఏర్పాటులను ఏయేసూత్రముల ననుసరించి గావించవలెనో నిర్ణయము గాకముందు, శాసనసభల యంగీకారమున కిట్టి ఏర్పాటులు లోనుగాకముందు, క్రొత్త ఏర్పాటులను కొనసాగించుట భావ్యముగ దోషము.

101 విమానము

సూరవనంబరు విమానము ఇటీవల కెనడాకు వెడలి సురక్షితముగ నింగ్లండు చేరెను. ఈ విమానమునందు పెక్కుమంది ప్రయాణికులు పయనము నలుపుటయు, సముద్రముమీద పయనము నొకలలోవలె సర్వవిధసౌకర్యములను బడయుటకును వీలుగలదు. దీనికిపిమ్మట నీరీతినే తయారయిన 101 విమానము సెప్టెంబరు మాసాంతమున హిందూదేశమునకు రావలయున్నది. దీనిని కరాచీలో తేమముగ దింపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇయ్యది సురక్షితముగ హిందూదేశమునకు వచ్చిపోగలుగుచో, ఇంగ్లండు ఇండియాల మధ్య త్వరితమగు రాకపోకల కెక్కువ సౌకర్యములు ఏర్పడగలవు. సముద్రయానముతో క్రమక్రమముగ నిమిత్తము దప్పిపోవును.

సప్తాగారి వైఖరి

తాము నలిపిన సంధిప్రయత్నములు విఫలమై నందుకు సప్తాగారు వగచుట సహజమే. తమకు సంబంధించినంతవరకు, సంధిప్రయత్నములు పూర్తియైనటుల, సప్తాగారు దెలుపుచున్నారు. సప్తాజయకరుగార్లు సంధిగుడుతుటకు సాధ్యమగునని, చూపగలిగిరి. వీరు కొంత చిక్కును తొలగించిరి. వీరు వదలిపెట్టినచోటునుండి, మరల నెవరయిన సమాధానప్రయత్నముల గావించునెడల, అనుకూల ఫలము గలుగవచ్చును. సప్తాజయకరుగార్ల ప్రయత్నములు విఫలమగుటకు కారణ మేమిగలదో కనుగొని, దానిని వదలి సరియగు దారి దొఱ్ఱుచో, ప్రయోజన ముండును. కాంగ్రెసుసభ్యులు లేని కొండుటేబిలుసమావేశమునన ప్రయోజన ముండునా లేదా యనువిషయమై సప్తాగారు తా వే సంగతిని జెప్పజాల మనిరి. సప్తావంటి మితవాద ప్రముఖులకే ఈవిషయమై ఆశ లేనపుడు, తదితర లాశపడుట కెటుల వీలుండునో తెలియదు.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

చెలికాని రామారావుగారి అప్పీలు

సెప్టెంబరు 4:—14-6-1930 తేదీ, ఈ పుణ్యవసంతాన్ని గ్రహింపక అతివ్యయమునకులకని జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘకార్యదర్శి యగు చెలికాని రామారావుగారిని పెద్దాపురం డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారు 6 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిన సంగతిని యు. 1000, జరిమానా విధించినసంగతిని జరిమానా చెల్లించినయెడల 6 వారములు కఠినశిక్ష విధించినసంగతి పాఠకులకు తెలియను.

ఈతీర్పుమీద తూర్పుగోదావరిజిల్లా సెషన్స్ కోర్టులో ఆగస్టు 29-వ తేదీని అప్పీలు దాఖలుచేసి జామీనుమీద రామారావుగారిని విడుదలచేయించువలసినదని పిటిషనుదాఖలుచేయుగా సెషన్స్ జడ్జిగారు రావు సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు రామారావుగారి తరపున యు. 1000 జామీను యిద్దరు యిచ్చుచో ఆయనను విడుదలచేయవలసినదని ఆర్డరువేసిరి. కాని వారి ఆర్డరులో జరిమానా శిక్ష నిలుపుచేయుట వారి కిష్టము లేదని చెప్పిరి. అసీలు పర్యవసానము లేకుండునట్లుగా జరిమానా శిక్ష నిలుపుచేయుట జడ్జిగారి అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేక మని చెప్పిరి.

రాజమండ్రి సబు మేజిస్ట్రేటుగారికి వచ్చిన జామీను బాండులు దాఖలుచేసిన పిమ్మట సెంట్రలు జైలునంద యల్లా జోన్సుల సొకటేజ్యర్లుగారున్న పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారు న్ను వేచియుండగా రామారావుగారిని విడుదలచేయుటకు జైలు నూపరింపెండెంటుగారు నిరాకరించిరి. రామారావుగారిమీద విధించిన జరిమానా నిలుపు చేయలేదు గావున జరిమానా చెల్లించనందుకు అనుభవించవలసిన 6 వారములశిక్ష అనుబంధానికి వచ్చునని అందువల్ల రామారావుగారిని జామీనుమీద విడుదలచేయుటకు పిలువలేదని నూపరింపెండెంటుగారు చెప్పిరి.

ఈ విషయమై ఈ నెల 1 వ తేదీని సెషన్స్ కోర్టులో తిరిగి పిటిషను దాఖలుచేసి జైలు నూపరింపెండెంటుగారికి రామారావుగారిని విడుదలచేయవలసినదిగా ఆర్డరు వేయించవల సినదని వాదించగా, జడ్జిగారు తమ పూర్వపు ఆర్డరు మాన్యుటకు తన కధికారములేదని, అట్టి యధికార మున్నదని భావించి నను మాన్యుట కవసరము లేదని స్పష్టము చేసిరి.

సాక్షాత్ ఎంకటసూర్యారావుగారి అప్పీలు
రాజోలు కాపురము లగు పొన్నాడ వెంకటసూర్యారావుగారి మీద లేబడిన వాలంటరీ అధ్యక్షుడు శేషులో వారికి విధింపబడిన శిక్షపై వారు రాజమండ్రి సెషన్స్ కోర్టులో దాఖలుచేసిన అప్పీలులో అదనపుసాక్ష్యము ఈ నెల 8 వ తేదీని రికార్డు చేయబడినది. పోలీసు సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరు కనకయ్యగారున్న పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారు వాగ్దానముల నిచ్చిరి. 8 వ తేదీని 4 వ తేదీని వాదముగూడ జరిగెను. తీర్పును వాయిదా వేయబడినది.

మైనారిటీల సంరక్షణ

కె. టి. పాలుగారి ఉపన్యాసము

మద్రాసు వై. ఎమ్. సి. పి. కార్యదర్శియగు కె. టి. పాలుగారు నిన్నటి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు వీరేశలింగపురమునందరములో వ్యాపతి సుబ్బారావుపంతులుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో మైనారిటీల సంరక్షణ యను విషయమును గురించి, విప్రులుగను, సుబోధకరముగను ఇంగ్లీషులో ఉపన్యసించిరి. మైనారిటీల సమస్య ప్రపంచమునందంతటను కలదని చాల దేశములలో ఈ సమస్య ఏదో ఒక విధముగా అనుకూలముగా పరిష్కరింపబడుచున్నదని, ఈ సమస్య చే శీ యులు వారిలో వారే సర్వ బాటు చేసుకొనవలసివచ్చి, మైనారిటీలకు మెజారిటీలకు గల భేదములు పరిష్కరింపవలెనని నూనసికమైన ప్రయత్న మవసరమని, ఈ సమస్య కాపనమువల్ల గాని, చట్టములవల్ల గాని ఎన్నటికి సమరసముగ పరిష్కరింపరాదని, ప్రతిమైనారిటీకి కాపనసభలలోను, ఉద్యోగములలోను ప్రాతినిధ్యము నిర్ణయించినను లాభములేదని, ప్రతిజాతీయీయములలోను మైనారిటీగారు అధికసంఖ్యాకులతో తప్పక ఉండుననుష్ఠాము అధికసంఖ్యాకులకు, అధికసంఖ్యాకులు మైనారిటీలవారియొక్క మతము, సంప్రదాయము, ఆచారములు, ఆర్థికస్థితిగతులు కాపాడుదురను ననుష్ఠాము మైనారిటీలకు ఉండుకొని కృషిచేయవలెనని, ప్రత్యేకనియోజకపు పద్ధతులవలన నష్టమేకాని లాభములేదని పాలుగారు చెప్పిరి.

సోభాలో ఖైదీల నిరాహారదీక్ష

సోభాలో, సెప్టెంబరు 10:—ఆర్డర్ నెన్నకొండ శిక్ష ననుభవించుచున్న శ్రీయ్యతులు జనిత రంజిత్ ఘోష్ చిత్రరాజు దాస్ సుబ్బారావుకు సరియైన ఆహారము నీయనందున వారు నిరాహారదీక్ష బూనియున్నట్లు తెలియుచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

తునిలో

మీరాబాయిగారు

ది 8-9-30 ని మదరాసు మేయలులో మీరాబాయిగారు వేళ్లు నువ్వారను వార్త తెలిసి తునిపురవాసులు కొందరు ఆమెను దర్శింప వేషమున వెళ్లిరి. మీరాబాయిగారు యిందు విషయము మాత్రము ఖిద్దురు గూర్చుకొని, ముగ్ధుపాన విశేషముగూర్చియు, నూనవములు, హిందీ భాష నభ్యసించుట, గూర్చియు సంతేపెనుగా ఉపన్యసించిరి. కొందరు ఖిద్దురు వస్త్రధారణలు శ్రీలు గూడ నామెను దర్శించి యందుకు నూలు మాత్రతో నామెను సత్కరించి కొంతకాలపు ముచ్చటించిరి. ఆంధ్రదేశమున రంగవల్లి వృద్ధిలోనికి తెచ్చిన బోలారు కూస య్యగారు గూడ నామెను దర్శించి పుష్పములతో నామెను సత్కరించిరి. ఆమె మంచి తెల్లని వస్త్రములనే ధరించి శ్రీల పెట్టెలో 8 వ తరగతిలో నాసీకలైయుండిరి. ఆమెను గౌరవింపవచ్చిన వారలకు బాతీయ నమస్కారములతో సెలవు గైకొనిరి.

నామగిరి వీరభద్రస్వామి

కావలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాజా సుబ్బారావుగారికి తిరిగిశిక్ష

సెప్టెంబరు 9:—స్వ రాజ్య పత్రిక కు సహాయ సంపాదకులుగా నుండిన కాజా సుబ్బారావు బి. ఏ. గారికి గత జూన్ నెలలో పుష్పచట్టము వగైరాలక్రింద 5 మాసములు శిక్ష విధించియుండిరి. అప్పుడు వారు కోర్టులో స్టేటుమెంటులో చేసినాడు చేయుటకు నిరాకరించియుండిరి. ఆనెరము నకు శిక్షాస్పృతి 180 సెక్స్ క్రింద నిన్నటిదినం సబు మేజిస్ట్రేటుగారు వారిని విచారించిరి. ముద్దయి యీరడవకూడ స్టేటుమెంటులో చేసినాడు చేయక పోవుటయేగాక కోర్టులో జరుగు చర్యలలో పాల్గొనటకు నిరాకరించెను. అందుమీదట ప్రాసిక్యూటరు యన్ సెక్టరు గారును డివిజన్ ఆఫీసు మేజిస్ట్రేటు గుమాస్తాయును విచారించబడిరి. పిమ్మట సబుమేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దయికి ఒకనెల విడిఖయ్యి విధించిరి. వెంటనే ముద్దయిని వేలూరు సెంట్రలునులుకు గొంపొయిరి.

శ్రీ సారస్వతనికేతనము-వేటపాలెం

(గుంటూరుజిల్లా)

బ్యాడ్మింటన్ చెడుగుడు పోటీయాటలు వై ఆటలకు దరఖాస్తులపు లేది యీనెల 15 వరకు హెచ్చింపబడినది. దరఖాస్తులపువారు ప్రతిపోటీకి రు 8-ల ప్రవేశ రుసుముతో నన్ను బ్యాడ్మింటన్ కు 7 రు ఆటదార్లపేర్లతోనున్న చెడుగుడుకు 11 గురు ఆటదార్ల పేర్లతోనున్న యీదిగవవారికి తమ దరఖాస్తులను 15 వ తేదీకి అందచేయవలెను. బ్యాడ్మింటన్ కు అంధజిల్లాలలోని అన్ని పాఠశాలలుమాత్రమున్న పోటీచేయవచ్చును. ఇతరవివరములకు యీదిగవవారికి వ్రాయుడు.

ధర్మకర్త

సారస్వత నికేతనము వేటపాలెం, గుంటూరుజిల్లా.

నందూరి గోపాలకృష్ణమూర్తిగారి విడుదల
తణుకు తాలూకా కొయ్యటిపాడు, సెప్టెం 5 :—నందూరి గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు సత్యాగ్రహ సందర్భమున 5 మాసములు రాజమండ్రి సెంట్రల్ జయిలులోనుండి యీ కోజాన విడదల అయిరి. వీరితోకూడ నరసాపురం తాలూకా కావనరం గ్రామకాపరముడు గొర్ల నూర్యరాయణమూర్తి గారుకూడా విడుదల అయిరి. వారిని గ్రామవాసులు యావన్ మంది అధికోత్సాహముతో ఎదురుకొని పుష్పచూలాలకృతులనుతేసి జయధ్వనులతోటి స్వగృహమునకుతీసుకువచ్చిరి. వారు చాల యుత్సాహముతో నున్నారు.

రాజమండ్రి జయిలులోన్న సత్యాగ్రహనీందిగులు అందరు కులాసాగా కాలము గడుపుచున్నారనియు జయిలులో (సి) క్లాసు వైదీలకు యిచ్చిన ఆహారము మనుష్యులకు అర్హమైనది కాదనియు వారుచెప్పిరి.

చెంగల్వల ఉమామహేశ్వరరావు

హిందీపరీక్ష

డక్షిణ భారత హిందీ ప్రచార సభవారి ప్రాథమిక, మధ్యమ, రాష్ట్రపాఠాపరీక్షలు యీ నెల 14 వ తేదీ ఆదివారం ఉదయమున నుండి రాజమహేంద్రవరమున కంభంవారి సత్రం వీధిలోనున్న వైశ్యసేనాపదమనందు బజారున గాన పరీక్షకు కట్టిన విద్యార్థులందరు యీక్రింది సంతకముగల నన్ను కలసికొని సర్వనియములు తెలుసుకొనవచ్చును.

సాగి సత్యనారాయణ,

హిందీ ప్రచారక, రాజమహేంద్రవరం 8-9-1930.

గుంటూరు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

కొలదిమంది వోటుజేయుట
గుంటూరు, సెప్టెంబరు 9:—శ్రీ వై.వి.వి. అనుబంధము గానప్ప వృత్తికి గుంటూరులో శాశ్వత ఆరు పోలింగ్ క్రమములోను విశేషముగా వోటులు వోట్లనిచ్చలేదు. రెండు బిల్లుల నిండా పోలీసువారు కూర్చొని డివిజన్ లో తిరిగిరి. గుంటూరులో ఉన్న 880 వోటర్లకు ముదూరు 1200 మందిగారు ఎన్నికల పాల్గొనిరి. జిల్లాలో కొన్ని గ్రామములలో అసలు ఎవరను ఎన్నికలనోటుకు వెళ్ళనట్లు తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసు అజ్ఞప్రకారము వోటునిచ్చుట దేశద్రోహమనియు, వోట్లు ఇవ్వకూడదనియు తెలియపరచుచు, వైశ్యసేనలు కాంగ్రెసులు ఈ గ్రామములోనేగాక ఇతర గ్రామములలో కూడ పంచి పెట్టబడినవి, పికెటింగు లేకపోయినప్పటికిని ఎట్టి అల్లరులులే కుండా ప్రకారముగా చాలామంది ప్రజలు ఎన్నికల బహిష్కరణ జయప్రదముగా జరిగినట్లు తెలచుచున్నారు. డి.వి. సి. యతిరాజులునాయడుగారికి గుంటూరు గ్రామములో ఎక్కవ వోట్లు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. బాగరమాడి శుభస్వామిగారు ద్వితీయస్థానము ఆక్రమించినట్లు తెలియుచున్నది. ఎసెంట్ల ఎన్నికలలో గోగినేని రంగనాయకులుగారికి గుంటూరులో ఎక్కువవోట్లు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. విద్యాధికులలో చాలామంది ఎన్నికలకు పోలేరు.

వాయునాక

కరాచీలో ఏర్పాట్లు

కరాచీ, సెప్టెంబరు 9:—ఆర్ 101 యను పెద్ద వాయునాక లండనునుండి బయలుదేరి ఇండియాకు రానున్నది. కరాచీలో దిగుటకై ఏర్పాట్లు చేయవారు ముందుగా కరాచీ వచ్చిరి. పి. నార్తరు గారు (మే జే) టి. వెస్టుగేటు గారు, జే. టి. పెన్సీ గారు, జే. జి. హుంబుగారు, టి. డత్తగారు, జే. సి. స్వరగారు, ఏ. స్టాన్లబరీ గారువచ్చిరి. ఉదయము మొదలు రాత్రివరకు పనులుచేయుచున్నారు. నాక ఆర్డర్ బుక్ నెలలో ఇచ్చటికి రాగలదు. తెల్ల సెంటు కమాండరు వాట్సుగారు కూడ కరాచీ వచ్చిరి. వీరుగత ఏడాది యుద్ధములో వాయునాకలను నడిపించిరి.

వీరిటీవల న్యూజీలండులో మకాముగానుండిరి. ఈ ఆర్ 101 నెంబరు విమానమును కరాచీలో దింపుటకు పునఃప్రయోజనమును ఆయత్నము చేయుటకును వీరు ఇవటకు పంపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

భవానిలో 144 సెక్షన్ ఉత్తరువు

భవాని, సెప్టెం 9:—నిన్నను పల్లిసామి పంధారంగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరిగెను. సంద్ధిరాయబారముల విఫలత్వము గూర్చి వారు ముచ్చటించుచుండగా, పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు కొందరు జమానులతో వచ్చి 144 సెక్షన్ ఉత్తరువు అమలులో నున్నదని తెలిపెను. ఆ యుత్తరువును సభలో చదువుచుండగానే పోలీసు జమానులు కొట్టుట ప్రారంభించిరి. సభలోనున్న కొందరికి దెబ్బలు తగిలెను. తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి రంగస్వామి రెడ్డిగారిపయి సభ లేచియు జనపరాదనియు ఎన్నికల పికెటింగు చేయరాదనియు ఉత్తర వాసంగబడినది. (శ్రీ ప్రె.)

అంగలూరు

పంచాయితీ కోర్టులో ఖాళీయైనసానమును బూర్తి చేయునిమిత్తము సెప్టెంబరు 6 వ తారీఖు కనివారమునాడు మధ్యాహ్నము మాడుగంటల కంగలూరు గ్రామమునకు తహశీలుదారుగారు విచ్చేసిరి. మహారాజశ్రీ అక్కినేని గోపాలస్వామిగారు పంచాయితీకోర్టు మొదలుగా సెన్నుకొనిరి.

కోగంటి దుర్గామల్లి కార్డునరావు,

అట్లూరి వేంకట్రామయ్య.

ప్రతాపరుద్రయ్యము

శ్రీ నాట్యసభవారు, శ్రీయ్యత యస్. రంగాచారిగారి ఆధిపత్యమున ప్రతాపరుద్రయ్య నాటకమును మొన్నటి దినమున వి.వి. ఈలనందు ప్రదర్శించి యుండిరి. ప్రదర్శనను, విక్రీతి ప్రశంసనీయమై యుండెను.

శ్రీయ్యత యమ్మానేని బగన్నారావుగారు, చెరుముకి కాశ్రీ పాత్రధారులగు పులిపాక వెంకటేశ్వర్లు గారికి ఒక నెండ్లి గిన్నెను ప్రసాదించియుండిరి. ఈ నాటకమానందతి, విగిలిన సామ్య విద్యాసహాయార్థము వినియోగింపబడును.

(మిశ్రవిలేఖరి)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 10 తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 45 కలవి రు	12 8 0	13 4 0	
నెల్లూరివి ,, డిటో 42 ,,	12 14 0	13 0 0	
ధిల్లి ,, డిటో 46 ,,	14 0 0	15 8 0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0	9 0 0	
శవ్వలు ,, ,,	17 14 0	18 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	12 12 0	14 0 0	
సెనగలు ,, డిటో ,,	13 4 0	15 0 0	
పెసలు ,, డిటో ,,	12 0 0	14 0 0	
మినుములు ,, డిటో ,,	13 4 0	16 0 0	
ఉలలు ,, ర 195 ,,	7 2 0	7 4 0	

3. నూనెపప్పులు

శవ్వలనూనె బా 1-కి ,,	105 0 0	110 0 0	
నెయ్యి మ 1-కి ,,	14 0 0	19 0 0	
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి ,,	87 0 0	89 0 0	
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 92 మినుకనూనె 72			
అముదము బా 1-కి ,,	94 0 0	96 0 0	

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి ,,	85 0 0	86 0 0	
కూరపసుపు ,, ,,	85 0 0	45 0 0	
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	98 0 0	105 0 0	
ధనియలు ,, బా 1-కి ,,	28 0 0	35 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి రు	40 45		
జల్లెడు బా 1-కి ,,	24 0 0	42 0 0	
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి ,,	28 13 0	24 0 0	
చింతపండు బా 1-కి ,,	24 8 0	85 0 0	

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,,	29 8 0	80 0 0	
చదరం ,, ,,	24 0 0	29 8 0	
రవుండు ,, ,,	24 0 0	29 8 0	

6. నూలు

నెం 20 వెన్ని సింహం యాతె	రు	6 2 0	
నెం 16 ,, కటారి	,,	3 6 0	
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	,,	5 5 0	
నెం 40 రాణి	,,	7 6 0	
నెం 4 వెన్ని మసీదు	,,	3 0 0	
44 సాండో	,,	4 5 0	
నెం 20 1/2 జమ్మరు	,,	5 4 0	
నెం 20 1/2 చేతిదిళ్లు	,,	5 7 0	
నెం 20 1/2 తిరుమరు	,,	5 6 0	
నెం 28	,,	6 8 0	
నెం 30) చిన్న పెట్టె (తిరురు	,,	8 7 0	
కోలాపూర్ నెం 24	,,	6 2 0	
,, నెం 12 1/2	,,	4 6 0	
,, నెం 6 1/2	,,	8 8 0	
,, నెం 22	,,	5 14 0	
రెండుజింకలు నెం 20 1/2	,,	5 5 0	

7. లోహములు

పెండి 100 కులం 1-కి	రు	48 2 0	50 0 0
బంగారు కులం 1-కి ,,	21 8 0	21 13 8	
సవరను 1-కి ,,		13 9 8	
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	194 0 0	196 0 0	
రాగి బా 1-కి ,,	242 0 0	245 0 0	

8. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లరంగులు అలిజరయిక్ సింహంమార్కు			
,, నీలిరంగు 1 రతి		0 10 0	
,, 14 రతులు		1 10 0	
,, 28 రతులు		1 10 0	
,, 55 రతులు		1 8 0	
,, 1 అందరు		1 8 0	
రంగులుపొట్టుపొట్టు-డల్ అనగా (టర్ని రెడ్డు)		8 4 0	
కాంగో 8 డి		1 0 8	
డెరు 4		1 2 0	

భారత ఇన్ సూరెన్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్ (లాస్కోరు)

స్థాపితము 1896

నిజమైన స్వచ్ఛత కంపెనీ

హైంద్రాబాద్ నడుపబడుచు హిందూదేశపు సెట్టుబడియొస్తున్నది. హైంద్రాబాద్ పరిశ్రమలకొరకై హిందూదేశముందే ధనము వెచ్చింపబడుచున్నది.

ఎక్కడ బోనస్సుల నొసంగుచున్నది.

ఎంటోమెంటుపై సం॥ 1-కి రు 1000 కి రు 21 లున్న పూర్తి జీవితపు ,, ,, రు 25 ,,

విజన్స్ లు ప్రాన్ షెక్స్ లకొరకై క్రిందివారికి నాయకులు:-

డి. సంతకయ్య, ఆర్. నైజింగ్ ఇన్స్ పెక్టరు సామర్లకోట.

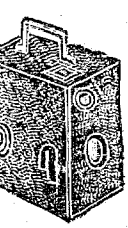
పి. కృష్ణస్వామి అయ్యర్ మేనేజరు

60, తంబుచెట్టిపేటి, మద్రాసు.

డబ్బీ 0-6-0 తామర తైలము 12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామర తైలము క్రిమినాశకము లగు చాల మంది మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తిట్ట, వనగగజ్జి, తోబి, పొడలు మొదలగువాని రెండే ప్రాంతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును. దీనిని చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు పెక్కదు, పుండుపడదు.

బొంబాయి అమృతాంజనం డి పో, మద్రాసు.

అనుభవమవసరములేదు

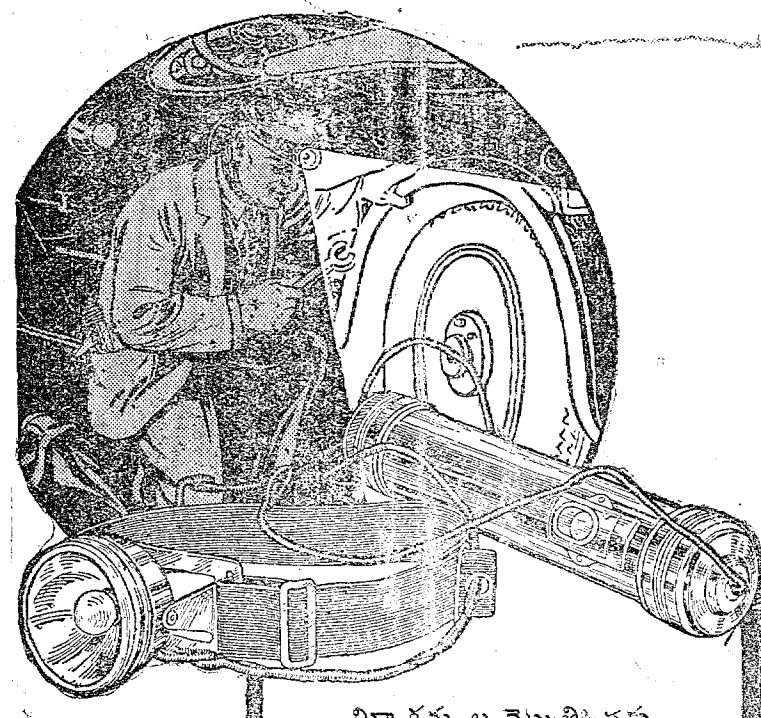
శ్రేష్టమగు చిత్రములు తీయటలో పూచీ నిష్పగలము.

వియోగ్రాఫ్ కెమెరా

వలన ఫోటోలుతీయుట సులభము, చొక గూడనైయున్నది.

ప్రపంచమంతటినందు కెమెరాలలో వియోగ్రాఫ్ కెమెరా చాల చొకమై యెరిచేనైనను కలభయగ నుపయోగించ దగియున్నది. $8\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ అల కొలతగల ప్లేట్ పైరమ్యును చిత్రమును తీసిన కలభయగ తయారుచేయ వీలగును. ఈ మాదిరిలో శ్రేష్టమై కాన్ వెస్టెల్స్ యుర్బుబడి సెల్సుమాక్టింగ్ పట్టసుగలిగి, పూర్తిప్రాంతర, ద్రౌష్ణిలు, దానికి తగిన ద్రావకములు, వివరములు తెలుపు పుస్తకముతో సహా పంపబడును. ధర రు. 8/- ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వములు ఇంగ్లీషులో జరపవలెను.

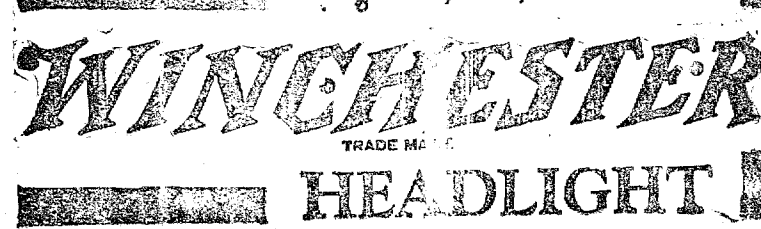
P. L. Sharma, Aligarh (U. P.)

మీ కన్నుల నెరుత్తిపడదు వెలుగుతుండగలదు.

పాకర్లముగ మీలోకిగాని లేక తలకుగాని వెడల్పైన రబ్బరు పట్టాతో ధరించగలిగిన విండెస్టరు ఫ్లాష్ లెట్టు వెలుగుతు మీతలయొంటుల త్రిప్పిన దానివలన వెలుగుతుగూడ గాగలను. కాంతిని సప్తంచేయటమే మొదలైన దార మొకటి ఫ్లాష్ లెట్టు చేతికి తగిలించబడి జేయ నందును లేక సెట్టునందు నుత్పత్తియొస్తున్నది వ్యవసాయదారులకును, ఇంజనీర్లకును, డాక్టర్లకు, నేనానాయకులకు, మోటారు నడుపువారికిను, ఆటలాడువారికిని, రెండుచేతుల పనులందు నుపయోగించగల మరి యితరలకుందరికి ఉపయోగ పడును. అందరిచేతను అనుబడును.

విక్రేయినిండింగ్-ఆరమ్స్ కంపెనీ న్యూ హావెల్, కాన్., యూ. ఎస్. ఏ.

అమృతాంజనం-యూ.ఎస్.ఎస్. 77, నారంగ్ బిల్డింగ్, బొంబాయి. ఏషియాటిక్ ఎలెక్ట్రిక్ కంపెనీ, కరాచీ, యూనియన్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ, కలకత్తా. యూనియన్ ఎలెక్ట్రిక్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ, రంగూను.

విదేశవార్తలు

ఆగ్రానుగారివర మసీదును నిర్మించుట

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 9:—పాశ్చాత్య ఇస్లాముమతసంఘ పోషకుడగు ఆగ్రాగారి ఈ సంఘముయొక్క పక్షిణ శీర్షియగు ఒక చెక్కునకు ఆనట తనపేర నొక మసీదును నిర్మించుటకు ఫలమును కొనసాగెను. ఉత్తరమున నిర్మించుటకు ఇదే ప్రథమ మసీదు.

శ్యాంటామింగో వ్యవహారములు

అధ్యక్షునకు సర్వాధికారము నిచ్చుట

(రూటరు)

శ్యాంటామింగో, సెప్టెంబరు 9:—ప్రజల రక్షణను త్వరలో గావించుటకు కావలసిన అధ్యక్షునకు సర్వాధికారము నిచ్చిరి. (డిప్టీలరు పదవి) పీఠంబున పడియున్న శవములను తీసివేయుటకు ఖయిదీలకును నిర్భూను చట్టాన్ని వారికిని పోలీసు వారికిని ప్రజలు తోడ్పడవలెనని ఉత్తరవు చేయబడినది. దర్దుతో గూడుకొన్న ఆంటులోగ సంబంధమును జ్వరము చెలరేగుచున్నది. వైద్యసహాయము తగ్గిపోవుచున్నదనగా మందులు చాలులేదు. కండను తినివేయు పరువులు తుతగా క్రులను బాధించుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారు సరిహద్దును మూసివేయు విషయమై ఆలోచించుచున్నారు. నీటి సరిహద్దుగగ్గర అల్లరిజరిగెను. అప్పుడు తుపాకుచే బాధపడుచున్నవారు ఆహారపదార్థములు అందుగదిని ముట్టడించుటకు ప్రయత్నించిరి. పీటినీ దించుచుండగా గొంపోవుటకు ప్రయత్నించిరి. బుధవారమునండి ఆభోజనమును పీరింగిరిని పైకివెలు నిర్బంధము చేయబడుచున్నది.

నిన్న సాయంకాలము ప్రభుత్వభవనముగగ్గర ఫిరంగులు ప్రేరినవి. నుండెగరుచుండెను. ఈరహస్యమేదియో తెలియకున్నది. 50 మందికి బెబ్బలు తగిలెను. కాని ఈగోలకు కారణమెదియో ప్రజలకు తెలియదు. ప్రభుత్వభవనముగగ్గర ఏదో ఆంటుకొన్నదనియు అయిదాగార మంటుకున్నదనియు రాజధానిగగ్గర పైకివెలు కావలివేసిరినియు తెలిపారువార్తలు చెలువుచున్నవి. ఇరుగోయినపక్షమువారు రాజధానిపై దండెత్తుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని భ్రమపడి ఊరిజూరగారి సేనలు ముట్టడించెను. అందుచే 7 గురు హతులైరి. 56 గురు తుతగాక్రమైరి. జనులు భయకంపితులై పిశాచికలైరి. ధైర్యముగలవారు అయుధములను బట్టుకొని శత్రువులు వచ్చుచున్నారనుకొని వారిని నెరుక్కొనుటకు సుగిద్దులైరి. ఈకలవరములో నాకాడలేము రాజధానిని ముట్టడించుచున్నదని వదంతి బయలుపడెను. అందుచే సముద్రతీరమునందున్న ఫిరంగులు నాకలమీద గాల్చెను. రాత్రంతయు తుపాకులు ప్రేలుచునేయుండెను. ఉదయమునసరికి నగరమంతయు ఈ పోరబాటు జరిగినందులకు గగ్గరియినది. ఇప్పుడంతయు నెమ్మదిగా మన్నది. కాని ఆపాయము తొలగవరకు అయుధములతో కాపాడు కోలవలె రాజధానిని కాపాడెదరు. వెనుకనుండి పోస్తాఫీసు కావలివెనుకలపై కాల్చిరిని నలుగురు పోస్తాఫీసు గురుస్తాల నుడిగిరి. దోచుకొనిరని నేర మారోపించబడిన 15 గురికి ఉరిశిక్షను విధించిరి.

అక్ 101 విమానము దూరప్రయాణమును చేయుట కిది రెండవసారి.

పలనైను వ్యవహారములు

(వైరెస్)

గగ్గి, సెప్టెంబరు 9:—జాతీయమిడి సభలో పలనైను వ్యవహారము ప్రస్తావించబడుచున్నది. పర్యవేక్షకులు మ్యాండేలు కమిషనుకును బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు కలిగిన అపహేతుకతలొగిపోయినవి. భావవిధానమునుగూర్చి బ్రిటిషుప్రభుత్వము వారు సరిహద్దును నిర్వహించు విధించిన సూచనలపాలించించుచున్నారు. ఈ విషయమును గురించి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికప్రతిబంధము గావించెదరు. పలనైనులో యశాయల

కును అరబ్బులకును సుహృద్భావ మేర్పడు సాధనములను బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరు. ఉత్తరములను సుహృద్భావముతో మెలగినగాని పలనైను విశ్వర్యముతో గూడుకొన్న దానిక ప్రభుత్వమువారు చేయలేదు.

ఇంగ్లడులో మూడు ఎన్నికలు జరుగవలసియున్నది. రెండు ఎన్నికలు ఇద్దగు కార్మిక సభ్యుల మరణముచేతను ఇంకొక ఎన్నికకు కన్సర్వేటివు సభ్యుని అనారోగ్యముచేతను గగ్గెను.

సంధిరాయవారములు

విఫలమగుట

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటన

(వైరెస్)

గగ్గి, సెప్టెంబరు 9:—భారత దేశ పరిస్థితులనుగూర్చి ప్రతి వారము ఇండియా ప్రభుత్వము గావించు ప్రకటనములో సంధిరాయవారములు విఫలమగుటను గూర్చి ఇట్లు ప్రకటించిరి. కాంగ్రెస్ నాయకుల మరతులు క్రియారూపమును దాల్చుననిగా తేకుండటచేతను అసమంజసముగ నుండుటచేతను సంధిరాయవారములు విఫలమైనవి. రాజ్యాంగ విషయములలో నుఖ్యమును కొన్ని విషయముల కిది ప్రతిబంధకమును కలుగజేసెను. ఈమరతులను సాంకేతిక ప్రభుత్వ అధికపరిస్థితులకు నష్టము కల్గెను. ఇతరులతో సంప్రదింపకండ ఒకపక్షమువారి యభిప్రాయమునే ఒప్పుకొనవలెనని ప్రయత్నించుచున్నట్లు కన్పించుచున్నది. క్రియారూపమును దాల్చు అధిక విషయములలో నాలోచించి కోరిన మరతులు గలేవు. ఈమరతులచే వర్తకము తగ్గిపోవును. అధికారంబు ఉత్తరవుతో కాసనోల్లంఘనము సాగుచునేయుండె ననిపించుకొనెను. కాంగ్రెసు ప్రచారముకొలతే ఇట్టి మరతులను గోరిరి. ఇట్టి మరతులు కార్మికరూపమును దాల్చువలెనను యుద్దేశ్యముతో తలపెట్టలేదనిరి. పీటి కుత్తరవాదులగు నాయకులతో ఈమరతు ప్రకారము రాయవారము జరుగుట సాధ్యముని చెలిపితిమి. ప్రారంభమునందే ప్రభుత్వభిప్రాయమును స్పష్టముగ చెలిపితిమి. ప్రప్రథమున కాసనోల్లంఘనమును ఆపుచేయవలెననియు అప్పుడే నిర్బంధకావనములను గొల్పించెదమనియు కాసనోల్లంఘనమును శిక్షితులైనవారిపక్షమున సాంకేతిక ప్రభుత్వములవారు సానధూతితో ఆలోచించెదమనియు రౌండుటేబిలుసభకు న్యాయముగ తగినంత ప్రాతినిధ్యమునుకలుగచే నెదమనియు చెలిపితిమి. రాయవారములు విఫలమగుటచే కాసనోల్లంఘనమునకు కొంచెము తాత్కాలికముగ ప్రోత్సాహ ముండవచ్చును. ప్రభుత్వము వారెట్లునెనుసరే సంధి జేసికొను ఆచరణను జూపుచున్నారని ఈరాయవారములకు ఆపారములను కల్పించిరి. శిక్షితులను త్వరలోనే విడువల తేతురను సమ్మతమును కలుగజేసి వాలంటీరులను నియమించిరి. దీనివలన తత్వసంగతులను ప్రచారము సల్పు అవకాశము లేకుండపోయినది. మితవాదులు ప్రభుత్వము వారు చేయుటలినదాని సంతకు జేసిరినియు ఈరాయవారములు విఫలమగుటకు కాంగ్రెసువారు గొంతెమ్మకొక్కలను కోరుటయు ఆచరణకు రాజాలనివాటిని కోరుటయు కారణము.

సామ్రాజ్యమునుండి

విడిపోవు హక్కు

గాంధీగారి మరతు ఆదరణీయమే

గిల్బర్టు స్టేటరుగారి యభిప్రాయము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 9:—గాంధీగారు సామ్రాజ్యమునుండి ఇండియా విడిపోవుహక్కుండవలెనను మరతును గోరుట సహజమే. ఈమరతు గాంధీగారు కోరిన మరతులన్నిటిలోను చాల ముఖ్యమైనది. దీనిని సంతోషముగ అంగీకరించుచో అట్టి హక్కునే బ్రిటు తన రాజకీయసంబంధమును వదలుకొనట కంగీకరించవలెననియు బర్మగుడ ఇండియానుండి విడిపోవుట కంగీకరించవలెననియు స్టేటరుగారు వ్రాయుచున్నార. సమానప్రతిపత్తికి నిదర్శనము సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవు హక్కుండుట యే యనిపిస్తే వయకులగు జాతీయవాదుల యభిప్రాయము. సమానప్రతిపత్తి తప్ప వేరొకటి జాతీయవాదులను తృప్తిపరచజాలదని బ్రిటిషు ప్రజలెరుగవలెను. భారత కళాకాలంబును, విశ్వవిద్యాలయములందును తరగ్గిలైన యువకులు పాఠశాలములోను ఆత్మగౌరవముతోను జాతీయప్రబోధముతోను మూర్తిభరించుచున్నార. వారికి సమాన ప్రతిపత్తి నిచ్చిననే తృప్తిపడెదమ.

విద్యాధికులగు భారతీయుల సహాయములననే ప్రభుత్వము కొనసాగగలదు.

గాంధీగారిమరతులు

“జెయిల్ కెలిగ్రాఫుపత్రిక తీవ్రముగ నిరసించుట”

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 9:—జెయిల్ కెలిగ్రాఫుపత్రిక ప్రధాన వ్యాసమున గాంధీగారి అసాధ్యపు మరతులనుగూర్చి ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—గాంధీగారి మరతులు పిచ్చివాని సూచనలవలె నున్నవి. ఆమరతులు ప్రత్యేకముగ కాంగ్రెస్ ప్రచారమునిమిత్తము కావలెనని నూచింపబడినవని రాజప్రతినిధి నిజముగా నుడివెను. రౌండుటేబిలు సభకు కాంగ్రెసుపక్షము వారు తప్పక రావలెనని అనుకొన్నవారు పారవడిరిని మాత్రము ఒకవిషయము నిర్ధారణయైనది. కాంగ్రెసు వారు రాకపోవుట లాభమే కాని నష్టము కాదు. ఉత్త పిచ్చితనముగ హేత్వభాసముగ విధానము నవలంబించు వారికి రౌండుటేబిలుసభలో చర్యకు తగిన స్థానములేదు. సమంజసముగ ఫలితములను చేకూర్చుటకు క్రియారూపమును దాల్చు చర్యను జరుపుటకు వీరికి తావులేదు.

రౌండుటేబిలుసభా ప్రతినిధులు

ప్రతినిధులపేర్లు గురువారము ప్రకటింపబడును

(బీము సర్వీసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 9:—రౌండుటేబిలు సభకు నియమించబడు బ్రిటిషు భారత ప్రతినిధులపేర్లు గురువారము ప్రకటించెద రనుకొనుచున్నాడు.

ఆఫ్రిడీలదాడి

సరిహద్దుప్రాంతములస్థితిగతులు

గిల్బర్టు, సెప్టెంబరు 9:—చిత్రాలో రత్నకదళము సాదోకు వచ్చిచేరినది.

ఖర్గాచీ వైపునను, పీవో వైపుననుగూడ కుర్రంలో స్థితిగతులు ప్రశాంతముగనే యున్నవి. నడుమ నడుమ మాత్రము కొన్ని కొన్ని తుపాకుల కాల్పులు కనబడుచుండును. ఇందునల్ల ఒక నైకికుడు మరణించెను. కర్గాచీ ఎడమనున్న శత్రువర్గమువారు ఆస్టియెంటు పాలిటికల్ ఆఫీసరుతో రాయవారములు జరుపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. నిన్న మిలిటరీవారికి తుపాకీపని యేమియు లేకపోయినది. కర్గాచీలో స్థితిగతులు వెనుకటికన్న ప్రశాంతముగా నున్నవి. ఆచ్చటినుండి శత్రు సేన కొంతమరలిపోయినట్లు తోచుచున్నది. సరిహద్దులలో శత్రువు లింకను ఉన్నారు. కడదిన కొన్ని కోజులనుండియు విమాన దళములవారు యుద్ధము జరిగించవలసిన యవసర మేమియు లేకపోయినది. కాని మొహమాండ్ ప్రాంతముపై తిరుగుసప్తడు పల్లెటూళ్లలోనుండి విమానములనిండి తుపాకులు విడువకుండ ప్రేల్చుబడుచునే యుండెను. బరీంగముగా విమానములపై తుపాకులు ప్రేల్చుటకు కొందరు వచ్చిన సందర్భములలో రెండుసార్లు మాత్రము విమానదళమువారు వారిని ప్రతిఘటించుటకై బాంబులను మరఫీరంగిని ఉపయోగించిరి. మాల్కీలలో ప్రధానమైనవారు సంగి కోరుటచే మరతులను నిర్ణయించి సంధి గురువుటకు వారికి మూడుకోజుల గడు వీయబడినది. అందుచే ప్రస్తుతము ఖాసీభేట్ ప్రాంతముపై బాంబుల ప్రయోగము నిలిపివేయబడినది. నజీరిపాక్, పైరా, కుర్రం ప్రాంతములపై సంబంధించుచున్న విమానములవారి కక్కడ స్థితిగతులలో విశేష మేమియు గనబడుటలేదు. (ఆ. పే.)

థిల్లి

పత్రికాశాసన ప్రయోగము

క్రాంతిథిల్లి, సెప్టెంబరు 9:—ఉర్దువారపత్రిక “భారత్” కును “అల్లా” ముద్రజాలయజనకును చేరి 2000 ధావతు చెల్లింపబడినట్లుగా నోటీసు లాగుబడినది. (ఆ. పే.)

బకీషన్ పునః అరెస్టులు

బకీషన్ అను నతడు ఇటీవలనే మాంటుగొమరీ జైలు నుండి విడుదల చేయబడినది. అతడు యీతడు చేసిన యొక్క న్యాయమునకు నేటియుదయం అతనిని కాంగ్రెసు కార్యాలయమునొద్ద అరెస్టుచేసి మాంటుగొమరీకి పంపిరి. (ఆ. పే.)

శంకరలాల్, అబ్దుల్లాగారిపై కేసు

పికెటింగు అర్థి నెస్సక్రింద అరెస్టుచేయబడిన శంకరలాల్ గారును (రాష్ట్ర)కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు) స్థానిక యుద్ధ సంఘ నియంత్ర మాలానాఅబ్దుల్ గారును సెంట్రల్ జైలులో విచారింపబడుచున్నారు. ప్రాసీక్యూటర్ సాత్వము వుచ్చుకొనుటకు గాను కేసు 18 వ తేదీవరకు వాయిదా వేయబడినది.

తిరుపతివార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

రైల్వేపట్టాలమీద కాళ్ళు

తిరుపతి, సెప్టెంబరు 6:-

తిరుపతిగర్మునకు పడమటిపార్శ్వమున

మాడుమెట్ల దూరమున 27-8-1930 తేదీ రాత్రి ఈ రాళ్ళు రైల్వేపట్టాలమీద పెట్టబడియుండినట్లు 78 రు ద్రైగర తిరుపతి స్టేషన్ మాన్యువలగారికి తెలియజేసెను బండిని నిలిపి, రాళ్ళను ఎత్తివేయించి (బండిని) తిరుపతికి జాగ్రూకతతో నడుపుమనచెప్పెను. వెంటనే తిరుపతి లోకల్ పోలీసువారను, రైల్వే పోలీసువారన్నూ మరలొక ఉదయం చూచినట్టిరి. మదరాసునుంచి, రైల్వే పోలీస్ ఇన్ స్పెక్టరున్నూ, కాట్రాపి రైల్వే పబ్లిక్ ఇన్ స్పెక్టరున్నూ, ఇచ్చట 29-8-30 తేదీ మొదలు ముఖాం చేయుచున్నార. విచారించు చున్నారు. లోకల్ డి ప్యూటి నూపరింపెంజెంటువారు ఇన్ స్పెక్టరుగారన్నూ, రైల్వే పోలీసువారికి సహాయ పడుచున్నారు. ఎవరుచేసినదిన్నీ ఇదివరకు ఏగ్నడకయ్యన్నది. రెండు నెలలను పూర్వము ఒకానొక రాత్రి ఇటులనే, చంద్రగిరి రైల్వేస్టేషనుకు సమీపమున, రైలుపట్టాలపై పెద్ద పెద్ద రాళ్ళు పెట్టబడియుండినట్లున్నూ ఎవరుచెప్పినది ఇంకను ఏర్పడకయ్యన్నది. రైల్వే కంపెనీవారు రైల్వే పట్టాలను (పేట్రోలు) కాపాటిన్నీ ఏర్పాటుచేసి యుండిరి. ఒక నెల రోజులు కాపాటి యుండిన కాలంలో రాళ్ళు ఎవరున్నూ పట్టాలపై పెట్టి యుండలేదు. రైల్వే కంపెనీ వారు కాపాటివారిని నిలిపివేసినప్పటికి, గడచినవారమున వ 70 రాళ్ళు పెట్టబడినవి. మొదట జరిగిన చర్యలను వారికి 50-0-0 లు బహుమానమును యిచ్చులాగ పోలీసువారు ప్రకటించినారు. ఇదివరకు వివరము ఎర్పడక యున్నది.

దేవాలయములు- దీపములు, లైట్లు

తిరుపతిలో వేంచేయుండు శ్రీ గోవిందరాజస్వామి వారి సన్నిధికి శ్రీరామాలవారి సన్నిధికిని, దేవస్థానం సత్రిము లకును, చిరతామూర్తి శ్రీ అలమేరుమంగళాయార్ల దేవాలయ ములలోను వాషింగ్టన్ లైట్లు 1-9-30 తేదీవరకు మండు చుండినవి. ఇదివరలో లైట్లు సప్లయచేయుచుండిన కంట్రాక్టరును దేవస్థాన అధికారులను కంట్రాక్టు మరల ఒకర లేడట. మామూలు నూనెదీపములున్న మునుపుకంటే లైట్లు స్థానములలో ఒకవారంరోజులుగా లేకయుంటున్నవి. కంట్రాక్టరు తక్కువవేటకు ఒప్పుకొనని కారణమువలనగాని, కారణమువలనగాని లైట్లులేకుండ యుండుటవలన లున్నా భక్తులను చాల శ్రమపడుచున్నారు. శ్రీ గోవిందరాజస్వామివారి బ్రహ్మాత్మనామ మూడుకేలరూపాయలు ఖర్చు చేయించి ప్రత్యేక ఇంజనీ ద్వారా ఎలెక్ట్రిక్కు-లైట్లు ఏర్పాటుచేసినారు. ఈ లైట్లను ఒక నెలకుమారు నెలపీచైచిరి. తిరుపతికింద హరిమధ్యకు కొండ లోను ఎలెక్ట్రిక్కు-లైట్లు మండుచున్నవి. ఈ లైట్లను సప్లయకాదు ఇంజనీ ద్వారా, తిరుపతిలోయుండు దేవాల యములకును, శ్రీ తాయార్ల సన్నిధికిని, ఎలెక్ట్రిక్కు-లైట్లు సప్లయ చేయించుటకు యెస్టి మేటు రెండు నెలలపూర్వము తయారుకాబడి యుంటున్నవి. వాషి ట్ లైట్లును, నిలిపిన తేదీలోగా ఎలెక్ట్రిక్కులైట్లను ఏర్పాటు చేసి యుండవచ్చును. లేదా ఎలెక్ట్రిక్కు-లైట్లు వేయవరకు మామూలు వాషింగ్టన్ లైట్లవైనా వేరే కంట్రాక్టరు ద్వారాగాని, అమానీలోగాని ఏర్పాటు చేసియుండిన దేవాల యములలో మునుపటి రాత్రులందు పుండెయుండును. భక్తులు యాత్రాపరులు దేవాలయములలో తగినంత వెలుతురు లేక పోవుటచే కష్టపడుచులకు లోనగుచున్నారు. అధికారులు అమానీలోనైనా వాషింగ్టన్ లైట్లు వెంటనే ఏర్పాటుచేసిన యాత్రీకుల శ్రేయస్సును కోరినవారగుదురు.

విదేశీవస్తుదహనము

సంస్కృత కళాశాల విద్యార్థులు కళాశాల ఆవరణ ములో కొద్దిరోజులక్రిందట విదేశీవస్తువులను తగులబెట్టిరి. కళాశాలాధికారులు విద్యార్థులను ప్రశ్నింపసాగిరి. ఇద్దరు విద్యార్థులు తమంతటానే విదేశీవస్తువుల తగులబెట్టెమని యును యితరవిద్యార్థులును వారువారు ధరించియుండినవస్త్రు ములను మంటలో వేసిరినియును తెలిపినారు. స్త్రీనిపాలుగారు విచారణకర్తలవారికి రిపోర్టుచేసినట్లు తెలియుచున్నది. పోలీసువారును వచ్చి విచారించి నెట్లపోయినారు. విద్యార్థులెవ్వరుగాని ఇకమీద కళాశాల ఆవరణములో వస్తువులను వేరే వస్త్రు ములను తగులబెట్టలేదు.

The hand of Late Sir. M. C. T. MUTHIAH CHETTIAR, (By Courtesy of Aereo)

సలహా అడుగుకాలము:-
లైల్ల వారి 9 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 6 గంటలు వరకు ఏర్పాటుపైగా, వీరు తరచుగా త్రవ్వెనది.

ఆదివారములు నెలపులేదు.

యప్పకాశేషమును ప్రసంగము, ప్రమాదంబునది

AMRAK

(OF LONDON AND U. S. A.)

తెలిసిన మనుజుడు THE HOTEL CLARENCE

రండాల్స్కోడ్, వేవేరి, మద్రాసు. టెలిఫోన్: 2481

"అమరక్" నిన్ను గురించియు, మరి యితరులను గురించి చెప్పును.

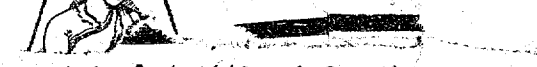
శ్రద్ధిచేగాని, ద్రవ్యసంబంధముననట్టియు, కుటుంబసంబంధ విచారముండిన జీవము కల్పించునట్టి యానేర్పరి యొక్క సలహాను పొంది లాభమును విజయమును యిదియే అపూర్వ తరణము. 2000. ఓడుదులు ప్రాసచేయుచున్నార.

యోగి, హస్త సాముద్రము, వ్యాధులను చెప్పవారు.

ఏను 1930 నాల్గవైపు 11 తేదీ గురువారం సాయంత్రం 6 గంటలు

సాయంత్రం 6 గంటలు మద్రాసు, ముఖ్యోపాధిపతిగా చెప్పుదురు.

(ప్రవేశము)

మన ఉత్తరము బహిరంగపరచినారు. విద్యార్థులు, కళాశాల ఉద్యోగములు తప్ప యితరులను కళాశాల ఆవరణ లోనికి రానివ్వకూడదనిన్ని ఉత్తర్యచేసినట్లు తెలియుచుంటున్నది. కళాశాల విద్యార్థులలో అనేకులు ఖద్దరు ధరించుచున్నారు. "తల్లీ" మీద నూలు తీయుచున్నారు. విద్యార్థులు ఉత్సాహముతో యున్నారు.

రాచకీయ విడుదల

నెల్లూరుజిల్లా బుచ్చిరెడ్డిపాలెం వాస్తవ్యులును, గొప్ప భూస్వామిగారు నైన శ్రీయుత యం. సీతాగారురెడ్డిగారు, మూడునూపములు నెల్లూరుజిల్లాలలో కీడు ననభవించినవారు. వీరిని నిన్నటిదినం ఉదయం 9 గంటలవరకు శిక్షాశాలము అయినవెంటనే విడుదలచేసిరి. వీరు నెల్లూరునుండి 5-9-30 తేదీ 12 గంటలబండ్లకి బయటచేరి రాత్రి నెల్లూరు చేరిరి. వీరు తిరుపతిమీదుగా నెల్లూరికి వెళ్లినారు. వీరు కులాసాగా మూడు నూపములు నెల్లూరు జిల్లాలలో పుండినట్లున్నూ తక్కినవారందరుకూడ కులాసాగా యుంటున్నారని తెలిపినారు. గుమారు 40 గురు స్త్రీలుకూడ యుంటున్నారనియు, వారందరుకూడ కుటుంబముగా యున్నారని తెలిపిరి.

ఘనసారచండిని

గౌరవములకును, స్త్రీల కుసుమవ్యాసగులకును, శ్రేష్ఠమయినది. ఎరువు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంతు శిశు రోగములను, స్త్రీలకు సంభవించు కుసుమ రోగములను, నిర్మా లము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0.

దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు నువయోగించుచు ఉల్బము. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. శివయ ప్రత్యేకము.

పి. సి. ఎ. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం-పెరిచేపే, నెల్లూరుజిల్లా

దేశముయొక్క అత్యగౌరవము, భూతి, సాధాగర్ముల ఆలయ పరిశ్రమాభివృద్ధిమీదనే ఆధారపడియున్నది. నిరర్థక సమస్య పెచ్చుపెరిగియున్న యీ దినములందు జాతీయజీవనమార్గములను చూపగల యీ

వర్తకరహస్యబోధిని

పరించి ఆందుగల 225 పరిశ్రమలలో నేటిని నొక దానిని ముఖముగ పెరికొల్పి ధనమును తెచ్చే దేశోన్నతికి పాటుపడుదు. ఈ యువరహస్య వాణిజ్యగ్రంథమువల 1 రూపాయి కుత్రమే. పోస్టుఖర్చు తెలుగునాటికి ప్రక్కకొల్పి 18 రీలు సాఫుకాగితము, ముద్రాము

పడుకునూలు పోటీపరీక్ష

కాకినాడ

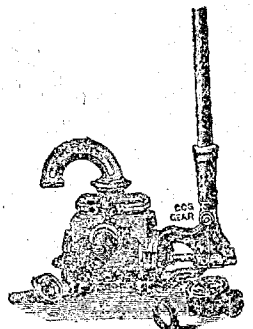
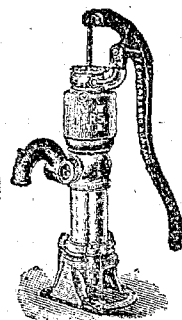
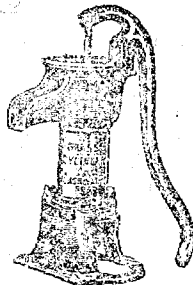
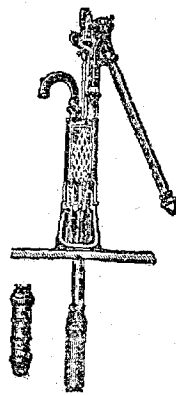
7-9-30 వ తేదీ మధ్యాహ్నము గం 2 లు లగా యను శ్రీ వైదా శ్రీరామకృష్ణ శాసనర జమిందార్లు వారి గాంధీ చక్కా పాఠశాలయందు వైదా వెంకటనారాయణ జమిందార్లుగారి యాజమాన్యమున పడుకునూలు పోటీపరీక్ష జరిగినది. ౧౦ బతులతో సహా పరీక్షలు పుకాయలు ఏకాగ్రచి స్తులై గాంధీగారిని చిత్రయన నిలిపి భావి భారతదేశ సాభా స్వయంసంఘము పోటీపరీక్షలై పాల్గొనమండెనునట్లు పడుకునూలు బయలుపరికి శ్రీరామకృష్ణశాసనర కాక హ్యాయనంప కరమై భారతదేశమును మహా స్వస్థింపజేయుచు నేయున్నది. ఈ పరీక్షయందు పాల్గొనినవారి సంఖ్య 46. ఆక్షేపలు పరీక్ష యందు పాల్గొనటకు నిర్ణయింపబడిన కాలమునకు రావలయు వారు పాల్గొనటకు వీలులేకపోయెను. మరగటి నెలయందు వారికి తావు కలదు.

పడుకునూలు ప్రదర్శనమునూడ నేయబడినది. అందు శ్రీమతి గొల్లకొల వేంకటకమలానుజిగాచే పడుకుబడిన నెం 400 రు; నెం 320 రు మూలనూడ ప్రదర్శింపబడినది. ఇంత సన్నని నూలు ఇదివరలో నీ భారతదేశమున నీ కాలమున తీయబడ లేదని కొన్ని వత్సరముల క్రితం మహాత్మాగాంధీగారు మెచ్చుకొని వీరికి ఒక బంగారు పతకము నిచ్చియుండెరి. ఈ పరీక్షను మూలముల పేర్కొనుచు పురజనలు వచ్చియుండెరి. అనంత రము తోటి పోటీపరీక్షనూడ జరుపబడినది. ఇందు పాల్గొనిన 66 మందిలో మిగిల పిన్ని పడుకునూలు బయలుపరగ నుం డెరి వీరి యుత్సాహము నిరుపమానము. ఇట్లుటకు వచ్చిన వా రందరకును పరీక్షకు వచ్చిన శ్రీ పుకాయలు రాటములపై పడు కునూలుగ ఛాయాపటము తీయబడినది. ఇండ్ల క్రి జమిం దార్లుగారి యుత్సాహముమితము.

మీరాబాయిగారి రాక

కడచిన సానుకూలమునకు మీరాబాయిగారు వచ్చెద నని యెం ప బ డెను. కా ని రా లేదు. రాత్రిబండిలో రాజులహేంద్రవరమునకు వచ్చియుండెరిట. అక్కడ కేక్కు- పోలీసులు బట్టి అనవసరముగ గొంత యాటంకమును కలుగ జేసికొనున వారవల్లనేయుండి తెల్ల వాడన లేచి మోటారులో ఎటువచ్చి వైదా జమిందార్లుగారి భవనమున నతిథులై యుండెరి. తిరిగివచ్చున కొంత నుత్తిగా నున్నను పురమండరమున గం. కి ల్కు జరుగనున్న సభకు జడలుట ముగ్ధులై లగచుండెరి ఇప్పటికే పురమండరమునందు ప్రేక్షకులతో నిండియుండెను. పురమునందు గల పెద్దవారందర; కద్దగుపై సభిమానము గల వార; మరి పెక్కుమంది నుమారు 1500 కు వైగా వచ్చి యుండెరి. అనంతరము వై. వెంకటేశ్వర్లుగారు శ్రీ వెంకటనారాయణ జమిందార్లుగారిని యన్వేషించి నియమింప జమిందార్లుగారు యా పడవని స్వీకరించి వాడను శ్రీయంతలక్కరాజు నుబ్బాగావు గాడను మీరాబాయిగారిని గూర్చియు యామె తండ్రిగారు సర్ ఎట్మండ్సులూనుగారి గూర్చియు గొంత చెప్పి పరిచయము చేసెరి. వీరు చర్చాసంఘమువారిచే సమ ర్పింపబడిన వివరప్రతులు జరిపెరి. అంతమీరాబాయిగారు ఉప న్యసించుచుండ నుబ్బారావు గారు యనునదింపుచుండెరి ఈ కాకి నాడ పురమును సందర్శించుటకును చర్చాసంఘమువారి వివర ప్రతులను తమకుగల యానందమును వెల్లడించి, ఆంధ్రదేశ మువలె కద్దగు ధరించి దానియొడ ప్రేమజ్ఞాప్రదేశములలో నుజురతు తమవార నిదియేయని చెప్పిరి గుజరాతునందును ఇల్ల లభ్యమున నంతటి సన్నని కద్దగు కాననియు జెప్పిరి. ఇందుచే వానిగ్రదేశమునందలి అల్లెవూర్లు చూడవలెనను కుతూహలము తమకు కలదుకాని తానుభర్తగగ కక్కుతానై నల్లని యుంటున్న నది వీలులేపోయెననిరి. తానుజూచి మిల్లులూర్చి చెప్పుచు నది నీతిబాహ్యములై యాకాశ్యంతో నన్ను వినియు, వివ నల పప్పుకుయం దుద్దించు చెడుగాలులు పెక్కి జనకూలమి మున్నగున వచ్చి యు వీని నా న హిం చి న నై తాను ను (Satan) జ ప్తికి చెచ్చుననియు జెప్పి మిల్లు బట్ట కట్టుబయన తమకు మిగుల ఏవగింపని నొక్కిచెప్పి కడ చిన రాత్రి రాజమండ్రియందు తాను పరండుటకు వేయబడిన మిల్లు దుప్పటి తాకుటకునూడ నిష్టపడవలెనన కద్దరు దుప్పటి వేయించుకొని నిదిందిన సంగతి చెప్పిరి. చర్చాగారిచి చెప్పుచు నది మహాత్మాగాంధీగారి స్వయంసంఘమునకు బహిర్గత చిహ్నముననిరి. రాటము స్వయంసంఘముల కల్పవృక్షమనియు వీరవారి పాతిట భాగ్యదేవతయనియు వర్ణించి కద్దగునేకాని మిల్లుబట్ట ముట్ట చూడదని చెప్పిరి. తాను పోకిసులో నీ గాంధీగారి సందేశము నని ఒక రాటము తెప్పించి పడుకునూలుపరీక్షయందు నందుకు పెక్కులు నివ్వగలిగెను జెప్పి తాను వారి నాగరిక వ్యామోహ మునకు చుంఠించి హిందూదేశమునందునలె పాశ్చాత్యదేశము లందును కొంతకాలమునకు సర్కారుయే తిర్య్యముకాగలదని స్పష్ట ముగ నిశ్చయించుకొనిన సంగతి చెప్పెను. ప్రస్తుతము ఆట ఉద్యోగము లేని వారి సంఖ్య పెరుగుచున్నది.

కి ర్లో స్కార్ నీటి పంపులు

ఎంతలోతుగల బావులలోనుంచి అయినను అతిసులభముగా నీరు తోడగలిగినట్టియు, కాశ్యముగా పనిచేయు నట్టియు, కిర్లో స్కార్ నీటిపంపులు సరసమైన ధరలకు వర్ణముచేయుదుము. పనితనమునందుగాని, ఖట్టితనములోగాని అసమానములు.

సోల్ ఏజంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,

యింజనీర్లు-బెజవాడ.

హైకోర్టు జడ్జి

మదరాసు.

అయ్యా,

కేసరికుటీరం అధ్యక్షులగు కే. యస్. కేసరిగారిచే తయారుచేయబడిన “అర్క” అను బొవధము, ‘మాదీఫల రసాయన’మను బొవధము మిగుల మంచిబొవధములు. అర్క బొవధములమీదను, మాదీఫల రసాయనం వైద్యసంబంధములగు జబ్బులమీదను మిగుల సమృద్ధముగ పనిచేయుచున్నది. ఈ సామాన్యమైన బొవధములను ప్రతికుటుంబమునందును వ్రుంచుకొనిన మనకు అన్యేడాక్టర్ల బిల్లు చాల తగ్గివున్నది.

కేసరిగారిచే తయారుచేయబడిన “అర్క” బొవధము మిగుల మంచిబొవధములు. అర్క బొవధములమీదను, మాదీఫల రసాయనం వైద్యసంబంధములగు జబ్బులమీదను మిగుల సమృద్ధముగ పనిచేయుచున్నది. ఈ సామాన్యమైన బొవధములను ప్రతికుటుంబమునందును వ్రుంచుకొనిన మనకు అన్యేడాక్టర్ల బిల్లు చాల తగ్గివున్నది.

ఘట్ట,

బి. భాష్యం అయ్యంగారు,

బి. ఏ. బి. ఎల్.

అన్ని పాపులర్

లో దొరకును.

కే స రి కు టీ రం,

ఎ గూరు, మ ద రా సు.

వీరికి తన పరీక్షను చర్చా కాని మరెయొకటి కాదని చెప్పి ఈసంగతి పాశ్చాత్యులు త్వరలోనే గ్రహింతురని హెచ్చరించిరి. ఇప్పుడు అయిరోపా తప్పత్రోవను నడచుచున్నది. వాన మారణశుంక్రములు, విషగాలులు, అపాయములై ప్రేలవస్తువులు మున్నగు సామగ్రుల తయారుచేయుట యందు తమతేలిని వినియోగించుచుండెరి. ఇది చాల భయంకరమగుసంగతి. ఇట్టి తప్పత్రోవలో మనము పోకుండ బాగ యావలమై యుండవలెను.

కొండలు తక్కిన దేశములవలె హిందూదేశమును పారిశ్రామికముగ మారవలెనని యభిప్రాయపడుచున్నాడు. ఇది సాగదు. ఇందుకు అవకాశమును లేదు. ఎందునా మనందలి ఈదేశ శ్రామికలందు.

మాటికి దెబ్బదిమందికి జీవనాధారముగ నన్నది ఇంతేకాక మాటికి 90 మంది పట్టణాల్లో నున్నాడు. వీరందరకు వ్యవసాయమే శిరస్యముకాని పారిశ్రామికము కావు. ఇందుచేనట పారిశ్రామిక లకు తావు లేదు. వ్యవసాయాధిక్యమున దేశము స్థిరత్వము (Stability) దాల్చియుండును. అది స్వతంత్రదేశమునలె చేయవలెను. అప్పుడే తన పూర్వోపత్యమును బడచుగలదు. కావున ఇప్పుడు బ్రిటిషారు భోజనమునకు న్యవసాయమువైనను కట్టుబట్టుకు రాటమువైనను యాధారపడి యున్నాడు. ఇంగ్లాండుదేశము చూడుడు. ఆదేశము తన పరిశ్రమలందు తయారైన పస్తువుల నమ్ముకొనుట కిరరదేశములపై నాధారపడియుండి ఒక్క వ రముకోకలతో ఇరరదేశముల నుండి సరకులరానిచో లేక వారిసరకులు తదితరలు కొనక పోయినను నశించునట్టి స్థితియందున్నది. కడచిన యుద్ధమందిండులకే యాదేశము దిగులుచెదియుండెను. కావున మహాత్మాగాంధీగారి యుద్ధమును గ్రామములలో పాదుకొనినయెడల నుఖజీవనమునకు యాధారము కలదు ఇరరదేశములపై తమ జీవితమున కాధారపడ ననవలెను లేదు.

ఇప్పుడు మనకు రెండుమూడురకముల బట్టలు లభ్యము లగుచున్నవి. 1. మిల్లులపై పడుకునూలును బోలు కుత్రియ నూలు బట్టలు, ఇవి మిల్లుబట్టలకన్న హీనమైనవి. 2. మిల్లుబట్టలు. మిల్లులో ఏకులవలన తయారుచేయబడినవి. ఈ ఏకులు తక్కినభాగములో విరిగిపోయినవి.

ములో విరిగిపోయినవి వీనిని పూర్తిగ త్యజింపవలెను ఎందుకనగా నిందు రెండుబొవధములు కలవు. వీరలకు తీవ్రనోపాధి పోగొట్టుటయు, వీరివలననూలు బాగుగ రాకపోవుటయు. 3. భాసి గూర్చి చెప్పవలెనన్న ఇప్పుడు చెక్కువర్తకులు భాసి తయారు చేస్తున్నారు. అది సరియైనదా యను సంగతయను కలదు. దగాలు జరుగకుండా చర్చాసంఘమువారు తరిఖేచేసి వారిగుర్తులనేయేయన్నార. అట్టి బట్టలు కొనవచ్చును. ఇద్దరకు ప్రభుత్వమునల సంతకం జరుగుటలేదు కావున గాంధీగారు చర్చాసంఘము నేర్పరచిరి. వీరి ఇద్దరబట్టలు ఉత్తమమైనవి. అనంతరము ఖాదియొడ నీదేశప్రత్యేకతలను యభిమానము కల్గి యుండి దేశముగొరకు త్యాగముపల్చి కష్టములకు పాలై యుండుట తాను గమనించినసంగతి మాడ చెప్పిన ఏమీ సంబంధి అన్నపూర్ణాదేవిగారిచార్చి చెప్పి ఆమె శ్రీలలో మిగుల ఘనతగాంచెనని వర్ణించెను. అనంతరము వెంకటనారాయణ జమిందార్లుగారు రాటము, తోటిల పరీక్షయందు తీర్ణులైనవారికి బంగారు, వెండిపతకములను మీరాబాయిగారిచే నిప్పించి మీరాబాయిగారు చెప్పిన యంశములు జ్ఞప్తియందుంచుకొని అందరు ఇద్దరబట్టలను కట్టుకొని సమస్తభావముతో మెలగవలయునని హెచ్చరించి మీరాబాయిగారిగొక రచిత తక్కిని జ్ఞాపకార్థము ఒసంగి సభను ముగించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

ఇనాము!! ఇనాము!! ఇనాము!!

నెల రోజులు మాత్రమే

కొంపులు చెక్కిన “లీవరు” రిస్టు గడియారము

టైంపీను ఇనాముతో ధర రు5-15-0. తపాలాచార్జి ప్రత్యేకము

“లీవరు” కాదని రుజువు

పరమ వారలకు రు 50

ఇనాము ఇవ్వబడును. శ్రీలు

పుకాయలు మణిబంధమునందు

ధరించ తగిన గొప్ప భూష

ణము. గొప్ప పనివారలచే ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడి

నది. కొద్ది గడియారములే గలవు. తరుణము పోగొట్టుకొనకుడు.

వెడేలాక్ అందు కంపెనీ, పార్కులోను, మద్రాసు.

మద్రాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు

(10-9-1930)

స్వదేశీ మిల్లునూలు ధరలు

40 సెం॥ నూలు (5 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రు 4-8-0
" " " టి. వేస్టన్ మిల్లు	రు 4-2-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రు 4-2-0
30 సెం॥ నూలు (5 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రు 3-7-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రు 3-6-0
" " " మిస్సెస్ మిల్లు	రు 3-6-0
20 1/2 సెం॥ నూలు (10 పౌనుల కట్ట) చూరై మిల్లు	రు 5-9-0
20 సెం॥ నూలు (10 పౌనుల కట్ట) మధుర మిల్లు	రు 5-8-0
" " " బకింగ్ హాం, కర్నాటిక్ మిల్లు	రు 5-14-0
" " " టి. వేస్టన్ మిల్లు	రు 5-8-0
" " " లాయల్ మిల్లు	రు 5-10-0
" " " గోకాక్ మిల్లు	రు 5-9-0

ఇతర, రాగి కేకుల ధరలు

ఇతర కేకులు (బాదం 1-1/2) "డిబ్బోమాన్"	రు 194-0-0
" " " క్యూసార్"	రు 192-0-0
రాగి కేకులు (బాదం 1-1/2)	రు 248 0-0

సిమెంటు ధరలు

గిల్లెంహం ("చెయ్యి" బ్రాండు) పీపా 1-1/2	రు 11-6-0
" " " బస్తా 1-1/2	రు 8-4-0
ఇటాలియన్ ("సలో నాటవర్" బ్రాండు) పీపా 1-1/2	రు 9-2-0
" " " బస్తా 1-1/2	రు 2-6-0
డేనిష్ ("జి. కే." బ్రాండు) పీపా 1-1/2	రు 9-6-0

చక్కెర ధరలు

బావా చక్కెర (రెడీకేటు) బస్తా 1-1/2	రు 28-18-0
" " (ఫార్వర్డ్ కేటు) " ఆగస్టు	రు 23-12-0
	సెప్టెంబరు రు 28-12-0

వేరు సెనగనూనె ధరలు

"ఎక్స్ పోర్ట్" (1-న రకము) బాదం 1-1/2	రు 78-0-0
" " (2-న రకము) " "	రు 74-0-0
"గానగ" " " "	రు 74-0-0
"విరునగర" " " "	రు 92-0-0
అముదము (విల్ డెలివరీ) " "	రు 94 టు 95-0-0

వదును చేసిన తొల్ల ధరలు

అవుతోలు (8-8 1/2) అక్ కంట్రీన్	రు 0-9-8 టు 0-9-9
" " (తేలిక) " "	రు 0-11-0 టు 0-12-9
" " (8-8 1/2) తెంకురూరు	రు 0-9-6 టు 0-10-8
" " (7-7 1/2) " "	రు 0-10-4 టు 0-10-6
" " (తేలిక) " "	రు 0-12-0 టు 0-13-0
" " (8-8 1/2) తెజవాడ	రు 0-9-9 టు 0-10-8
" " (6 1/2-7) " "	రు 0-10-6 టు 0-11-0
" " (7-7 1/2) విజయనగరం	రు 0-10-0 టు 0-10-8
" " (6-6 1/2) " "	రు 0-10-6 టు 0-11-0
" " (7-7 1/2) ఏలూరు	రు 0-10-3 టు 0-10-6
" " (5-5 1/2) " "	రు 0-11-6 టు 0-12-8
గోదోలు	రు 0-8-0 టు 0-8-8
గోదూడతోలు	రు 0-12-6 టు 0-13-6
అవుమాడతోలు	రు 1-3-0 టు 1-5-0

వేరు సెనగపప్పు ధరలు

మెక్స్ రకము (ఫ్రెంచి బాదం 1-1/2)	రు 25-8-0
పాదారకము " "	రు 36-0-0

వెండిబంగారముల ధరలు

వరము 1-1/2 (బోనుధర)	రు 18-8-10
" " (చిల్లరధర)	రు 18 9-0
బంగారము తుల్య 1-1/2 (ఇంగ్లీషుబార్)	రు 21-13-0
" " (మింటుబార్)	రు 21-6-6
బెండి 100 తుల్యల బార్ 1-1/2	రు 48-8-0
" " తుల్య 1-1/2	రు 0-8-8

పారిజాతాపహరణము

శ్రీయుత నాగపూడి కుప్పస్వామయ్యగారిచే విరచితమగు పరిమళోల్లాస మను చక్కని వ్యాఖ్యానముతో గూడినది. ధర రు. 3-0-0
తునకరు, "ఆంధ్రప్రతిక" మద్రాసు.

అత్యద్భుతమగు శస్త్రచికిత్సవలన

శ్రీ పురుషుడగుట

భర్త భార్యకుగోల్పోవుట

సంగమేశ్వరిలో నొక గొల్లయవతి కలదు. ఆమె వయసు 30 సం॥. ఆమెకు వివాహమైనది. తిరువాన్కూరు ప్రాంతము మహాకనికెచ్చి ఆమెకు పెండ్లిచేసిరి. అతడు దేశికారణమున నో తనభార్యను తిరువాన్కూరునుండి తనదేరిలోనున్న సా త్యేమను అమ్మవారి చెర్వకాలకు గొనిపోయి పరిత్యజింపవలెనని దావ్యరసోబులుగారిని కోరెను. నోబులుగారు శస్త్రచికిత్స చేయగా శ్రీలక్ష్మణములుపోయి పురుషుడగుట తేర్చుకొని, ఎట్టిఅపాయమును కలగలేదు. అఖిండి భర్తనుగా తన స్వగృహమునకు వెళ్లెను. తనభార్యయుటుల పురుషుడగుటచే ఆతడు శ్రీగా నున్నపుడు ఆమెను పెండ్లియాడినవా డివుడు భార్యకు గోల్పోవుట తటస్థించెను. (ఆ. ప్రె.)

కాశీలో పోలీసుసోదా

కాశీ, సెప్టెంబరు 8:—కాశీపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ మువారు ప్రతినిధులను రణభేరి యను పత్రికను నైకోప్రయలు తీసి ప్రకటించు చున్నారు. ఈ నైకోప్రయలు యంత్రమును పట్టుకొనటకు సోదాపోలీసువారు ఆజీప్రతికా కార్యాలయమును సోదాచేసిరి గాని ఆయంత్రము దొరకలేదు. ఆ కార్యాలయము వద్ద యిద్దరు పోలీసు కనిపింపటకు కావలయుననిరి. (ఆ. ప్రె.)

పోలుకొండ

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిని ఆరెస్టుగావించినందులకు తమ అసమ్మతిని తెల్పుటకై నాడు సెహ్రాపాత కాల మునివేయబడెను.

ఈ పాతకాలవిద్యార్థులందరు మాంసాహారమును విసర్జించిరి. కొంతకాలము చుట్టుప్రక్కల గ్రామములకే ప్రచారముల గావించిరి. అయిదేండ్ల బాలుడుకూడా తల్లిదండ్రులు బలవంతపెట్టినను మాంసాహారమును స్వీకరించుట లేదు. ఒకనాడు ఈ బాలుని పట్టుదలకనుగుటకై తల్లి యిట్లు ప్రశ్నించెను.

తల్లి:—నాయనా, ఈ రోజున కూరలేమియు లేవు. ఒక్క మాంసమునూత్రమే కలదు.
బాలుడు:—ఏమియు లేనియెడల పచ్చడివేయుము. అది యులేనియెడల పచ్చికారమువేయుము తినిపోయెదను.
అయిదేండ్లబాలుడే యిట్టిపట్టుదల చూపినపుడు యితర విద్యార్థుల మాట చేరుగజెప్పవలెనా?
ఇవట్టి విద్యార్థులందరు జిల్లాలవైసను, రాష్ట్రములపై పను చక్కనినూలు తీయుచున్నారు. అందరును శుద్ధవస్త్రధారకులు.
ఆదిరాజు అమృతేశ్వరరావు.

ఖుజ్జం సంరక్షణభారమును

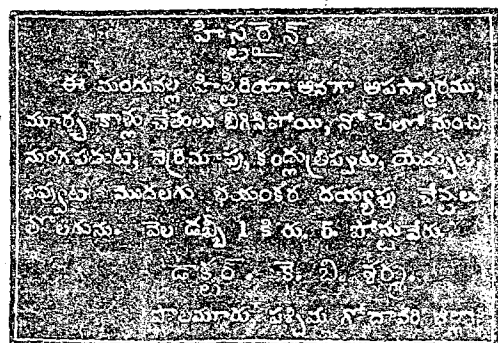
నైసికులు వహించుట

ఖర్లాచీవద్ద విరోధులు పాకట్రొలబడుట

విజ్ఞాపక కార్యదర్శి సిమ్లాకు మరలెను
సిమ్లా, సెప్టెంబరు 8:—ఇండియా ప్రభుత్వ విదేశాంగ మంత్రియగు హూవెల్ గారు నేను సిమ్లాకు మరలివెళ్లిరి. ఆకాశ దిగ్భు ప్రధానాధికారి యగు సర్ బ్యాగ్గీసామండ్ గారును, సర్ సి. జే. డివెర్ట్ గారును పశ్చిమోత్తర సరిహద్దురాష్ట్రపు శీఘ్రకమిషనరగు పియ్యూగారితో ప్రస్తుత పరిస్థితులను గూర్చి చర్చ సలిపి, నిన్నటి దిన మిటకండి వెడలిపోయిరి.
సిమ్లా, సెప్టెంబరు 8:—6 వ తేదీ 7 వ తేదీ రాత్రు లందు శత్రువులు ఖర్లాచీని యుత్తర దక్షిణములందు దాకిరి. కాని వీరు దరిమిలేదుబడిరి. ఖుజ్జం సంరక్షణ విలిబరీ యధికారిలపర మొనరింపబడినది. మేజర్ జనరల్ కూల్ రిడ్డు గారు తమ ప్రైవేటులతో కోహ్లానుండి వెళ్లుచున్నారు.
ఖర్లాలో సహాయక దళము యెట్టి సంభవమును లేకనే సారయించెరి. 7 వ తారీఖునాడు అప్రిటి జేకములో నాకారణ శయ్యపై తుపాకులు కాల్చబడినవి. 6 వ తేదీ రాత్రి ఖర్లాచీ కెదుటనున్న విరోధులు మన సైన్యమున కిరుప్రక్కలను తీవ్రముగ రెండు స్థాల్లు దాకిరి. కాని, ఓడింపబడిరి. వారు సమీప మునకే రాగా, సరిహద్దు సంరక్షక సైన్యము బాంబులను విసరిరి. ఈ సైన్యములో నొకనిని గాయములు తగిలినవి. ఉత్తర ఖుజ్జం సంరక్షణ భారమును ప్రస్తుతము విలిబరీవారు వహించి యున్నారు. ఖర్లాచీ ప్రాంతముందలి శత్రువుల బల మభివృద్ధిని జెందియున్నది. చాటుననుండి తుపాకులు కాల్చబడుచునే యున్నది. ఇందువలన 7 వ తారీఖునా డేకునకు మరణించిరి. సెహ్రాను ప్రాంతములో విరోధులు గునిగుడుచుండుట సుస్థమైనది.

శత్రువులు త్వార్ను ఆక్రమించిరి

శత్రువులు త్వార్ను ఆక్రమించియున్నారు. ఈ ప్రాంతములో వీరు ఇండియా ప్రభుత్వ సైన్యములను దాకవలది యున్నారనటకు చిహ్నాలగువచుచున్నవి. 7 వ తేదీ సాయం కాలము సైనికాధికారులవై తుపాకులు కాల్చబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

SERVICE THAT EXCELS

"ఉ చి త భీ మా"

సగటున రు. 9-3-0 మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన పాలసీదారుల వారసులకు ఒక్కొక్కరికి రు. 500 ల చొప్పున ఇప్పటికి ఇచ్చినది

రు 14,500 లు

పై పద్ధతిలో చేతనానికి దాక్టరుపరీక్ష లేదు. కాని, ఆరోగ్యదళలో ఉండి, 55 సంవత్సరముల వయస్సుకు మించరాదు. నెల 1-కి ఒకరూపాయచొప్పున చెల్లించబడినది పండ్లెండు సంవత్సరములు మాత్రమే. ప్రవేశమునకు రు. 5-8-0 లు. వీరులకు కడు ఆనుకూలము. పూర్తి వివరములకు సాక్షులనుగూడా, లేక సమీపముందు ప్రాంతానికి గాని వ్రాయవలయును.

స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జెనరల్ అప్యూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్డు ఆఫీసు:—23, సెకండు లైనుబీచి, మద్రాసు.

N. B.—పై పద్ధతిలో చనిపోయిన పాలసీదారుల వారసులకు ప్రతి ఒక్కరికి రు. 500 లు కాని, లేక సగముమొత్త మయినను ఇచ్చినదియు, మరియు, మద్రాసు కలెక్టరుగారి అభిప్రాయానుసారముగ స్థాంతు అట్ట ననుసరించి పాలసీ బారీ చేయుకంటె మరియొకటి లేదు.

నెల 1-కి రు. 40 ల తీరముపైను లేక కమిషనువద్దతివ్వెను పనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలెను. వివరములకు హెడ్ ఆఫీసుకు వ్రాయవలెను.

❖ ❖

ಅನಂತರ ವಿದ್ಯಾ, ಸತ್ಯವಾದಿ, (ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ)

❖ ❖

నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హెడ్డాఫీసు:—9, ఓల్డు కోర్టు వీధి, కలకత్తా.
హిందువుల మూలధనము-హిందువులచే నిర్వహింపబడుచు-హిందువులకొరకే పనిచేయుచున్నది

ఒక సంవత్సరము పూర్తిగ (ప్రమియము మొత్తములు చెల్లించిన యన్ని పాలసీలు, యే మనిషి జీవితముపై సోపంగియున్నాడో, యట్టివారు రాజకీయ వైదీలుగ కారాగృహముల కేగియుండిన కాలములో ప్రమియములు చెల్లించు గడువుకాల మతికమించిన, సడల ప్రమియము లన్నియు గడువు తీరిన తేదీనుండి ఒక సంవత్సర కాలమువరకు డిక్టేర్డ్ తీర్మానము ననుసరించి యమలునం దుండగలవు.

ఆదాయము మొత్తం రు 1,80,00,000 లకును చెల్లించిన ప్రమియము మొత్తం రు 67,00,000 లకు మించి యున్నది.

హైందవ కంపెనీయందే ఇన్సూరర్ చేసి, మీదేశమునకు, పంటలమును చేయవలసిన విధ్యుక్తధర్మమును నెరవేర్చుదు.

టి. అనంతాచార్య, బి. ఎ.

బ్రాంచి సెక్రటరీ, మద్రాస్ బ్రాంచి, లేక
"లోక్ సేక్యూర్" బ్రాడ్రీ, మద్రాసు.

ఆర్. జి. దాస్ అండ్ కో., మేనేజర్లు.

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'

ఓక్క-పే సులభమైన సురక్షితోపాయము

18 మోతాదుల ట్యాబులు 1-12-0

ట్యాబులకు ఇతర విషయములకు:—

వి. రామచంద్రారావు, 158, బ్రాడ్రీ, మద్రాసు. ఫోన్ ఏజెంట్లు:

ది సౌత్ హైద్రాబాద్ సిండికేట్.

ఇతర కెమిక్లు ఆండ్ డ్రగ్స్ వున్న చూడ కొరకు.

జ్యోతిషము:—ఎరియైన జన్మకాల జన్మదేశ

మును తెలిసిన జాతకమును స్ఫుటముగ తయారుచేసి, నెలవారి 1 సం॥ ఫలముతో 5 ప్రశ్నలకు రు 2-4-0. 10 సం॥ దశాభ్యుక్తిఫలములు రు. 2-4-0 వి. పి. నా పంపబడును.

సిద్ధాంతి, తిప్పావర్ణుల గౌరీనాథకర్మ, తిరువతి.

శుక్లబంధు

మిత్ర దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంటలోనే అర్బుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లవర్ణమును కట్టుటలో శ్రేయపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికయ్య ప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని వినియోగింపగలము లేదు. 25 మా. 2-8-0 కేటాగుడు చితము.

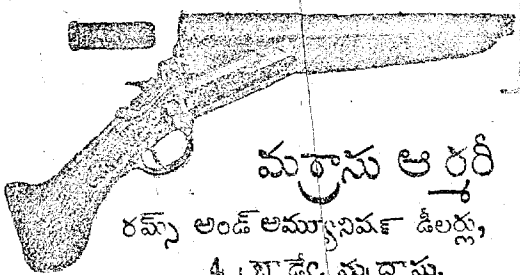
27-28 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ-రామచంద్రశర్మరావు, గోదావరిజిల్లా.

రత్నపురుష లేహ్యం

ఏ కారణమునైన పచ్చిన శుక్లవర్ణమైనను తగ్గించి పలచ పడిన వీర్యమును గట్టిపరచును. తగ్గించిన సుఖవ్యాధులవల్ల వచ్చిన బలహీనతను తగ్గించును. రక్తమును బాగుచేయుటలో శ్రేయ పొందినది. నెలరోజుల మంది ఖరీదు రు. 8-4-0.

(తగలేహ్య) కలకు రు 1-8-0.

(శ్రీ) పట్టాభిరామ వైద్యశాల,
రాయవరము, కొద్దుగోదావరి జిల్లా.

మద్రాసు ఆర్మరీ

రమ్స్ అండ్ అమ్మునిష్ డీలర్స్,
4 బ్రాడ్రీ, మద్రాసు.

పలువిధ ఆయుధములు, వాటి మండ్పానుగ్రి, చాకగ దొరము, తై సన్న పొందినవా రమగుటచే ఇతర చోట్లనుండువారు మాదిరి యార్ధరూపంపిన లాభకరముగ ఖరీదును. ఆయుధములు మరమ్మత్తు చేయబడును. గాలితుపాకులుగూడ అమ్ముబడును.

నేహ్రానివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుక్తము రాజకీయ గ్రంథ వివిధరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధానమును తెలిసికొనగోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలెను.

శైలి సులభము

కొలదిసమలు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, బొంబాయి నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

సౌత్ ఇండియన్ జనరల్ ఎస్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

The South Indian General Assurance Co., Ltd.

హెడ్డాఫీసు:—7, 8 మెక్లీన్ వీధి, మద్రాసు.

ఇది కేవలము హైందవ జాతీయసంస్థయై

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సుకు వలయు సౌకర్యము లన్నిటిని నొసంగగలదు.

కావలెను: మంచి సామర్థ్యము గలిగి, చురుకుగ పనిచేయు ఏజంట్లు, ఆంధ్రదేశములో మాకేజంట్లు లేనట్టి స్థలములలో పనిచేయుటకు కావలెను.

పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు—

మేనేజింగ్ ఏజంట్లు:

కె. సి. పాండరె అందుకో.

తిరు వాన్కూరు నేషనల్ బ్యాంక్, లిమిటెడ్.

(1912 సం॥ లో తిరువాన్కూరులో ఇన్కార్పొరేట్ చేయబడినది.)

హెడ్డాఫీసు—తిరువల్ల, (ద. ఇండియా.)

బ్రాంచి ఆఫీసు:—కొట్టయం, త్రివేంద్రము, అల్లెపే, క్వీన్, ఎన్నాకలం, త్రిపునిట్టూరు, మధుర, కొచ్చిన్, దేవిగొల్ల.

12-4-1930 లో గల బ్యాంక్ స్థితి

నిర్ణయించబడిన మూలధనము	రూ. 10,00,000	రిజర్వు ఫండు	రూ. 1,50,000
జారీచేయబడిన మూలధనము	రూ. 10,00,000	వాటాదార్లు నిల్వధనముక్రింద చెల్లించవలసినది	రూ. 5,00,000
చందావేయబడిన మూలధనము	రూ. 10,00,000	డిపాజిట్ సొమ్ము	రూ. 17,00,000
చెల్లించబడిన మూలధనము	రూ. 4,01,598	వైగా	
గనర్న మెంటు పూచీత్తుల క్రిందనున్న, యితర బ్యాంకులలోని ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్ మొత్తం.			రూ. 1,88,067

యభివృద్ధి రిపోర్టు.

క్రింద తెలుపబడిన ముఖ్యహంశములు 1927, 1928, 1929 సంవత్సరములలో ప్రతి సంవత్సరం 31 డిసెంబరుతో అంత్యముగల ఆయ, వ్యయ పట్టికలలో గల వత్సాసములు.

	1927	1928	1929
చెల్లించబడిన మూలధనము	రూ. 2,74,278	రూ. 3,11,248	రూ. 3,46,195
రిజర్వుఫండు	రూ. 45,000	రూ. 1,10,000	రూ. 1,50,005
డిపాజిట్లు	రూ. 8,95,285	రూ. 9,90,287	రూ. 15,68,292
ముగము తీసుబడిన మూలధనము	రూ. 1,08,448	రూ. 1,02,252	రూ. 49,010
గనర్న మెంటు బాండ్లు, యితర బ్యాంకులలోని ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు	రూ. 89,688	రూ. 77,081	రూ. 1,12,420
అప్పులు, అడ్వాన్సులు	రూ. 11,57,484	రూ. 18,12,720	రూ. 17,12,821

డిపాజిట్లు:—కరెంటు, ఫిక్సెడ్, సేవింగ్స్ బ్యాంక్, మాన్యుటీనెన్సు, లేక పూర్ణాన్నియల్ (చిట్టీలు లేక కుర్రీలు) లకు నడ్డీ లొసంగబడును. గత 17 సంవత్సరములలోను యీ బ్యాంక్ నందు గూడ లేదు.

ధనమును చెల్లించుట యందును, తీసుకొనుట యందును ప్రత్యేక సౌకర్యములు గల యభివృద్ధి మరియుతర బ్యాంక్ నందు హిందూదేశములకును గల మా యొక్క అన్ని బ్రాంచి ఆఫీసులందును గలవు.

పూర్తి వివరములకు ఇంగ్లీషులో హెడ్డాఫీసుకు గాని లేక బ్రాంచిలకు గాని వ్రాసి కనుగొనుడు.

(బోర్డువారి ఉత్తర్వుమేరకు)

కె. సి. ఏపెన్. బి. యె.,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

K. C. EAPEN, B. A.,

Managing Director.

తిరువల్ల
12-4-1930
Tiruvalla,
12-4-1930.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన జర్మనీ గవేరియా కాపుయెల్లు

6

భయంకరమైన పెగరోగములను ప్రపంచములో అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంతకాలమునుండి కాపురమున్ను రోగముయొక్క 9 ట్యూబులతో ఆరోగ్యవంతులుగా జీసి యెక్కువబలమును గలిగించి రక్తమును శుభ్రపరచును. మూత్రనాళమునుండి వెలువడు ప్రావమును నిలిపివేయును. మంటప తగ్గించును. స్త్రీలకు గర్భము చేతి తెలుపు విస్తారముగా పడుట, మూత్రసంబంధమును నిజరబాధ్యములు బద్ధాగవేరియా, అనుభవించలేని పెగరోగములవల్లగా మాయమగుచున్నవి. సంజేహించిన నారోగ్యవంతులు కాలేరు. విస్తారమును పొగడ్డలనవసరము.

80 కాపుయెల్లు అమరియందు పెట్టె రూ. 2-9-0 8 పెట్టెలు రూ. 6-12-0. రమించుటకు బలమును మాత్రము 2), ప్యాకెట్టు రూ. 3.

Dr. A. S. MURTY, Chicacole City, Ganjam Dt.

స్వల్ప ధర!

ఫలమధికము!!

పూర్తి తృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

కీలులు మొదలు ముగిసినవరకు అందరి నుండకూ, మలబద్ధము, కడికెము, దగ్గు, నూరలు, కీల లకుచే కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపుబొప్పి, నక్కలయెడల బొప్పి, అపారదగ్గరములకు రుగ్మి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగ, ఇల్లెడ్లుయెడల ఇంకను అనేక వ్యాధులకు నీలవరము. స్త్రీలు ప్రసవించిన తాడు, ప్లాగమునాడు (కస్తూరికి ఇచ్చుటగా) ఈ మాత్రలు 4-5 ను, 2-3 రమణపాదలతో నమలి మింగవలెను. పాపిరామి రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేదించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు అందుకు ఈ మాత్రల సీతాతోగల అనుపానవృత్తియను మారుదు. 300 మాత్రలుగల సీసా 1-5 కలకాలములకు ప్రతి

పాపులోకలకు రోగము. పాపు మూలకముగా 6 సీసాలు రూ. 1-2-0, 12 సీసాలు రూ. 2-12-0, 25 సీసాలు రూ. 3-9-0.

సారస్వతానవం:-

మొదలు ముగిసినవరకు అందరి నుండకూ, మలబద్ధము, కడికెము, దగ్గు, నూరలు, కీల లకుచే కాళ్ళు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపుబొప్పి, నక్కలయెడల బొప్పి, అపారదగ్గరములకు రుగ్మి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగ, ఇల్లెడ్లుయెడల ఇంకను అనేక వ్యాధులకు నీలవరము. స్త్రీలు ప్రసవించిన తాడు, ప్లాగమునాడు (కస్తూరికి ఇచ్చుటగా) ఈ మాత్రలు 4-5 ను, 2-3 రమణపాదలతో నమలి మింగవలెను. పాపిరామి రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేదించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు అందుకు ఈ మాత్రల సీతాతోగల అనుపానవృత్తియను మారుదు. 300 మాత్రలుగల సీసా 1-5 కలకాలములకు ప్రతి

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు

కస్టూరిమాత్రము
పెరికాకి
కనితెను.

మలయచందనము

రవాన్యము
గా నేవిత
వచ్చును.

గవేరియా (నెగ)కు కుతారము, కి హంటలలో గుణము కలుగును

ప్రఖ్యాతి పొందినది. నెల దీప్తి 2-4-0 దీని కనుపానం చందనమైలం రూ. 2-0-0 రెండును ధన్యులతో 6-0-0

30-1

గంధర్వశార్మసీ, రాయచరము, గోదావరిజిల్లా.

మీ ముఖము, చర్మములపై కామినియా స్నో (రిజిస్టరు) నుపయోగించుటకు మునుపకు.

ఇది చెమటకాయలు, మొటిమలు మొదలైనవాటిని తొలగించి చర్మముయొక్క సహజసౌందర్యమును ప్రకాశింపజేయును. నెల: సీసా 1-కి అ. 12. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

వెండుకలకు శ్రేష్ఠమైన యాహారము

మీ శరీరమునకు బలము నిచ్చుటకు మంచియాహార మెంతయోవశ్యకమో వెండుకలకు గూడ నట్లే యాహార మావశ్యకమై యున్నది. మీ శరీరారోగ్యము మీరు భుజించు నాహార ముపై నాధారపడి యున్నది. ఆ లాగుననే వెండుకల యభివృద్ధి మీరు పయోగించు తల నూనెపై నాధారపడియున్నది.

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)

స్వచ్ఛముగ ననేకవస్తువులచే మిళితమై, మెదడునకు నేడ దీప్తి, వెండుకలయభి వృద్ధికి తోడ్పడుగలదు. వెండుకల మొదళ్లకు బలమును కలుగజేయుటయేగాక పాడు గెదుగు నటుల చేయును. ఇది తలపై మొలచు చుండును తొలగించి, వెండుకలు రాలిపోవుట నాపును.

వేలకొలది మంది యీ కామినియా నూనె నుపయోగించి, మిక్కిలి పొగిడియున్నారు. నేడే యుపయో గించిన మీకే స్వయముగ తెలియగలదు. అన్ని ప్రార్థనలలో యమ్యుబడును.

ధరలు:- సీసా 1-కి రూ. 1. వి. పి. అ. 6. ప్రత్యేకము. సీసా 8-కి రూ. 2-10-0. వి. పి. అ. 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)

అనాదినండి వాడబడు సుగంధద్రవ్యము. గొప్ప పువ్వుములనుండి తయారుచేయబడిన యాకర్ణ జాయముగు సువాసన మాదిరిబుడ్డి నొకదాని నుపయోగించిన మీరెత్తు ప్రిసోందగలరు.

ధరలు:- 1/2 ఔన్సు సీసా రూ. 2-0-0. 1/2 ఔన్సు ,, రూ. 1-4-0. 1 డ్రాము ,, రూ. 0-12-0. 1 డ్రాము ,, రూ. 0-8-0.

వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

కాంపిల్ బుడ్డి ఖరీదు రెండు అకౌలు. అన్నిచోట్లను అమ్ముబడును.

సోల్ ఏజంట్లు:-

ఆంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్నామఠీదు, మార్కెట్టు, బొంబాయి, నం. 2.

బుడ్డి 1-కి నెల 0-10-0 అకౌలు

అమృతాంజనము డిస్కో

మదరాసు, బొంబాయి.

విజయనగరం

డాక్టర్ జిమ్మి వెంకట్రమణయ్య

శీవరు లందు స్పీస్ వ్యాధులకు ప్రత్యేక చికిత్స విచ్చి వైద్యులు. చుర్రానలో భూయముగా నుండుట, తీర్చి ప్రత్యక్షిరము లన్నియు క్రింది అడ్రసునకు వ్రాయవలెను. 86 నెంబరు, నడిపిల్లి, మైసూరు.

జాతకదర్శణము

తేటతెల్లన ఇన్నిసంగతులు చెప్పేది యింకేది లేదు. దీనిబట్టి జాతకాలు వ్రాసుకోవచ్చు. నెల రూ. 2-0-0

వేమనసూక్తిరత్నాకరము

చక్కచేసిన వేమనపద్యాలు 4035 ఇందుమాత్రమే కలవు. వైగా వేమనగారి చిత్రము నున్నది. నెల రూ. 2-0-0

పురుషోత్తమ కవీయము

తెల్లునిఘంటువు. ప్రృథులు వికృతులు, రూపాలతరములు ఇం దున్నంతగా ఎందును లేవు. నెల రూ. 2-0-0

అద్భుతోత్తర రామాయణము

అద్భుతత్వమున సుప్రసిద్ధమే. నెల రూ. 1-8-0

హిందీ రామదాసనాటకము (తెల్లులిపి) టిపాలు, నృత్యాలు, నవనాలును హృద్యములు. నెల రూ. 0-12-0

నాడెళ్ల పురుషోత్తమకవి, మచిలీపట్టణము.

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కుపాడి

గాలు కమ్మదనం సువాసన అన్నిటిలో శుభ్ర కాది. ధర నం 1. పీకె 1-0 4-0. నం 2. 8-4-0. (120, తులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కుపాడి

కాటిల్లు డబ్బా 1-3 2-4-0 24 తులం టిన్ను 1-3 1-12-0

శ్రీచార్జీ పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:- వి. వి. రాజన్ అండ్ కో,

44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు